

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΕΛΛΑΔΑΣ
& ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΤΟΥ Τ.Ε.Ε.**

ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

**«ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ
ΣΥΣΤΗΜΑ»**

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 26 ΙΟΥΝΙΟΥ 2009

**ΛΑΡΙΣΑ
ΑΙΘΟΥΣΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΤΟΥ Τ.Ε.Ε.**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- 9.00-09.30 Προσέλευση – Εγγραφές
- Προεδρείο:** **Χ. Σπίρτζης, Κ. Διαμάντος, Α. Βακιρλής**
- 09.30-10.00 Χαιρετισμοί – Προσφωνήσεις
- 10.00-10.30 Τοποθετήσεις Κομμάτων
- 10.00-10.30 Εισηγήσεις Φορέων
- 10.30-10.50 Εισηγήσεις από την Μόνιμη Επιτροπή Ενέργειας του Τ.Ε.Ε.
- 10.50-11.10 Εισήγηση από τη Μόνιμη Επιτροπή Ενέργειας και την Μόνιμη Επιτροπή Περιβάλλοντος και Αειφορίας του Περιφερειακού Τμήματος Κεντρικής και Δυτικής Θεσσαλίας του Τ.Ε.Ε.
- 11.10-11.30 Εισηγήσεις φορέων
- 11.30-11.50 **Γ. Κωστόπουλος**, Διευθυντής Τεχνικής Υποστήριξης ΔΕΑΠ Α.Ε. « Η Διείσδυση του Φυσικού Αερίου στην Ελληνική Αγορά – Ασφάλεια στην Μεταφορά, Διανομή και Χρήση».
- 11.50-12.10 **Κ. Μαρουλής**, Διευθυντής Διαχείρισης Μη Ρυθμιζόμενων Υπηρεσιών, ΔΕΣΦΑ Α.Ε. «Η Συνεισφορά του ΔΕΣΦΑ στην Εθνική Ανάπτυξη, στην Ενεργειακή Υποδομή και στην Προστασία του Περιβάλλοντος.
- 12.10-12.30 **Διάλειμμα – Καφές**
- 12.30-12.50 **Α. Μπακούρας**, Διευθυντής Εμπορικών Δραστηριοτήτων, ΕΠΑ Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας Α.Ε. «Διείσδυση Φυσικού Αερίου στην Θεσσαλία και η Ασφάλεια των Εγκαταστάσεων».
- 12.50-13.10 **Α. Παρθένης**, Διευθυντής Προγραμματισμού, Μελετών και Κατασκευών.
Γ. Χουρδάκης, Διευθυντής Κατασκευών ΕΠΑ Αττικής.
«Το Φυσικό Αέριο στην Αττική».

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Καλή σας μέρα και σας ευχαριστούμε, εκ μέρους του Τεχνικού Επιμελητηρίου και του Τμήματος Κεντρικής και Δυτικής Θεσσαλίας για την παρουσία σας στην σημερινή μας εκδήλωση.

Βέβαια, αν λέγαμε στην επικοινωνιακή μας πρακτική ότι θα συζητούσαμε για την τιμή του φυσικού αερίου, πιθανόν θα ήταν πιο ελκυστική, με βάση τα τελευταία δεδομένα των τελευταίων μηνών, πιο ελκυστική, για πολλούς, η προσέλευση εδώ σήμερα, κάτι το οποίο βέβαια δεν μας δημιουργεί κανένα απολύτως πρόβλημα για να συζητήσουμε τα σημαντικά προβλήματα που πραγματεύεται η σημερινή ημερίδα.

Να ευχαριστήσω τον Βουλευτή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. του νομού Λάρισας, τον Φίλιππο τον Σαχινίδη, και υπεύθυνο του Τομέα Ανάπτυξης του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Την Αντινομάρχη, εκπρόσωπο του Νομάρχη και συνάδελφο, την Ρένα Καραμαριώτου. Τον Πρόεδρο της ΕΠΑ Θεσσαλίας, τον Τάσο ..., τον συνάδελφο, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ...Α.Ε., και όλους όσοι είστε εδώ.

Να αναφέρω την τυπική και ουσιαστική υποχρέωση των ευχών που έχουμε τηλεγραφήματα. Από τον Χρήστο τον Ζώη, τον Υφυπουργό Εσωτερικών που λέει «Είμαι βέβαιος ότι το συνέδριο θα αποτελέσει ένα ανοικτό βήμα διαλόγου και η προσυνεδριακή ημερίδα η σημερινή για την ενεργειακή πολιτική της χώρας, η οποία έχει αντίκτυπο στην οικονομική, ενεργειακή και αναπτυξιακή της χώρας».

Από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης, τον κύριο Χατζηγάκη που εύχεται καλή επιτυχία στην σημερινή ημερίδα όπου αναφέρει «το θέμα σας είναι ιδιαίτερα επίκαιρο μια και οι στρατηγικές οικονομίας της Κυβέρνησης Καραμανλή αναδεικνύουν την χώρα μας σε σημαντικό κόμβο».

Και από τους βουλευτές, ...νομού Λάρισας, του Χρήστου του ... νομού Τρικάλων και από τον Κώστα τον Τζιάρα του νομού Καρδίτσας.

Θα μου επιτρέψετε εισαγωγικά, θα ακολουθήσει και από το Τμήμα εισήγηση και θα αναπτυχθεί από την μόνιμη επιτροπή, να αναφέρω ότι για εμάς εδώ στην Θεσσαλία είναι πολύ σημαντικός παράγων σε ό,τι αφορά και τις τρεις συνιστώσες, και την οικονομία, αλλά και το περιβάλλον και την εν γένει ενεργειακή θέση της

περιοχής, όπως και κατ' επέκταση της χώρας, το θέμα του φυσικού αερίου.

Σε όλα τα ζητήματα μας έχει απασχολήσει, και όχι μόνο με αφορμή την τιμολογιακή πολιτική, το τιμολογιακό πρόβλημα που προέκυψε πριν από λίγους μήνες, σε θεσμικά, νομικά, οικονομικά ζητήματα, ζητήματα ασφάλειας και λειτουργίας, αλλά και επαγγελματικά.

Θα μου επιτρέψετε με τρία απλά ζητήματα που θα ακουστούν με λεπτομέρεια από την εισήγηση, τέσσερα συγνώμη, η οποία θα ακολουθήσει μετά από το Τμήμα, να αναφερθώ σε ένα θεσμικό ζήτημα που πιστεύω ότι πρέπει να λυθεί ..του θεσμικού πλαισίου και είναι η θεσμική εκπροσώπηση του Τεχνικού Επιμελητηρίου στα όργανα, όπως είναι η ΕΠΑ Θεσσαλίας.

Η τιμολογιακή πολιτική πλέον η οποία αγγίζει τα οικιακά νοικοκυριά θα πρέπει να επαναπροσδιοριστεί με τρόπο με τον οποίο θα προβλέπεται και θα ξέρει ο καταναλωτής πλέον ποια θα είναι η τιμή σε επίπεδο σε ένα χρονικό άνοιγμα μηνός, όπως είναι στην βιομηχανία, και όχι εξαμήνου.

Και είναι, επίσης, κατοχύρωση και επαγγελματικών ζητημάτων για τους μηχανικούς όπως και η θεσμοθέτηση μέσα από το Μητρώο Συντελεστών της όλης διαδικασίας, πιστοποιημένης πλέον διαδικασίας, και για την μελέτη εγκατάσταση του φυσικού αερίου, αλλά και για το επαγγελματικό ζήτημα της κατοχύρωσης της αμοιβής σε μελέτες οι οποίες γίνονται και γνωρίζουμε από το υφιστάμενο καθεστώς, αλλά επαναλαμβάνουμε σε ένα επίπεδο εγκατάστασης πλέον μελέτης εφαρμογής. Και εκεί πλέον υπάρχει μία επαγγελματική ....

Αυτά σε ό,τι αφορά δυο τρία ζητήματα που ίσως ανοίγουν τον προβληματισμό.

Και να ευχαριστήσω, κλείνοντας, και τον Αντιπρόεδρο τον Χρήστο τον Σπίρτζη, που είναι αυτός που από την κεντρική διοίκηση κινεί όλη αυτή την διαδικασία του συνεδρίου, του μεγάλου αυτού γεγονότος που θα γίνει το φθινόπωρο στην Αθήνα, του συνεδρίου ενέργειας, και όλων των προσυνεδριακών εκδηλώσεων, ημερίδων και συνεδρίων που συντελούνται σε όλη την επικράτεια από το Τεχνικό Επιμελητήριο.

Επίσης όλη την οργανωτική επιτροπή, την κεντρική, και τους εισηγητές οι οποίοι είναι εδώ και ανταποκρίθηκαν στην σημερινή ημερίδα.

Παρέλειψα τον πρώην Πρόεδρο, τον Πέτρο τον Ηλιάδη, του Τμήματος, πρώην μέλος της κεντρικής Διοικούσας, και νυν πλέον σε ένα άλλο πόστο στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Να καλέσω στο βήμα για ένα χαιρετισμό την Αντινομάρχη, την Ρένα την Καραμαριώτου, να μας πει δυο λόγια, ένα χαιρετισμό.

Κα ΚΑΡΑΜΑΡΙΩΤΟΥ:

Κύριε Βουλευτά, κύριε Πρόεδρε, αγαπητό Τ.Ε.Ε., κυρίες και κύριοι, θα σας μεταφέρω τον χαιρετισμό του Νομάρχη Λάρισας, να συγχαρώ το Τεχνικό Επιμελητήριο για την σημερινή του ημερίδα με θέμα την ενέργεια και συγκεκριμένα το φυσικό αέριο.

Βέβαια, θεωρώ ότι η συμμετοχή θα έπρεπε να ήταν πολύ μεγαλύτερη, ίσως να μην βοηθάει η ώρα, γιατί είναι ένα θέμα το οποίο πραγματικά μας αφορά όλους, το ενεργειακό σύστημα της Ελλάδας, είτε μιλάμε για φωτοβολταϊκά, είτε μιλάμε για αιολική ενέργεια, είτε μιλάμε για φυσικό αέριο.

Βέβαια, το φυσικό αέριο έχει μπει στην καθημερινότητά μας. Ειδικά αν μιλήσει κανείς για την Λάρισα, και οι εκπρόσωποι εδώ που υπάρχουν από την εταιρεία, τονίζουν ότι οι παροχές είναι πάρα πολλές και αυξάνονται διαρκώς. Εμείς ως Αυτοδιοίκηση στηρίζουμε αυτή την προσπάθεια και έχουμε ζητήσει και επεκτάσεις και σε άλλες περιοχές.

Βέβαια, θα πρέπει να επισημάνω το πρόβλημα που δημιουργήθηκε προ μηνών, και αναφέρθηκε από τον Πρόεδρο του Τ.Ε.Ε., με την τιμολογιακή πολιτική του φυσικού αερίου στα οικιακά νοικοκυριά, όπου δημιουργήθηκε ένα τεράστιο πρόβλημα. Κλήθηκαν οι πελάτες του φυσικού αερίου να πληρώσουν υπέρογκα ποσά.

Και θα συμφωνήσω με την πρόταση του Προέδρου, ότι θα πρέπει να δει η εταιρεία την δυνατότητα αναπροσαρμογής της τιμολογιακής πολιτικής, έτσι ώστε να μην βρίσκονται οι καταναλωτές προ εκπλήξεων και τιμών που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Και εμείς ευχαριστούμε. Να ευχαριστήσω επίσης και τους εκπροσώπους των στρατιωτικών αρχών που παρευρίσκονται εδώ και μας τιμούν με την παρουσία τους.

Και να καλέσω για ένα σύντομο χαιρετισμό, τον Πρόεδρο της ΕΠΑ Θεσσαλίας, τον κύριο Παπίνη.

Κος ΠΑΠΙΝΗΣ:

Κύριε Βουλευτά, κύριε Πρόεδρε, καταρχάς, κυρίες και κύριοι, θέλω να συγχαρώ το Τεχνικό Επιμελητήριο για την ημερίδα την οποία κάνει σήμερα. Και συμφωνώ μαζί του ότι αν έβαζε τιμή αερίου θα είχε πιο μεγάλο ενδιαφέρον.

Αλλά δεν πρέπει να συνδυάζουμε τον αναπτυξιακό χαρακτήρα του φυσικού αερίου και γενικά την ενέργεια με την τιμή. Πρέπει να συνδυάζεται και οφείλει πάντα η κάθε ενέργεια να είναι φθηνότερη και ανταγωνιστική.

Συμφωνώ απόλυτα με τις θέσεις του Προέδρου, ότι το αέριο που βάζει ο κάθε καταναλωτής, το βάζει ως ανταγωνιστικό προϊόν σε σχέση με το πετρέλαιο.

Συμφωνώ απόλυτα μαζί του, καθώς και με την εκπρόσωπο του Νομάρχη, την κυρία Καραμαριώτου, ότι πρέπει να υπάρχει νέα πολιτική ως προς την τιμολογιακή πολιτική.

Είναι ένα θέμα το οποίο τέθηκε από το περασμένο φθινόπωρο και εξετάζεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης. Και πάνω σε αυτό πρέπει να πούμε και ορισμένα πράγματα. Ότι η νέα τιμολογιακή πολιτική πρέπει να συμφωνηθεί με τους ξένους επενδυτές, οι οποίοι, σε όλες τις συναντήσεις που έχουν γίνει, συγκλίνουν προς αυτή την κατεύθυνση.

Ως προς την τιμή, ήταν μία συγκυρία η οποία εξαγρίωσε τον κόσμο, όταν είναι μέχρι 30% και 40% ακριβότερο το αέριο σε σχέση με το πετρέλαιο θέρμανσης, ο κάθε καταναλωτής έχει επενδύσει, και όφειλε και η Πολιτεία να ...και όλοι μας την ανταγωνιστικότητα.

Ήταν μία συγκυρία η οποία συνέβη στα 100 χρόνια. Από τις μελέτες οι οποίες έχουν γίνει και γίνονται, τέτοιες ενδείξεις δεν υπάρχουν. Άρα, πρέπει να συνεχίσει ο κόσμος να εμπιστεύεται το αέριο, γενικά όλη την αναπτυξιακή ενεργειακή πολιτική.

Και εδώ είμαστε για να απολογούμαστε.

Και πάλι θερμά συγχαρητήρια στο Τ.Ε.Ε., στον Πρόεδρο και σε όλα τα μέλη της οργανωτικής επιτροπής.

Σας ευχαριστώ πολύ και καλή επιτυχία.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Και εμείς ευχαριστούμε τον Πρόεδρο της ΕΠΑ Θεσσαλίας.

Και να κλείσουμε με τον Αντιπρόεδρο του Τεχνικού Επιμελητηρίου, τον Χρήστο τον Σπίρτζη, τους χαιρετισμούς.

Κος ΣΠΙΡΤΖΗΣ:

Επειδή είμαστε πιο λίγοι, μπορούμε να πούμε και πολύ πιο χαλαρά μερικά πράγματα.

Καταρχάς, θέλω να ευχαριστήσουμε το Περιφερειακό Τμήμα που φιλοξενεί την συνδιοργάνωση με το Τεχνικό Επιμελητήριο και να πω δυο λόγια γιατί έχουμε ξεκινήσει όλη αυτή την προσπάθεια των προσυνηδριακών διαδικασιών σαν Τεχνικό Επιμελητήριο και να κάνουμε και την αυτοκριτική μας.

Το Τ.Ε.Ε. είχε παρέμβει το 1979 ένα πλήρες σχεδιασμό και άποψη γύρω από το ενεργειακό πρόβλημα της χώρας και τον ρόλο που θα είχε ....με πρότυπα του ευρωπαϊκού...

Αυτό το συνέδριο ήταν και οδηγός για τις πολιτικές που ακολουθήθηκαν την δεκαετία του '80.

Από τότε μέχρι σήμερα έχουν περάσει 30 χρόνια, το Τ.Ε.Ε. προφανώς έχει αργήσει. Το έλλειμμα όμως που υπάρχει στην χώρα, είναι ένας αξιόπιστος ενεργειακός και μακροχρόνιος σχεδιασμός.

Δηλαδή αυτή την στιγμή δεν υπάρχει ένας μπούσουλας τι πρέπει να γίνει στην χώρα σε κάθε τομέα ενέργειας, δεν λέω σε βάθος 50 χρόνων, αλλά σε βάθος 10, 15, 20 χρόνων.

Πάνω από το κεφάλι μας, βεβαίως, είναι οι δεσμεύσεις της χώρας. Το 2020 ξέρουμε όλοι ότι πρέπει να πετύχουμε τα τρία 20άρια. Είναι οι δεσμεύσεις που προέρχονται από την εφαρμογή των κοινοτικών οδηγιών.

Αρκεί να πούμε ότι το πρόστιμο που θα επιβληθεί στην χώρα, μόνο για την μη εφαρμογή της κοινοτικής οδηγίας για την εξοικονόμηση ενέργειας, κάθε μέρα θα πληρώνουμε πολύ περισσότερα χρήματα από όσο κοστίζει ένας μηχανικός στο δημόσιο το χρόνο. Και αυτό λέει πολλά πράγματα. Δηλαδή αν καθυστερήσουμε ένα χρόνο ακόμη, θα μπορούσαμε να έχουμε 365 μηχανικούς με το πρόστιμο που θα πληρώνουμε.

Όπως επίσης δεν έχουμε σχέδιο τι θα γίνει με την εξοικονόμηση ενέργειας σε όλες τις κατηγορίες. Φαντάζομαι ότι το σχέδιο δεν είναι ότι επειδή ακριβαίνουν οι φόροι, άρα θα καταναλώνουμε λιγότερο πετρέλαιο και βενζίνη. Δεν είναι στον ενεργειακό σχεδιασμό αυτό.

Στο σχέδιο δεν έχουμε πόσες μονάδες νέες λιγνίτη πρέπει να κάνουμε που να έχουν τον διπλάσιο βαθμό απόδοσης από ό,τι οι σημερινές που λειτουργούν.

Στο σχέδιο δεν έχουμε πόσες και ποιες ανανεώσιμες πηγές θα προκρίνουμε και θα επιδοτήσουμε και μέχρι πού.

Στο σχέδιο δεν έχουμε ότι η ενέργεια και η ηλεκτρική ενέργεια και όχι μόνο, και το φυσικό αέριο, εκτός από προϊόν είναι και κοινωνικό αγαθό και πρέπει να στον πολίτη να δίδεται σε μία τιμή που να μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη της χώρας.

Στο σχέδιο δεν έχουμε τι κάνουμε με τον ήλιο, τον αέρα, την γεωθερμία, την θάλασσα.

Και μετά από όλα αυτά που είναι τα εγχώρια καύσιμα και το μεγαλύτερο την εξοικονόμηση ενέργειας, δεν έχουμε σχέδιο για το τι θα κάνουμε με τα νέα....

Πώς εξασφαλίζουμε, λοιπόν, την τιμή, την επάρκεια, την ενεργειακή επάρκεια για τον εφοδιασμό της χώρας και σε ποια κατεύθυνση.

Αυτό το Επιμελητήριο οφείλει να το κάνει. Το οφείλει στον πολίτη, το οφείλει στους συναδέλφους, το οφείλει από τον ρόλο που έχει να παίξει για την ανάπτυξη της χώρας.

Για αυτό ξεκίνησε όλη αυτή η προσπάθεια. Ελπίζουμε ότι θα καταφέρουμε, πέρα από μία αξιόπιστη άποψη, να καθιερώσει κάθε δύο ή κάθε τρία χρόνια να γίνεται ένα μεγάλο συνέδριο για την ενέργεια και να είναι προϊόν προσυνεδριακών διαδικασιών στην Περιφέρεια, όπου έχουν και ιδιαίτερα προβλήματα.

Δηλαδή, να σας πω απλά τι έχουμε κάνει μέχρι τώρα.

Έχει γίνει μία προσυνεδριακή διαδικασία στην Πάτρα για τις διασυνδέσεις και τα δίκτυα. Στην Ήπειρο, στα Γιάννενα, για τα υδροηλεκτρικά. Στην Αλεξανδρούπολη για το θέμα του αγωγού για το πετρέλαιο. Στην Εύβοια για τα αιολικά. Στα Χανιά και στην Ρόδο για τα φωτοβολταϊκά και τις νέες τεχνολογίες. Στην Μυτιλήνη, στο

Αγρίνιο και στην Λαμία για την εξοικονόμηση ενέργειας. Και σήμερα εδώ.

Λοιπόν, η προσπάθεια αυτή μέχρι τον Οκτώβριο θα ολοκληρωθεί. Θέλουμε όλους τους συναδέλφους συμμετοχούς σε όλο αυτό τον αγώνα. Και ταυτόχρονα θέλουμε να καλύψουμε και ένα μεγάλο κενό που υπάρχει σε σχέση με θέματα ενέργειας και στην ενημέρωση που πρέπει να έχει ο πολίτης.

Γυρνάμε την χώρα και βλέπουμε και ακούμε τραγικά πράγματα. Για στείρωση τράγων κάτω από τις ανεμογεννήτριες, ας πούμε. Ή άλλα τραγικά. Τα οποία αν δεν ενημερώσουμε, και είναι δική μας ευθύνη, τον κόσμο ποιες είναι πραγματικά οι ...,γιατί υπάρχουν, πώς προστατεύουμε το περιβάλλον και ποιους φορείς θα βάλουμε και για το περιβάλλον και για την χωροθέτηση των ...ενέργειας και μέχρι ποιο βαθμό θα επιβαρύνουμε την κάθε περιοχή, δεν κάνουμε τίποτα.

Ανεβαίνοντας, κύριε Πρόεδρε, έβλεπα το εξής φοβερό. Πώς καταστρέφονται οι γεωργικοί κάμποι της Θεσσαλίας με τα φωτοβολταϊκά πάνελ.

Επίσης δεν το έχω διαθέσιμο, μπορεί να το έχει ο Βαγγέλης μαζί του, να δείτε μία διαφάνεια τον χάρτη της χώρας, μετεωρολογικό, και πού είναι κατάλληλο να γίνουν αιολικά πάρκα. Και πού το χωροταξικό των ανανεώσιμων πηγών έχουν χωροθετηθεί. Δηλαδή, όπου δεν φυσάει ο άνεμος έχει χωροθετηθεί να γίνει αιολικό πάρκο, με εξαίρεση την νότια Εύβοια.

Προφανώς αν ο...χρόνος της χώρας και στο Τ.Ε.Ε. αυτό που έχουμε κατακτήσει δεν πάρει την ιστορία πάνω του να προβάλει τέτοιους λάθους σχεδιασμούς ή τέτοιες λάθος κατευθύνσεις, δεν μπορούμε να περιμένουμε ούτε από τις εταιρείες, ούτε από τους ιδιώτες, ούτε από τα συμφέροντα να προχωρήσουν ορθολογικά και όπως πρέπει όλη αυτή την ιστορία.

Τώρα για το φυσικό αέριο θέλω να πω, ότι θέση μας αποτελεί, σαν Τεχνικό Επιμελητήριο, ότι πρέπει να προαχθεί η πρωτογενής κατανάλωσή του.

Οι κουκίδες που βλέπετε δεξιά είναι τα σημεία που η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία έχει τρέξει μοντέλο για να προκύψουν οι καμπύλες του αιολικού δυναμικού. Αριστερά είναι ο χάρτης με το χωροταξικό για τις ανανεώσιμες πηγές.

Αν πάμε στην επόμενη διαφάνεια, εδώ βλέπουμε την κλίμακα πού θα μπορούσαμε να κάνουμε αιολικά πάρκα. Λοιπόν, Θράκη δεν πρέπει να κάνουμε, Στερεά Ελλάδα επίσης δεν πρέπει να κάνουμε. Λακωνία επίσης δεν πρέπει να κάνουμε.

Το μόνο που έχει μείνει, και όχι ολόκληρο έτσι όπως έχει χωροθετηθεί είναι το νότιο άκρο της Εύβοιας. Και βέβαια είναι τα νησιά που επίσης δεν έχει χωροθετηθεί τίποτα.

Δηλαδή, ο σχεδιασμός είναι πού έχει ο Σπίρτζης, ας πούμε, και όχι πού φυσάει αέρας. Έγινε λάθος.

Αντίστοιχες προβλέψεις έχουν γίνει με αυτό που βγήκε τώρα τελευταία και ήταν ...για τα φωτοβολταϊκά πάνω στα δομικά στοιχεία και στα αστικά κέντρα.

Πανηγύριζαν διάφοροι ότι επιτέλους ξεκινάει αυτό το πρόγραμμα, τελικά η Κυβέρνηση θα αναγκαστεί, όταν ο Υπουργός ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. βγάλει την υπουργική απόφαση για το πώς θα πρέπει να εγκατασταθούν τα φωτοβολταϊκά πάνω στα δομικά στοιχεία, να πάρει πίσω ό,τι εξήγγειλε το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Και αυτό γίνεται γιατί η διαβούλευση που γίνεται με τους φορείς δεν έχει ουσιαστικό χαρακτήρα. Είναι κάτι που έχουμε ζήσει πάρα πολύ έντονα με όλη την προσπάθεια για την εξοικονόμηση ενέργειας.

Είναι ένα πρόβλημα που το ζήσαμε και στο παρελθόν. Αλλά όσο ο τεχνικός κόσμος της χώρας δεν ακούγεται από τις εκάστοτε κυβερνήσεις, θα έχουμε ίδιας τάξης προβλήματα.

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω πολύ. Θα ήθελα να παρακαλέσω τους συνάδελφους να συμμετέχουν στην δουλειά του Τ.Ε.Ε. για την ενέργεια και στο Περιφερειακό Τμήμα.

Και θα ήθελα να ζητήσω από τον Πρόεδρο και την Διοικούσα, μία ημερίδα ακόμη για την προστασία της γεωργικής γης της Θεσσαλίας σε σχέση με αυτά που πάνε να γίνουν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Ευχαριστούμε τον Αντιπρόεδρο, τον Χρήστο τον Σπίρτζη. Προφανώς είναι πολύ ενδιαφέρον το θέμα και θα το πραγματοποιήσουμε. Όπως επίσης και μία αντίστοιχη μελέτη, όπως για το φυσικό αέριο έχουμε στο μυαλό, και στην Δυτική Θεσσαλία όπου είναι γνωστό ότι με

ενέργειες σημαντικές των τελευταίων χρόνων μπήκαμε και προς τα εκεί, Πρόεδρε της ΕΠΑ.

Και είναι σημαντικό και οι συνάδελφοι της Καρδίτσας και των Τρικάλων, εκεί στον τόπο τους να δουν κάποια πράγματα εν τη γενέσει της επέκτασης του φυσικού αερίου.

Να περάσουμε στις τοποθετήσεις των εκπροσώπων των κομμάτων. Είναι ο εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και γραμματέας του τομέα ανάπτυξης, ο Φίλιππος ο Σαχινίδης, Βουλευτής νομού Λάρισας.

Κος _____ :

Μέχρι να ανέβει ο κύριος Σαχινίδης, θα ήθελα να πω, σε αυτά που είπε ο κύριος Σπίρτζης, η μόνιμη επιτροπή ενέργειας του Τ.Ε.Ε. έχει εργαστεί όλα αυτά τα χρόνια και τον χρόνο αυτό που πέρασε, και φτάνουμε τώρα στο τέλος του πρώτου εξαμήνου, τελειώνουμε αυτές τις πρώτες εκδηλώσεις. Και η τελευταία που υπάρχει είναι την επόμενη Παρασκευή στην Κέρκυρα. Είναι για την εξοικονόμηση της ενέργειας.

Να πω στους συναδέλφους εδώ ότι όλες οι παρουσιάσεις, όπως και οι σημερινές, αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Τ.Ε.Ε. Πιστεύω ότι περίπου 10 μέρες είναι μία διαδικασία που υπάρχει στο Τ.Ε.Ε., μπορούν να κοιτάξουν όλες τις εισηγήσεις τους, μιλάω για τους εισηγητές, και επίσης εσείς που ενδιαφέρεστε για οποιαδήποτε εκδήλωση που έγινε από τον Φλεβάρη, από την Πάτρα που ξεκινήσαμε, μπορείτε να δείτε την αντίστοιχη παρουσίαση.

Και παρακαλούμε οποιαδήποτε σχόλια υπάρχουν, ερωτήσεις, να σταλούν στο email του τομέα ενέργειας του Τεχνικού Επιμελητηρίου.

Κος ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ:

Εκ μέρους του ΠΑ.ΣΟ.Κ. θέλω να συγχαρώ το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας για την τόσο σημαντική αυτή πρωτοβουλία να διοργανώσει μία εκδήλωση για το φυσικό αέριο. Και να τους ευχαριστήσουμε για την δυνατότητα που μας δίνουν να μας παρουσιάσουμε τις θέσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. για το φυσικό αέριο.

Θέλω με την σειρά μου να ευχαριστήσω επίσης τα μέλη της επιτροπής ενέργειας του τομέα ανάπτυξης, τα οποία επί ένα χρόνο δουλεύουμε έτσι ώστε να διαμορφώσουμε ένα κείμενο διαλόγου το οποίο θέτουμε πλέον σε δημόσια διαβούλευση με τις θέσεις του

ΠΑ.ΣΟ.Κ., όχι μόνο για το φυσικό αέριο αλλά και για όλα τα συστήματα που αφορούν την ενεργειακή πολιτική της χώρας μας.

Και να ευχαριστήσω όσους είναι παρόντες σε αυτή την επιτροπή.

Πριν από λίγους μήνες το ΠΑ.ΣΟ.Κ. παρουσίασε μία ολοκληρωμένη πρόταση για το αναπτυξιακό μέλλον της χώρας μας. Αυτή η πρόταση συνοψίζεται στην πράσινη ανάπτυξη.

Αυτό το οποίο είχαμε πει, με αφορμή και την κρίση βέβαια, είναι ότι η ελληνική οικονομία δεν έχει την δυνατότητα να αντεπεξέλθει στα μεγάλα προβλήματα τα οποία έχουν δημιουργηθεί. Ότι ανεξάρτητα από την κρίση την εισαγόμενη είχαμε μία κρίση παραγωγικού προτύπου, η οποία σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό συμβαδίζει και με το γεγονός ότι είχαμε ένα λάθος ενεργειακό μοντέλο.

Η ελληνική οικονομία είναι μία από τις πλέον ενεργοβόρες οικονομίες. Επειδή πάρα πολλοί από εσάς ίσως δεν είναι εξοικειωμένοι με μία σειρά από δείκτες που χρησιμοποιούνται για να αξιολογήσουμε το πόσο ενεργοβόρος είναι μία οικονομία, αν κάποιος κοιτάξει τον δείκτη της ενεργειακής έντασης, δηλαδή πόσες μονάδες ενέργειας πρέπει να χρησιμοποιήσουμε για να παράξουμε μία μονάδα έργου, θα καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι η Ελλάδα είναι μία από τις χώρες που χρησιμοποιεί πάρα πολύ ενέργεια για να παράξει μία μονάδα έργου.

Και θα μου πείτε: καλά, γιατί αυτό είναι τόσο πολύ σημαντικό; Είναι σημαντικό γιατί κάνει λιγότερο ανταγωνιστική την ελληνική οικονομία. Κάνει λιγότερο ανταγωνιστικές τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Γιατί όταν η ενέργεια είναι ένας σημαντικός συντελεστής στο κόστος παραγωγής, η ακριβή ενέργεια επηρεάζει την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων.

Και η μειωμένη ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων επηρεάζει όλες τις ...,κάτι το οποίο αντανακλάται και σε ένα δείκτη οικονομικής, αν θέλετε, υγείας του ίδιου του ισοζυγίου των τρεχουσών συναλλαγών.

Για πρώτη φορά, από το 1949 και μετά το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών είναι ουσιαστικά ο καθρέπτης του πόσο ανταγωνιστική είναι η οικονομία μας, έχει φτάσει στο 15% του ΑΕΠ.

Αν είχαμε δραχμή, η ελληνική οικονομία θα είχε καταρρεύσει προ πολλού. Και αυτή η διεύρυνση στο έλλειμμα είναι μία διεύρυνση που έχει ξεκινήσει από το 2004 και έχει φτάσει μέχρι σήμερα.

Λέμε, λοιπόν, στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. ότι πρέπει να επανεξετάσουμε το ενεργειακό μας μοντέλο. Και σε αυτή την επανεξέταση βάζουμε ορισμένες προτεραιότητες. Ποιες είναι οι προτεραιότητες.

Μας ενδιαφέρει πάνω από όλα να διασφαλίσουμε την προστασία του περιβάλλοντος. Μας ενδιαφέρει η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, να αναβαθμίσουμε τον ενεργειακό ρόλο στην περιοχή της νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Και βέβαια να καταπολεμήσουμε ένα φαινόμενο σύγχρονο, το φαινόμενο της ενεργειακής φτώχειας, ένα φαινόμενο που εδώ πέρα τουλάχιστον στην Θεσσαλία και στην Θεσσαλονίκη έγινε πολύ αισθητό φέτος με τις τιμές οι οποίες διαμορφώθηκαν.

Στο φυσικό αέριο. Ερώτημα. Στο πρόγραμμα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. για την πράσινη ανάπτυξη, όπου η μεγάλη μας έμφαση είναι στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, και πολύ σωστά ο Αντιπρόεδρος προηγουμένως μίλησε για κάποιους στόχους που έχουν τεθεί για την καταπολέμηση των προβλημάτων που δημιουργεί η κλιματική αλλαγή.

Έχει το φυσικό αέριο ένα ειδικό ρόλο να διαδραματίσει; Εμείς πιστεύουμε ότι ναι. Είμαστε η πρώτη πολιτική παράταξη αυτής της χώρας που ενδιαφέρθηκε για την εισαγωγή του φυσικού αερίου, η οποία πήρε συστηματικές πρωτοβουλίες.

Και εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι το φυσικό αέριο συγκεντρώνει καλά περιβαλλοντικά και ενεργειακά χαρακτηριστικά. Βεβαίως έχει και αυτό κάποια προβλήματα. Αλλά σίγουρα είναι πολύ καλύτερα σε σχέση με τον λιγνίτη, σίγουρα είναι πολύ καλύτερα σε σχέση με το πετρέλαιο. Είναι αποδεκτό για την εθνική μας οικονομία και βέβαια για τους καταναλωτές.

Ανεξάρτητα από τους στόχους τους οποίους έχουμε θέσει ως πολιτικός φορέας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, πιστεύουμε ότι θα υπάρξει μία μεταβατική περίοδος κατά την οποία το φυσικό αέριο θα έχει μία ουσιαστική συνεισφορά στην επίτευξη των ενδιάμεσων στόχων και των δεσμεύσεων που έχουν τεθεί.

Το φυσικό αέριο, όπως ξέρετε, μπήκε για τα καλά στην ιστορία μετά το ξέσπασμα της πρώτης και της δεύτερης πετρελαϊκής κρίσης στην δεκαετία του '70 και μάλιστα η εκτίμηση είναι ότι η κατανάλωσή του θα αυξηθεί τουλάχιστον κατά 50% στα επόμενα 50 χρόνια. Και αυτό γιατί συνδυάζει περιβαλλοντικά πλεονεκτήματα, υπάρχουν αποθέματα, έχει μία ανταγωνιστική τιμή, και έχει αρχίσει και χρησιμοποιείται πλέον για την ηλεκτροπαραγωγή. Ενώ έχει βελτιωθεί πάρα πολύ η τεχνολογία στην μεταφορά.

Θέλω εδώ πέρα, όμως να βάλω και ορισμένους προβληματισμούς σε σχέση με κάποιες πρόσφατες εξελίξεις, γιατί μπορεί να δημιουργηθεί λανθασμένα η εντύπωση ότι έχουμε απεριόριστες δυνατότητες σε ό,τι αφορά το ...και την προοπτική του φυσικού αερίου.

Υπάρχουν δύο τρία ζητήματα.

Το πρώτο. Διαπιστώσαμε ότι η απότομη αύξηση της τιμής του πετρελαίου στις διεθνείς αγορές, οδήγησε στην αύξηση της τιμής του φυσικού αερίου. Επομένως, το φυσικό αέριο πλέον συστηματικά παρακολουθεί τις τιμές του πετρελαίου.

Ένα δεύτερο ζήτημα, που έχει να κάνει κυρίως με τον ενεργειακό εφοδιασμό και την ασφάλεια της χώρας, είναι ότι τελικά η μεγάλη εξάρτηση που έχουμε από ένα, ουσιαστικά, προμηθευτή, δημιουργεί τεράστια προβλήματα ασφάλειας. Και αυτό το είδαμε από την πρόσφατη Ρωσο-Ουκρανική κρίση όπου εκεί πέρα πραγματικά διαπιστώσαμε πόσο πολύ ευαίσθητη είναι η χώρα μας σε οτιδήποτε πρόβλημα ξεσπάσει στα βόρεια σύνορά μας.

Ένα άλλο ζήτημα είναι ότι ενώ πάλι με πρωτοβουλίες του ΠΑ.ΣΟ.Κ. αναζητήσαμε μία νέα, αν θέλετε, οδό για να έρχεται το αέριο μέσα στην χώρα, μέσω της Τουρκίας, διαπιστώσαμε τελικά ότι η Τουρκία δεν είναι εκείνος ο συνεπής προμηθευτής.

Είχαμε δύο συγκεκριμένα περιστατικά, ανεξάρτητα αν έφταιγε η Τουρκία ή όχι, όπου η Τουρκία δεν θέλησε να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις αυτές που έχει αναλάβει έναντι της Ελλάδας.

Και αυτές οι δύο εξελίξεις μας υποχρεώνουν να εξετάσουμε, σε κάθε περίπτωση, τις θέσεις μας για το φυσικό αέριο.

Κεντρικοί στόχοι, όπως διατυπώνονται και στο πρόγραμμά μας, η επάρκεια τροφοδοσίας και η ασφάλεια του εφοδιασμού είναι η

αναβάθμιση του διεθνούς ρόλου της χώρας, είναι η περαιτέρω ανάπτυξη της εγχώριας αγοράς φυσικού αερίου και βεβαίως η δημιουργία συνθηκών καλής ομαλής και ...λειτουργίας της αγοράς και ενσωμάτωση στην ευρωπαϊκή και περιφερειακή αγορά του φυσικού αερίου.

Ποιος είναι ο βασικός μας στόχος. Το μερίδιο του φυσικού αερίου να προσεγγίσει τον ευρωπαϊκό μέσο όρο στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας μας μέχρι το 2020. Αυτή την στιγμή είναι μόλις στο 8% έναντι του 24% που είναι ο ευρωπαϊκός μέσος όρος.

Αυτό και μόνο το στοιχείο δείχνει ότι υπάρχουν μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης της αγοράς του φυσικού αερίου στην χώρα μας.

Πώς θα πετύχουμε αυτούς τους στόχους; Πώς θα πετύχουμε τον βασικό μας στόχο που είναι η επάρκεια και η ασφάλεια της τροφοδοσίας.

Τα τελευταία χρόνια, εδώ πέρα θα μου επιτρέψετε να τοποθετηθώ πολιτικά, έχουμε διαπιστώσει μία υπερκινητικότητα γύρω από την διπλωματία των αγωγών.

Ο Πρωθυπουργός της χώρας επανειλημμένως έχει επιδιώξει συναντήσεις με ηγέτες άλλων χωρών στην προσπάθειά του να διασφαλίσει την Ελλάδα και να μετατρέψει την Ελλάδα σε ενεργειακό κόμβο.

Εκείνο το οποίο, όμως, λέμε εμείς είναι ότι σημασία δεν έχει να βγαίνουν φωτογραφίες, σημασία δεν έχει να υπογράψεις συμβάσεις για αγωγούς. Σημασία έχει πάνω από όλα πρώτον να διασφαλίσεις ότι αυτοί οι αγωγοί, τους οποίους θέλεις να περάσουν μέσα από την χώρα σου, είναι οικονομικά βιώσιμοι, που είναι το πιο καθοριστικό. Και δεύτερον ότι υπάρχουν ποσότητες φυσικού αερίου και αν θα μπορέσουν να περάσουν μέσα από αυτούς τους αγωγούς.

Διότι το να μεγαλώνεις τους αγωγούς και να επαίρεσαι ότι ξέρετε οι αγωγοί που πρέπει να περάσουν μέσα από την Ελλάδα θα έχουν ακόμα μεγαλύτερη χωρητικότητα, είναι μία πραγματικά σημαντική κατάκτηση, ...όμως μία άδεια κατάκτηση όταν δεν υπάρχουν αποθέματα ή κοιτάσματα φυσικού αερίου μέσα από τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για να μπορέσουν να περάσουν.

Εμείς εκ του παρόντος λέμε ότι από το 2004 και μετά η Ελλάδα δεν έχει καταφέρει να συμβολαιοποιήσει ούτε ένα κυβικό μέτρο

φυσικού αερίου. Δεν υπάρχει ούτε ένα συμβόλαιο καινούριο για φυσικό αέριο.

Και όπως ξέρετε, καταφέραμε σε αυτή την περίοδο κρίσης να εξασφαλίσουμε LNG από την ...αγορά, αλλά δεν είναι σίγουρο ότι θα υπάρχει πάντοτε.

Λέμε, λοιπόν, ότι μία από τις βασικές προτεραιότητές μας είναι να εξασφαλίσουμε περισσότερους προμηθευτές. Και βέβαια θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας τους όρους και τις τιμές. Η Ελλάδα αυτή την στιγμή έχει κάποια συμφωνία με την Ρωσία για φυσικό αέριο μέχρι το 2016, έχουμε μία συμφωνία με την Αλγερία. Και υπάρχει και αυτή η συμφωνία με το φυσικό αέριο το οποίο παίρνουμε από την Τουρκία.

Αυτές, όμως, οι ποσότητες είναι μέχρι ενός ορισμένου σημείου και αν η Ελλάδα συνεχίσει να αυξάνει την ζήτηση φυσικού αερίου, από ένα σημείο και μετά θα αντιμετωπίσουμε πρακτικά προβλήματα, διότι όπως τόνισα και προηγουμένως δεν έχουμε συμβολαιοποιήσει ούτε ένα νέο κυβικό μέτρο φυσικού αερίου. Από το 2004 και μετά δεν έχει πέσει ούτε μία υπογραφή.

Προτείνουμε την αναβάθμιση της αποθηκευτικής δυναμικότητας LNG στην Ρεβυθούσα. Και εδώ πέρα θέλω να υπενθυμίσω ότι η στάση που τήρησε η Νέα Δημοκρατία όταν το ΠΑ.ΣΟ.Κ. κατασκεύασε τις αποθήκες στην Ρεβυθούσα, και σας παραπέμπω στα πρακτικά της Βουλής για την στάση που τήρησε τότε η Νέα Δημοκρατία ως Αξιωματική Αντιπολίτευση, η οποία κατήγγειλε τις εγκαταστάσεις αυτές, και πέρσι που ξέσπασε η κρίση, η Ρεβυθούσα ήταν αυτή που επέτρεψε στην Ελλάδα πρώτον να διασφαλίσει φυσικό αέριο ώστε να μην δημιουργηθεί πρόβλημα και μάλιστα φτάσαμε στο σημείο να πει ο Υπουργός της Νέας Δημοκρατίας, να επαίρονται για το γεγονός ότι όχι μόνο διασφαλίστηκε η τροφοδοσία της χώρας με φυσικό αέριο, αλλά φτάσαμε και σε σημείο να κάνουμε εξαγωγές στην Βουλγαρία, στις χώρες δηλαδή που αντιμετώπιζαν πρόβλημα λόγω της Ρωσο-Ουκρανικής κρίσης.

Προτείνουμε την ανάπτυξη νέων σταθμών LNG, και βέβαια ενθαρρύνουμε την συμμετοχή της ΔΕΠΑ σε κοινοπραξίες έρευνας και εκμετάλλευσης κοιτασμάτων αερίου στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Κος _____ :

(Ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

Κος ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ:

Πείτε μου, είμαι στην διάθεσή σας.

Κος _____ :

(Ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

Έχετε λίγο διαστρεβλώσει τα πράγματα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Να μην διακόπτουμε τον ομιλητή. Ερωτήσεις μετά.

Κος ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ:

Βεβαίως και συμφωνούμε με την επιλογή του ΠΑ.ΣΟ.Κ., συμφωνούμε με την όποια προσπάθεια γίνεται από την μεριά της Κυβέρνησης σε ό,τι αφορά την αναβάθμιση του διεθνούς ρόλου της χώρας.

Και εκείνο το οποίο θέλω να πω, για να κλείσω, γιατί ίσως ενδεχομένως να δώσω και την δυνατότητα να διατυπωθεί ο προβληματισμός σας αναφορικά με το τι ακριβώς συνέβη τα τελευταία πέντε χρόνια, ποιες είναι οι πολιτικές που προηγήθηκαν πριν από αυτά τα πέντε χρόνια, είναι ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. από την πρώτη στιγμή συνέβαλε στην εισαγωγή φυσικού αερίου στο ενεργειακό...της χώρας. Αυτό είναι ξεκάθαρο.

Οι πρώτες πολιτικές για το φυσικό αέριο στη χώρα μας ξεκίνησαν το 1985. Τρεις συμφωνίες που υπάρχουν αυτή την στιγμή για την προμήθεια φυσικού αερίου στην χώρα μας είναι και οι τρεις συμφωνίες οι οποίες έχουν υπογραφεί από τις κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Φρόντισε να δημιουργήσει τις εγκαταστάσεις στην Ρεβυθούσα. Και βέβαια εκείνο το οποίο λέμε εμείς είναι ότι η χώρα μας θα πρέπει αυτή την στιγμή εφ' όσον έχει βάλει στόχο να προχωρήσει στην αύξηση της χρήσης του φυσικού αερίου θα πρέπει να διασφαλίσει την προμήθεια νέων ποσοτήτων με ευνοϊκούς όρους, με ευνοϊκές τιμές, και να εξασφαλίσουμε ότι η χώρα μας έχει μία ασφάλεια στον εφοδιασμό της, ενδεχομένως εξετάζοντας και την δυνατότητα περαιτέρω προμήθειας από τις χώρες της Βόρειας Αφρικής.

Εδώ πέρα ας μου επιτραπεί να κάνω και ένα σχόλιο σε ό,τι αφορά τις πιέσεις οι οποίες ασκούνται πολλές φορές από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης γύρω από το ζήτημα της ενεργειακής ασφάλειας και των ...της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μία από τις κριτικές που ακούμε συνήθως από τις ΗΠΑ σε ότι αφορά τον ενεργειακό εφοδιασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ότι είναι σε μεγάλο βαθμό εξάρτησης από την Ρωσία.

Όμως κάθε φορά που η Ευρωπαϊκή Ένωση βάζει το ζήτημα της αξιοποίησης των δυνατοτήτων που προσφέρει το Ιράν, η ίδια η Αμερική είναι αυτή που εμποδίζει την Ευρωπαϊκή Ένωση να πάει να εξασφαλίσει συμβόλαιο μέσα από το Ιράν για να χρησιμοποιήσουμε.

Εκείνο το οποίο λέμε εμείς είναι το εξής, ότι αυτή την στιγμή έχουμε δύο πηγές εισόδου φυσικού αερίου στην Ελλάδα. Η μία είναι από τα βόρεια σύνορά μας και η άλλη είναι από τα ανατολικά σύνορά μας.

Χωρίς να θέλω να αμφισβητήσω ότι αυτές είναι δύο επαρκείς, λέω ότι υπάρχουν δυνατότητες να εξασφαλίσουμε την τρίτη είσοδο μέσα από το LNG η οποία μπορεί να μας δώσει την δυνατότητα να αξιοποιήσουμε και τις αρτηρίες που υπάρχουν από την Αλγερία και τις άλλες χώρες της Βόρειας Αφρικής, αλλά υπάρχουν τεράστιες δυνατότητες για να ενισχύσουμε ακόμα περισσότερο την ασφάλεια του εφοδιασμού της χώρας μας αξιοποιώντας τα κοιτάσματα τα οποία υπάρχουν και σε άλλες χώρες.

Από εκεί και πέρα ο καθένας κρίνεται με βάση τις επιλογές τις οποίες κάνει όταν βρίσκεται στην Κυβέρνηση, τον τρόπο, δηλαδή, με τον οποίο υπερασπίζεται τα συμφέροντα της χώρας μας.

Εγώ εδώ πέρα θα ήθελα να κλείσω την δική μου παρουσίαση, σε ό,τι αφορά τις θέσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Να ευχαριστήσω και πάλι και να συγχαρώ το Τεχνικό Επιμελητήριο.

Και είμαι στην διάθεσή σας για οποιεσδήποτε απορίες έχετε σε σχέση με τις θέσεις τις οποίες παρουσίασα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Να ευχαριστήσουμε και εμείς τον εκπρόσωπο του ΠΑ.ΣΟ.Κ., τον κύριο Σαχινίδη, Βουλευτή και γραμματέα του τομέα ανάπτυξης.

Είναι ένας ακόμα εκπρόσωπος κόμματος που είναι εδώ, ο συνάδελφος Ανδριώτης, εκ μέρους του Συνασπισμού. Τον καλώ στο βήμα.

Κος _____ :

(Ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Λυπάμαι που δεν υπάρχει εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, αν και έχει προσκληθεί, όλα τα κόμματα έχουν προσκληθεί κεντρικά. Αλλά εν πάση περιπτώσει θα δοθεί η δυνατότητα για ανάπτυξη ενός προβληματισμού και μέσα από την δική σας ή όποιου άλλου παρευρισκόμενου θέλει να υποβάλλει κάποιες ερωτήσεις.

Ο κύριος Ανδριώτης έχει τον λόγο.

Κος ΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Πιστεύω ότι είναι σημαντικό για τα όλα τα κόμματα να αξιοποιούν αυτές τις εκδηλώσεις του Τεχνικού Επιμελητηρίου για να ενημερώσουν την κοινωνία για τις απόψεις τους πάνω στα θέματα.

Και βλέπω, λυπάμαι, ότι μεγάλα κόμματα με πλούσιους ανθρώπινους πόρους και υλικά μέσα φαίνεται ότι υποτιμούν αυτές τις εκδηλώσεις.

Εμείς με τις μικρές δυνάμεις προσπαθούμε τουλάχιστον να ανταποκριθούμε σε αυτό το καθήκον.

Και εμείς θα δείτε ότι οι θέσεις και οι δικές μας συμφωνούν λίγο πολύ με αυτά που ακούστηκαν προηγουμένως και από τον κύριο Σπίρτζη, και από τον εκπρόσωπο του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Δηλαδή πιστεύουμε ότι βασικό εργαλείο μίας εθνικής ενεργειακής πολιτικής είναι ο δημόσιος και μακροχρόνιος αειφορικός ενεργειακός σχεδιασμός, που θα βασίζεται στην ασφάλεια του εφοδιασμού, στην οικονομικότητα των επενδύσεων και στην προστασία του περιβάλλοντος.

Ένας σχεδιασμός που θα εξασφαλίζει την ορθολογική διαχείριση της ενέργειας και την ενεργειακή αποδοτικότητα.

Βασικοί στόχοι ενός τέτοιου ενεργειακού σχεδιασμού πρέπει να είναι η εξοικονόμηση ενέργειας, η σταδιακή απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα, και η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Βλέπετε ότι λίγο πολύ όλοι σε αυτές τις ωραίες εκφράσεις και τις λίγο γενικόλογες συμφωνούμε. Εκεί που θα δείτε ότι διαφωνούμε είναι στα παρακάτω.

Πρώτα, πρώτα, εμείς θεωρούμε ότι οι φυσικοί πόροι της χώρας είναι συλλογικά κοινωνικά αγαθά και όχι αγαθά που αναθέτουμε μόνο στην αγορά να τα διαχειριστεί και να τα αξιοποιήσει.

Εμείς πιστεύουμε ότι το εξωτερικό περιβαλλοντικό κόστος όλων των ενεργειακών πόρων θα πρέπει να εσωτερικευτεί ώστε να γίνεται με διαφάνεια η ...της οικονομικότητας των ενεργειακών τεχνολογιών.

Για αυτό είμαστε υπέρ της πράσινης φορολογίας, η οποία θα πρέπει να αντικαταστήσει την φορολογία της εργασίας η οποία στην χώρα μας είναι ιδιαίτερα υψηλή.

Πιστεύουμε ότι η έγκαιρη ενημέρωση, η διαβούλευση και η συναπόφαση με τις τοπικές κοινωνίες είναι απαραίτητη για την χωροθέτηση των εγκαταστάσεων παραγωγής, καθώς και των δικτύων, τα οποία επίσης αποτελούν ένα πολύ σημαντικό μέρος των ενεργειακών επενδύσεων.

Πιστεύουμε ότι για να γίνει αυτό χρειάζονται ισχυρές, βιώσιμες, κοινωνικά ελεγχόμενες δημόσιες επιχειρήσεις σε όλους τους τομείς που σχετίζονται με βασικές κοινωνικές ανάγκες και κυρίως στην ενέργεια, την ύδρευση, την τραπεζική πίστη, τις επικοινωνίες, τις υποδομές.

Μόνο σε αυτή την βάση μπορούν να ικανοποιηθούν οι ανάγκες με τρόπο οικονομικά και οικολογικά βιώσιμο, με ασφάλεια και επάρκεια, με ελεγχόμενο κόστος, με μακροχρόνιο σχεδιασμό και με τρόπο καθολικό χωρίς αποκλεισμούς και τις κοινωνικές και γεωγραφικές διακρίσεις στις οποίες αναπόφευκτα οδηγούν οι αγορές και το κυνήγι του κέρδους.

Τονίζεται ότι ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε ένα νέο μοντέλο διοίκησης των δημόσιων επιχειρήσεων, με θεσμούς και διαδικασίες δημόσιας λογοδοσίας και κοινωνικού ελέγχου, με ενίσχυση του ρόλου των χρηστών, των υπηρεσιών που παρέχουν και των εργαζομένων σε αυτές.

Τώρα για το φυσικό αέριο λίγα λόγια.

Ξέρουμε ότι δυστυχώς, ευτυχώς από μία πλευρά, ήρθε επιτέλους και στην χώρα μας το φυσικό αέριο. Έπρεπε να αποτελεί ένα από τους βασικούς τομείς του ενεργειακού ισοζυγίου. Αλλά δυστυχώς, κατά την γνώμη μας, έχει πάρει στραβό δρόμο.

Το 2006 το 70% του φυσικού αερίου πήγαινε στην ηλεκτροπαραγωγή. Μόνο και μόνο το υπόλοιπο σε άμεσες χρήσεις όπου ο βαθμός απόδοσης είναι πολύ μεγαλύτερος.

Αυτό σημαίνει, δηλαδή ότι το 35% του φυσικού αερίου, θεωρώντας ότι περίπου το 50% είναι απώλειες, πάει χαμένο, είναι απώλειες και μάλιστα απώλειες που δημιουργούν και ρύπους.

Συνεπώς, αυτό που ακούστηκε, και στόχος μας είναι και εμείς να τετραπλασιάσουμε το μερίδιο, το 8% που είναι σήμερα στο ενεργειακό ισοζύγιο να το πάμε στο 24% όπως οι άλλες χώρες, πιστεύω ότι θα πρέπει να το ξανασκεφτούμε διότι κατά πάσα πιθανότητα τα υπόλοιπα 4/3 θα πάνε πάλι στην ηλεκτροπαραγωγή, δυστυχώς, με τον ρυθμό που αναπτύσσονται τα δίκτυα, που πιστεύω ότι το μεγαλύτερο μέρος των πρόσθετων ποσοτήτων φυσικού αερίου θα καταναλωθούν τα επόμενα χρόνια θα πάνε επίσης στην ηλεκτροπαραγωγή.

Αυτό νομίζω ότι είναι μία στραβή κατεύθυνση την οποία δεν πρέπει να ξαναδούμε.

Επίσης, οι άλλες ευρωπαϊκές χώρες δεν είναι στο τέλος της αντένας, όπως είμαστε εμείς. Δηλαδή έχουν διασυνδέσεις με πάρα πολλές χώρες, υπάρχουν εγχώρια κοιτάσματα, εγχώρια από την πλευρά της Ευρώπης, μεγάλα κοιτάσματα στην Βόρεια Θάλασσα, Νορβηγία. Δυστυχώς τα κοιτάσματα της Βρετανίας τελειώνουν. Αλλά υπάρχουν κοιτάσματα.

Και υπάρχει και ένα πυκνό δίκτυο διασυνδέσεων των ευρωπαϊκών χωρών που εξασφαλίζουν μία σημαντική ασφάλεια ανεφοδιασμού.

Στην χώρα μας το πρόβλημα της ασφάλειας ανεφοδιασμού θα παραμείνει και τα επόμενα χρόνια κρίσιμο. Και για αυτό ο σχεδιασμός του φυσικού αερίου θα πρέπει οπωσδήποτε να λαβαίνει υπόψη αυτή την παράμετρο.

Πιστεύω ότι ένα θέμα που δεν θίχθηκε ακόμα είναι οι πρόσφατες εξελίξεις σε σχέση με την ΔΕΠΑ και την ΔΕΣΦΑ. Ήδη οι συναρμόδιοι Υπουργοί Οικονομίας και Ανάπτυξης δήλωσαν ότι περνάει σε άμεση κυβερνητική προτεραιότητα η αποκρατικοποίηση της ΔΕΠΑ και της ΔΕΣΦΑ.

Καταλαβαίνετε ότι μία τέτοια εξέλιξη είναι σε εντελώς αντίθετη κατεύθυνση με αυτά που είπαμε πριν λίγο για τις μεγάλες δημόσιες επιχειρήσεις που θα πρέπει να κυριαρχούν στον τομέα της ενέργειας.

Ήδη το δημόσιο κατέχει τα 2/3, το 65% των μετοχών της ΔΕΠΑ. Υπάρχει η δυνατότητα με το δικαίωμα του....

....και στα ΕΛΠΕ που ελέγχουν αυτή την στιγμή το συγκρότημα Λάτση. Και στην Δ.Ε.Η. να συμμετάσχουν στην αύξηση αυτή του μετοχικού κεφαλαίου.

Αλλά φαίνεται ότι η Κυβέρνηση προσανατολίζεται να βρει ένα στρατηγικό επενδυτή και να πουλήσει και αυτά τα τελευταία ασημικά που έχουν μείνει στα ντουλάπια του νοικοκυριού, όπως ευφυώς είχε χαρακτηρίσει αυτή την προσπάθεια αποκρατικοποιήσεων ένας πρώην Πρόεδρος των βιομηχάνων, ξεπουλώντας, όπως είπαμε, και τα τελευταία ασημικά.

Τι σημαίνει αυτό. Σημαίνει ότι όλες οι υποδομές φυσικού αερίου, δηλαδή ο αγωγός από τα σύνορα που φέρνει το αέριο στις μεγάλες πόλεις, οι εγκαταστάσεις του υδροποιημένου φυσικού αερίου και οι αποθήκες στην Ρεβυθούσα, καθώς και οι μελλοντικές επενδύσεις, δηλαδή ο νέος αγωγός που ετοιμάζεται, ο Θεσσαλονίκης – Πάτρας, οι διασυνδέσεις με την Ιταλία, όλη αυτή η τεράστια υποδομή, η οποία τα τελευταία 15 χρόνια με μεγάλο κόστος πλήρωσε ο Έλληνας φορολογούμενος, και μάλιστα όσοι ξέρουν λίγο από μέσα τα πράγματα, θα λέγαμε με υπερβολικά μεγάλο κόστος, θα τα δώσουμε να τα διαχειρίζεται κάποιος ιδιώτης.

Εμείς είμαστε εντελώς αντίθετοι σε αυτή την προοπτική, θα προσπαθήσουμε να μην περάσουν αυτές οι προσπάθειες, γιατί οι συνέπειες για τον ελληνικό λαό θα είναι μακροπρόθεσμες και σημαντικές.

Με αυτά τα λίγα, για να μη σας κουράσω άλλο, θα είμαι σε όλη την διάρκεια της ημερίδας εδώ για να συζητήσουμε μαζί σας τα επόμενα θέματα και τις λεπτομέρειες.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή που δώσατε και σας χαιρετώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Ευχαριστούμε τον εκπρόσωπο του Συνασπισμού και σαν...των τοποθετήσεων των κομμάτων, τα οποία έχουν προσκληθεί, σημειώνω, από την κεντρική οργανωτική επιτροπή σε επίπεδο κεντρικό.

Και πριν προχωρήσουμε στο πρόγραμμα με την εισήγηση από τη μόνιμη επιτροπή ενέργειας, θα μου επιτρέψετε μία παρέμβαση, μία διελκυστίνδα στην διαδικασία.

Να δώσω τον λόγο στο μέλος της ΕΔΑ, δεν υπάρχει εισήγηση από πλευράς ΕΔΑ, την στιγμή που εκφράστηκε ένας προβληματισμός

νομίζω ότι μπορεί να πάρει τον λόγο ο συνάδελφος ο Γιάννης Κοκάρας, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΔΑ Α.Ε. και γνωστός βέβαια και από τις τεχνικές του ιδιότητες στο Τ.Ε.Ε. και στο ..των μηχανολόγων, για να βάλει τα σημεία του προβληματισμού του.

Κος ΚΟΚΑΡΑΣ:

Καταρχάς, θα ήθελα να ευχαριστήσω, πρώτα, τον κύριο Σαχινίδη, που μας έκανε την τιμή να βρίσκεται εδώ και να εκφράσει τις απόψεις τις δικές του αλλά και του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Αλλά έχω ένα προβληματισμό. Επειδή πιστεύω ότι είμαι ο μοναδικός μηχανικός στην περιοχή που συμμετέχει στο συμβούλιο του αερίου ανελλιπώς από το 1992 μέχρι σήμερα, πριν δημιουργηθεί η ΔΕΦΑ και στην ΔΕΦΑ μέχρι της διαλύσεώς της, και στην ΕΔΑ σαν διευθύνων σύμβουλος της ΕΔΑ Θεσσαλίας, αλλά και σαν μέλος της κεντρικής διοίκησης της ΕΔΑ, να πω το εξής.

Παρέβλεψε ο κύριος Σαχινίδης, εγώ δεν είμαι πολιτικός για να έχω την δυνατότητα της ευφράδειας του λόγου και να λέω αυτά όπως τα είπε ο κύριος Σαχινίδης, να τα λέει γρήγορα εκεί που πρέπει και αργά εκεί που πρέπει, παρέβλεψε το γεγονός ότι η τιμή του αερίου διαμορφώθηκε επί ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Δηλαδή, η τιμαριθμική πολιτική που ακολουθεί η Ελλάδα διαμορφώθηκε το 2003 επί κυβερνήσεων ΠΑ.ΣΟ.Κ., παρέδωσε στην Νέα Δημοκρατία αυτή την πολιτική, τα κακά σημεία της οποίας βγήκαν την περασμένη χρονιά από μία συγκυρία, πιστεύω ότι ήταν συγκυρία, δεν θεωρώ ότι η πολιτική ήταν άσχημη, η εκμετάλλευση ήταν άσχημη, η πολιτική εκμετάλλευση ήταν άσχημη, που είχαν τα κόμματα.

Δεν θεωρώ ότι η συμφωνία ήταν άσχημη το 2003. Δηλαδή έπρεπε μία επιχείρηση να κερδίζει ένα ποσοστό, είναι λογικό, είτε λέγεται ΕΔΑ Θεσσαλίας, είτε λέγεται οποιοσδήποτε.

Κος ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ:

(Ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

Κος ΚΟΚΑΡΑΣ:

Το να διαμορφώνεις, όμως, και να αλλάζεις μία πολιτική που διαμορφώθηκε το 2003 και αφορούσε όλη την Ελλάδα, όπως είναι η Αθήνα, και να έρχεται μετά το ΠΑ.ΣΟ.Κ., το 2003, να διαμορφώσει μία πολιτική που λέει ότι συγκεκριμένα για την ΕΔΑ Θεσσαλίας και

για την ΕΔΑ Θεσσαλονίκης μπορεί αυτή να διαμορφώνει το κέρδος της σύμφωνα με την τιμή που αγοράζει από την ΔΕΠΑ συν 14%, αυτό είναι που θα έπρεπε να λογοδοτήσει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. γιατί το άλλαξε και δεν το συνέχισε.

Και δεν ήταν θέμα της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας να επωμιστεί το κόστος ή οτιδήποτε άλλο. Ούτε ήταν θέμα να λογοδοτεί η ΔΕΠΑ.

Ήταν θέμα πολιτικής των τότε κυβερνήσεων που το άλλαξαν επί του τότε Υπουργού. Λογοδότησε, όμως και πλήρωσε η ΕΠΑ.

Ένα άλλο θέμα το οποίο ο κύριος Σαχινίδης το πέρασε στα γρήγορα, το πέρασε στα σιγανά, ήταν το γεγονός ότι η Ελλάδα ήταν η μόνη χώρα που δεν αντιμετώπισε κανένα πρόβλημα σχετικά με την επάρκεια σε φυσικό αέριο.

Διότι υπήρχε ...η οποία διπλασιάστηκε από το 2004 και μετά, σε όγκο, είχε σχεδιαστεί για να, δεν είμαι πρόχειρος να πω τα νούμερα, αλλά διπλασιάστηκε, νομίζω ότι υπάρχουν δύο εκπρόσωποι της ΔΕΠΑ και ο πρώην Διευθύνων Σύμβουλος αλλά και ο κύριος ...που θα μπορούσαν να μας πουν δυο τρία πραγματάκια το τι δυνατότητες είχε και τι δυνατότητες έχει σήμερα η Ρεβυθούσα, η οποία όχι μόνο είχε την δυνατότητα να δώσει αέριο και να καλύψει τις ανάγκες της Ελλάδας αλλά να δώσει και παραπέρα.

Τώρα, ανέφερε σαν αρνητικό στοιχείο ότι η Ελλάδα καλύπτει με αέριο το 8% του ενεργειακού ισοζυγίου της Ελλάδας. Ξεχνάει όμως, ή παραβλέπει, το γεγονός ότι η υπόλοιπη Ευρώπη έχει 100 χρόνια αέριο και εμείς έχουμε 10 χρόνια αέριο.

Αυτά τα λίγα. Επιφυλάσσομαι να απαντήσω στον κύριο Σαχινίδη άλλη φορά.

Κος ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ:

Χαίρομαι ειλικρινά που τέθηκαν ορισμένα ζητήματα, γιατί είναι πάρα πολύ χρήσιμο να ανταλλάσσονται απόψεις και να μην έρχεται ο καθένας εδώ πέρα και να κάνει τον....

Τρία ζητήματα βάλατε και στα τρία θα σας απαντήσω.

Να δεχθώ ότι έχετε απόλυτο δίκιο; Έχετε απόλυτο δίκιο στο πρώτο θέμα που βάλατε. Είναι υπόθεση εργασίας, το κάνουμε εμείς οι οικονομολόγοι για να διευκολύνουμε την ροή της συζήτησης.

Λέω, λοιπόν, ποιος ζημίωσε από την υπόθεση αυτή; Ας υποθέσουμε ότι το κακό ΠΑ.ΣΟ.Κ. ευθύνεται για το γεγονός ότι η ΕΠΑ Θεσσαλίας και Θεσσαλονίκης βρέθηκε αντιμέτωπη με το πρόβλημα αυτό. Μπορείτε να μου πείτε, σας παρακαλώ, από την ημέρα που ξέσπασε το πρόβλημα αν ζημίωσε η κρίση του φυσικού αερίου στην Ελλάδα και πόσες νέες αιτήσεις πωλήθηκαν;

Οι εργαζόμενοι, έχω εδώ πέρα την επιστολή την οποία στείλατε στο Υπουργείο Ανάπτυξης, εγκαίρως είχατε ειδοποιήσει τον Υπουργό Ανάπτυξης, τον κύριο Φώλια, για το πρόβλημα το οποίο πρόκειται να αντιμετωπίσουν οι καταναλωτές από την υπέρμετρη αύξηση των τιμολογίων....

Κος ΚΟΚΑΡΑΣ:

(Ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

Κος ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ:

Να σας πω κάτι; Θα ακούσετε την απάντησή μου, όπως και εγώ σας άκουσα σε αυτά τα οποία είπατε.

Και λέω, στάλθηκε και ενημερώθηκε το Υπουργείο ότι αυτή την στιγμή οι καταναλωτές είναι αντιμέτωποι με υπέρογκα τιμολόγια. Και μάλιστα έγινε και η εξής πρόταση.

Ένα, με δεδομένο ότι το 2010 δεν θα είναι τόσο άσχημα τα πράγματα, περάστε μέρος του κόστους το 2010 έτσι ώστε να ελαφρύνουμε τους καταναλωτές.

Δύο, πείτε στην ΔΕΠΑ να κρατηθεί από τα δικαιώματα που έχει αυτή από το κέρδος το δικό της να το περάσουμε στους καταναλωτές για να ελαφρύνουμε τα τιμολόγια.

Ποια ήταν η απάντηση του Υπουργείου Ανάπτυξης; Καμία. Αδιαφόρησε. Το τίμημα ποιος το πλήρωσε; Ο καταναλωτής. Ποιους ζημιώνει αυτή την στιγμή η κρίση του φυσικού αερίου στην Ελλάδα; Θέλω να μου απαντήσετε πόσες νέες αιτήσεις υποβλήθηκαν για εγκατάσταση φυσικού αερίου.

Δύο. Πάμε στο ζήτημα για την Ρεβυθούσα. Εδώ πέρα είναι πραγματικά ιδιαίτερα ενδιαφέρον να κοιτάξετε στα πρακτικά της Βουλής για την στάση που τήρησε το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης όταν το ΠΑ.ΣΟ.Κ. πήρε την πρωτοβουλία να κτίσει τις εγκαταστάσεις στην Ρεβυθούσα.

Και επειδή μπορεί εσείς να μην έχετε υπόψη σας ποια είναι η στάση που τήρησε η Νέα Δημοκρατία, αναλαμβάνω εγώ την ευθύνη να σας στείλω τις καταγγελίες των βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας τότε ως βουλευτές της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, απέναντι σε μία κομβική πολιτική που επέλεξε τότε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. για να διασφαλίσει τον εφοδιασμό της χώρας με ασφάλεια. Ήταν επιλογή κεντρική του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και εναντιώθηκε.

Και ξέρετε ποιο είναι το αστείο; Σας το είπα και προηγουμένως. Δεν τα πάω γρήγορα και σιγά. Η ροή του λόγου μου είναι σταθερά η ίδια. Εκείνο το οποίο είπαμε εμείς, γελάσαμε όταν ήρθε ο Υπουργός και είπε ότι χάρη σε εμάς η χώρα μας δεν αντιμετώπισε κανένα πρόβλημα διότι για να υπάρχει η δυνατότητα να εξασφαλίσουμε το LNG και να τροφοδοτήσουμε την χώρα μας, θα πρέπει να υπάρχουν εγκαταστάσεις. Αυτές οι εγκαταστάσεις έγιναν από το ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Και να σας πω και κάτι άλλο. Ο κύριος Υπουργός ήταν τυχερός γιατί για πρώτη φορά στην ζωή του μπόρεσε και βρήκε στην ...αγορά τις αναγκαίες ποσότητες LNG. Αν δεν μπορούσε να βρει στην ...αγορά τις αναγκαίες ποσότητες τότε θα είχε ένα τεράστιο πρόβλημα.

Δεν απαντήσατε, και εγώ το έβαλα έτσι προς συζήτηση αυτό το θέμα. Πόσα νέα συμβόλαια έχουν υπογραφεί από το 2004 και μετά για να εξασφαλίσει η χώρα τις απαιτούμενες ποσότητες.

Εγώ το 8% δεν το έβαλα αρνητικά. Απλώς είναι ένα δεδομένο. Και λέω ότι υπάρχουν περιθώρια ανάπτυξης της αγοράς φυσικού αερίου. Δεν ήταν δηλαδή αρνητικός ο σχολιασμός ότι κακώς που είμαστε στο 8%.

Βεβαίως δεν μπορεί η Ελλάδα να συγκριθεί με τις άλλες τις χώρες που έχουν μία προϋπηρεσία στην χρήση του φυσικού αερίου.

Και να σας πω και κάτι; Είμαστε μία χώρα η οποία έχει ένα πολύ κακό ενεργειακό μίγμα, είχαμε μία πρωτοφανή εξάρτηση από τον λιγνίτη, είχαμε μία πρωτοφανή εξάρτηση από το φυσικό αέριο.

Εμείς συνειδητά επιλέξαμε να βάλουμε στο ενεργειακό μίγμα το φυσικό αέριο από τα μέσα της δεκαετίας του '80, εμείς συνειδητά επιλέξαμε να κάνουμε συμφωνίες και με τους Ρώσους και με τους Αλγερινούς και βέβαια προωθήσαμε και την υπόθεση με την Τουρκία έτσι ώστε η χώρας μας να εξασφαλίσει τουλάχιστον τρεις διαφορετικές εισόδους για το φυσικό αέριο.

Και λέω ότι αυτά τα πράγματα δεν πρέπει να παραβλέπονται.

Από εκεί και πέρα, ο στόχος που έχουμε βάλει είναι, και ενδεχομένως προηγουμένως να μην το είπαμε, θέλουμε επειδή σε αυτό το σύνολο των ορυκτών καυσίμων υπάρχει μία διαβάθμιση, εμείς επιμένουμε τώρα, τα ορυκτά καύσιμα τα οποία χρησιμοποιούμε θα πρέπει να είναι φιλικά προς το περιβάλλον.

Και λέμε ότι σαφέστατα σε σχέση με τον λιγνίτη και σε σχέση με το πετρέλαιο το φυσικό αέριο βρίσκεται πολύ πιο κοντά στις προδιαγραφές που έχουμε στο πρόγραμμά μας για την πράσινη ανάπτυξη και θέλουμε να ενισχύσουμε ακόμα περισσότερο την χρήση του.

Για να γίνει όμως αυτό θα πρέπει να συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις. Μία από τις προϋποθέσεις είναι να δουλέψουν σωστά οι εταιρείες οι οποίες τροφοδοτούν την οικιακή και την βιομηχανική χρήση του φυσικού αερίου.

Και χαίρομαι πάρα πολύ, ήταν παράλειψή μου μεγάλη, που έβαλε το θέμα ο κύριος Ανδριώτης, ειλικρινά συμφωνώ με αυτά που είπε ο κύριος Ανδριώτης σε ό,τι αφορά την χρήση του φυσικού αερίου.

Μπορείτε να μου πείτε, σας παρακαλώ, ποια είναι η εικόνα η οποία αποτυπώνεται αυτή την στιγμή στην χρήση του φυσικού αερίου; Ξέρετε τι ακριβώς συμβαίνει;

Θα καταλήξει η Ελλάδα, μόνη, να ξεχωρίζει από τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ό,τι αφορά την χρήση του φυσικού αερίου για την παραγωγή ενέργειας.

Δηλαδή, εμείς από εδώ και πέρα ό,τι πλέον ζήτηση διαμορφώθηκε και ό,τι αύξηση ...του φυσικού αερίου θα είναι για την δευτερογενή παραγωγή ενέργειας. Ενώ σε όλες τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης βλέπουμε ότι αυτό δεν ισχύει και ότι ...κυρίως η ...για την αύξηση της οικιακής κατανάλωσης.

Και εδώ πέρα πρέπει να αναζητήσουμε και να βρούμε αν υπάρχουν και ευθύνες για τον τρόπο με τον οποίο έγιναν ή δεν έγιναν κάποιες εταιρείες παροχής αερίου όπως είχε αρχικά προγραμματιστεί, για το γεγονός δηλαδή ότι δεν δημιουργήθηκαν ποτέ αυτές οι εταιρείες ή αυτές οι οποίες δημιουργήθηκαν αν υπήρξαν συνεπείς στις υποχρεώσεις τις οποίες ανέλαβαν όταν υπογράφηκαν τα συμβόλαια για την ανάπτυξη του δικτύου.

Και βέβαια θα συμφωνήσω, και ήταν και δική μου παράλειψη, με τον κύριο Ανδριώτη, σε ό,τι αφορά το μέλλον της ΔΕΠΑ. Δεν μπορεί ξαφνικά η χώρα μας να στερείται των υποδομών οι οποίες είναι καθοριστικές για το μέλλον της ενεργειακής πολιτικής της χώρας μας.

Εμείς αντιστρατευόμαστε στην επιλογή της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, γιατί η Νέα Δημοκρατία δεν πουλάει την ΔΕΠΑ, η Νέα Δημοκρατία πουλάει τους αγωγούς. Αυτοί οι αγωγοί είναι το πολυτιμότερο στοιχείο που έχει η χώρα μας. Είναι ένα μέσο πραγματικά για να διασφαλίσουμε με ασφάλεια τον εφοδιασμό της χώρας μας.

Και βεβαίως θα αντιστρατευθούμε σε οποιαδήποτε επιλογή έχει σαν στόχο να φύγουν οι φυσικοί αγωγοί από τον έλεγχο του δημοσίου.

Σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Ευχαριστούμε. Ένα λεπτό, Γιάννη. Ένα λεπτό. Για να πάμε και στο πρόγραμμά μας.

Κος ΚΟΚΑΡΑΣ:

...πώς ο κύριος Μπακούρας, σαν ΕΠΑ και όχι σαν Μπακούρας, σαν ΕΠΑ Θεσσαλίας, στον Υπουργό.

Όντως, εστάλη αυτή η επιστολή στον Υπουργό. Θα πρέπει....

Κος _____:

(Ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

Κος ΚΟΚΑΡΑΣ:

Λοιπόν, αναφέρατε το εξής, ότι η ΔΕΠΑ δεν θέλησε να αποποιηθεί το κέρδος της και επομένως κακώς.

Εγώ θα σας ρωτήσω μιας και είστε οικονομολόγος. Είχε την δυνατότητα η ΔΕΠΑ να κάνει χαριστική πράξη προς μία ιδιωτική εταιρεία; Όχι. Θα πήγαινε φυλακή και ο Πρόεδρος της και οποιοσδήποτε άλλος.

Επομένως κακώς το αναφέρετε. Δεν ήταν παράνομη η πράξη, οποιαδήποτε τέτοια πράξη.

Δεύτερον. Αναφέρατε κάτι σχετικά με τις δεξαμενές. Είναι γεγονός ότι οι δεξαμενές μεγάλωσαν το διάστημα αυτό. Τώρα αν τις έκανε ο Α ή ο Β....

Κος ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ:

(Ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

Κος ΚΟΚΑΡΑΣ:

Αυτό δεν το ξέρω εγώ. Δεν είμαι στο Κοινοβούλιο, για όνομα του Θεού, ούτε πολιτικός είμαι.

Κος ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ:

(Ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

Θα φροντίσω εγώ να ενημερωθείτε.

Κος ΚΟΚΑΡΑΣ:

Καλά θα κάνετε. Εγώ δεν είμαι πολιτικός και δεν απαντώ σαν πολιτικός.

Κος ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ:

(Ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

Κος ΚΟΚΑΡΑΣ:

Η διαστρέβλωση ήταν μόνο, αναφέρατε ότι η ΔΕΠΑ δεν θέλησε να αποποιηθεί του κέρδους της. Δεν μπορούσε να πήγαινε φυλακή ο Πρόεδρος της, αν έκανε κάτι τέτοιο, αν έκανε χαριστική πράξη.

Και δεν ήταν μόνο, τώρα επειδή.....

Κος ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Κοιτάξτε, να μπούμε λίγο στις εισηγήσεις. Πολλές απαντήσεις και η μόνιμη επιτροπή ενέργειας του Τεχνικού Επιμελητηρίου. Παίρνει πρώτα το λόγο το μέλος της, ο συνάδελφος ο κύριος Βακιρλής.

Από εκεί, οι επόμενοι εισηγητές, νομίζω ότι θα βάλουν και προβληματισμούς αλλά και πιθανόν απαντήσεις στα ζητήματα αυτά.

Ευχαριστώ όλους και για την συμμετοχή μέχρι τώρα και για την ανοχή στην μη τήρηση της διαδικασίας που έχει το πρόγραμμα.

Περνάμε αμέσως στην μόνιμη επιτροπή ενέργειας του Τ.Ε.Ε. και στην εισήγηση.

Κος ΒΑΚΙΡΛΗΣ:

Καλημέρα και από εμένα. Χαίρομαι ιδιαίτερα που μετά από πολλές προσπάθειες, και με την βοήθεια του τοπικού Τμήματος, έγινε δυνατό να γίνει αυτή η διαδικασία για το φυσικό αέριο, γιατί την διεκδίκησα με πάθος να γίνει. Έτσι, κύριε Αντιπρόεδρε; Και να γίνει και στην Λάρισα και το ένα και το άλλο.

Κος ΣΠΙΡΤΖΗΣ:

(Ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

Κος ΒΑΚΙΡΛΗΣ:

Δεν έχω σχέση πέρα από την γλωσσική με τους Λαρισαίους, γιατί είμαι Μυτιληνιός εγώ, αλλά έχουμε την ίδια γλώσσα.

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι, θα προσπαθήσω κωδικοποιημένα να παρουσιάσω τις θέσεις της μόνιμης επιτροπής ενέργειας. Πιθανόν να επαναλάβω κάποια πράγματα που ελέχθησαν από τους προλαλήσαντες.

Και να συγχωρήσετε τον ..., είχε ένα πρόβλημα υγείας, να το πω έτσι.

Η πετρελαϊκή κρίση της δεκαετίας του '70 δημιούργησε παγκοσμίως την τάση στροφής προς το φυσικό αέριο ως εναλλακτικό καύσιμο με σημαντικά πλεονεκτήματα που θα μπορούσε να υποκαταστήσει σε κάποιο βαθμό το πετρέλαιο.

Ενώ μέχρι τότε η χρήση του ...σε περιοχές γύρω από τα κοιτάσματα, άρχισαν να κατασκευάζονται μεγάλοι διεθνείς αγωγοί μεταφοράς φυσικού αερίου και τα οποία είχαν την δυνατότητα να μεταφέρουν υγροποιημένο φυσικό αέριο.

Έτσι αναπτύχθηκε διεθνές εμπόριο φυσικού αερίου και η κατανάλωση του 2000 έφτασε τα 2.400 δις κυβικά φτάνοντας το 25% της παγκόσμιας ενεργειακής ζήτησης.

Οι εκτιμήσεις για το μέλλον μιλούν για μία αύξηση 50%, αν και τα προβλήματα ασφάλειας και ανεφοδιασμού που εμφανίστηκαν έντονα τα τελευταία χρόνια, πιθανόν να ανακόψουν αυτό το ρυθμό αύξησης της ζήτησής του.

Οι βασικοί λόγοι που συνέβαλαν στην ραγδαία αύξηση της ζήτησης είναι τα σημαντικά περιβαλλοντικά πλεονεκτήματά του σε σχέση με τα υπόλοιπα ορυκτά καύσιμα.

Τα βεβαιωμένα ..αποθέματα που ανέρχονται σε 160 τρις κυβικά μέτρα, ικανά να καλύψουν τις ανάγκες της αγοράς για τα επόμενα 70 χρόνια, εν αντιθέσει με το πετρέλαιο που μιλάμε για 40 περίπου χρόνια.

Τα μεγαλύτερα αποθέματα βρίσκονται στις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, περίπου το 36% της παγκόσμιας διαθεσιμότητας.

Η μόνιμα ανταγωνιστική του τιμή σε σχέση με τα λοιπά καύσιμα, μιας και συζητήθηκε πάρα πολύ.

Η συνεχώς αυξανόμενη χρήση του στην ηλεκτροπαραγωγή με τους υψηλούς βαθμούς απόδοσης που επιτυγχάνονται στις μονάδες συνδυασμένου κύκλου αλλά και οι δυνατότητες που δίνει για την

ανάπτυξη ελεύθερων ηλεκτροπαραγωγών στα πλαίσια της απελευθερωμένης αγοράς.

Η ανάπτυξης της τεχνολογίας στην μεταφορά του, όπως υποθαλάσσιοι αγωγοί. Έχουμε φτάσει να έχουμε αγωγούς γύρω στα 3 χιλιόμετρα βάθος θάλασσα. LNG, liquid natural gas, υγροποιημένο φυσικό αέριο, CNG, compressed natural gas, καθώς και νέες λύσεις όπως αναπτύσσεται, για παράδειγμα, ο κλιματισμός.

Το φυσικό αέριο στην Ελλάδα. Συνηθίζεται σε ημερίδες να μνημονεύεται το όνομα του πρώην Υπουργού Βιομηχανίας, του Αναστάση του Πεπονή.

Πράγματι το 1986, και αυτό διακομματικά, ήταν αυτός που εμπνεύστηκε και κινήθηκε δραστικά προκειμένου να εισαχθεί το φυσικό αέριο στο ενεργειακό ισοζύγιο.

Δύο χρόνια αργότερα, τον Σεπτέμβρη του 1988 ιδρύεται η ΔΕΠΑ ως θυγατρική της ΔΕΠ, της Δημόσιας Επιχείρησης Πετρελαίου, και υπογράφονται συμβάσεις προμήθειας με την ρωσική τότε Σογιούζ, την σημερινή Gazprom Gas Export, στα πλαίσια διακρατικής συμφωνίας Ελλάδας – Ρωσίας, και με την ...για υγροποιημένο φυσικό αέριο.

Ταυτόχρονα ξεκινούν οι μελέτες και η κατασκευή των αγωγών μεταφοράς και διανομής και εγκατάστασης για την παραλαβή IFAR.

Στον φίλο μου τον Κοκαρά θα δώσω μία εξήγηση ως Βακιρλής, για το πότε έγινε η αναβάθμιση της Ρεβυθούσας. Αλλά μετά.

Το 1995 ιδρύονται η ΕΛ Αττικής, Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας, με στόχο την δημιουργία των αντιστοίχων ΕΠΑ που συστήθηκαν την περίοδο 2000-2001 με συμμετοχή ξένων επενδυτών. 51% έχει η ΔΕΠΑ και ....

Το 1998 η ΔΕΠΑ διαχωρίζεται από την ΔΕΠ ΕΛΠΕ και το 2007 ιδρύεται ο ΔΕΣΦΑ θυγατρική 100% της ΔΕΠΑ, ο οποίος στα πλαίσια του νόμου 3428/2005 για την απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου, κατέχει και διαχειρίζεται το εθνικό σύστημα φυσικού αερίου.

Σήμερα, η μετοχική σύσταση της ΔΕΠΑ είναι ελληνικό δημόσιο 65% και ΕΛΠΕ 35%.

Η πρώτη εισαγωγή φυσικού αερίου στην χώρα έγινε το φθινόπωρο του 1996 με πρώτο καταναλωτή την βιομηχανία ζάχαρης στην Λάρισα. Ενώ το υγροποιημένο φυσικό αέριο εισήχθη το 2000.

Μετά την διασύνδεση που ολοκληρώθηκε το 2007, εισήχθη αέριο από την Τουρκία, προέλευσης Αζερμπαϊτζάν, με βάση την σύμβαση που υπεγράφη το 2003.

Υποδομές φυσικού αερίου.

Το εθνικό σύστημα φυσικού αερίου περιλαμβάνει τον κεντρικό αγωγό συνολικού μήκους 512 χιλιομέτρων υψηλής πίεσης 70 bar. Στους κλάδους υψηλής πίεσης συνολικού μήκους 609 χιλιόμετρα. Τους ...μετρητικούς σταθμούς Προμαχώνας, Σιδηροκάστρου και Κήπων, τους ενδιάμεσους μετρητικούς και ρυθμιστικούς σταθμούς, τα κέντρα ελέγχου και ...φορτίων, το κέντρο ελέγχου ... και λοιπές εγκαταστάσεις. Και τον τερματικό σταθμό υγροποιημένου φυσικού αερίου στην νήσο Ρεβυθούσα με 2 δεξαμενές 130.000 κυβικά υγροποιημένου φυσικού αερίου.

Τα δίκτυα μέσης και χαμηλής πίεσης, με τα οποία τροφοδοτούνται οι διάφοροι καταναλωτές, βιομηχανικοί και αστικοί, σε διάφορες περιοχές της χώρας, η πλειονότητα των οποίων ανήκουν στις ΕΠΑ που λειτουργούν σήμερα.

Δίκτυα μέσης και χαμηλής πίεσης, στις περιοχές που δεν υπάρχουν ΕΠΑ, έχουν αναπτυχθεί από την ΔΕΠΑ εξυπηρέτηση κύρια βιομηχανικών πελατών.

Προμήθεια του φυσικού αερίου. Όλες οι εισαγωγές φυσικού αερίου στη χώρα, μέχρι σήμερα, γίνονται μόνο από την ΔΕΠΑ, αν και το υφιστάμενο καθεστώς 3438/2005 επιτρέπει τις ελεύθερες εισαγωγές.

Οι συμβάσεις προμήθειας της ΔΕΠΑ είναι με την Gazprom Export Ρωσία, 2,8 δις κυβικά μέχρι το 2016. Με την Sonatrach Αλγερίας, υγροποιημένο από 0,51-0,68 ...δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα μέχρι το 2020. Με την Botas με 0,75 δις κυβικά στα πλαίσια κατασκευής του ελληνοτουρκικού αγωγού διάρκειας 15 ετών, αρχής γενομένης από το 2007.

Θέλω λίγο την προσοχή σας στις ποσότητες που εισήχθησαν το 2008, γιατί εκεί αναδεικνύεται το μεγάλο πρόβλημα.

2,6 από την Gazprom, 0,6 από την Sonatrach, από την 0,4 Botas, και 0,4 ....LNG. Άρα, βλέπετε ότι στις συμβάσεις περίπου έχουν καλύψει τις συμβατικές υποχρεώσεις. Άρα, χρειαζόμαστε ..παραπέρα.

Η συμμετοχή του φυσικού αερίου είναι 8%, έναντι του 24% του ευρωπαϊκού μέσου όρου.

Σε σύγκριση με τους στόχους, με τους τροποποιημένους στόχους, γιατί όταν ξεκίνησε το φυσικό αέριο να έρθει στην Ελλάδα, δεν είχε σχεδιαστεί για ηλεκτροπαραγωγή, είχε σχεδιαστεί για οικιακή και αστική χρήση. Ούτε στην Ευρώπη αυτή την εποχή υπήρχε η λογική χρήσης φυσικού αερίου στην ηλεκτροπαραγωγή.

Όταν αναθεωρήθηκαν, νομίζω στην ηλεκτροπαραγωγή πήγαμε καλά και πάμε ακόμα καλύτερα. Έχουμε σοβαρή υστέρηση στον αστικό, κύρια, τομέα, το οποίο έχει πιο ..χρήση.

Πρέπει να σημειωθεί η πρωτοπορία της Ελλάδας σε ένα τομέα. Και θα ήταν καλό να το συλλάβουμε αυτό και στην Λάρισα και να το..., μιλάμε για την χρήση του CNG. Στην Αθήνα 420 λεωφορεία αυτή την στιγμή κυκλοφορούν με φυσικό αέριο.

Και επειδή καταβάλλεται μία αξιόλογη προσπάθεια από την ΔΕΠΑ, θα υπάρξει μία παρουσίαση κατά την διάρκεια της ημερίδας, η χρήση σε μέσα μαζικής μεταφοράς, σε απορριμματοφόρα, εμπορικούς στόλους κλπ, αποδεικνύεται πάρα πολύ χρήσιμη και για το περιβάλλον και για την οικονομία.

Οι καταναλώσεις το 2008 ήταν 2,8 δις κυβικά, το 71,6% για ηλεκτροπαραγωγή, το 15,1%, θα κρατήσουμε για βιομηχανία. Και μόνο το 12,6% μέσω ΕΠΑ το οποίο δεν είναι καθαρά αστικό γιατί υπάρχουν μέσα και βιοτεχνίες κλπ.

Διεθνής ο ρόλος. Από το 2001 τέθηκαν οι βάσεις της ...ΔΕΠΑ και γενικότερα η χώρα να έχει ένα σημαντικό ρόλο στο σύστημα αγωγών που θα τροφοδοτήσει την Ευρώπη με αέριο από την Κασπία και την ανατολή μέσω της νότιας οδού. Το southstream που λέμε, με την ευρεία έννοια, όπως υπάρχει τώρα.

Έτσι, σχεδιάστηκε ο αγωγός ITGI σε συνεργασία με την Botas και την ..... Το πρώτο βήμα ήταν ο αγωγός Τουρκίας και Ελλάδας, συνολικού μήκους 285 χιλιομέτρων, εκ των οποίων 85 χιλιόμετρα σε ελληνικό έδαφος, η οποία κατασκευή ολοκληρώθηκε και τέθηκε σε λειτουργία το 2007.

Η ίδια η συσταθείσα εταιρεία Ποσειδών ΔΕΠΑ Edison για την κατασκευή του υποθαλάσσιου αγωγού Ελλάδας –Ιταλίας. Στην ίδια κατεύθυνση διεθνούς ρόλου ήταν η αναβάθμιση του σταθμού LNG

στην Ρεβυθούσα, της οποίας η δυναμικότητα αεριοποίησης τριπλασιάστηκε.

Επειδή έγινε ένας διάλογος, να το πω εδώ, ο αποθηκευτικός χώρος δεν αυξήθηκε. Οι δεξαμενές παρέμειναν οι ίδιες. Η δυνατότητα αεριοποίησης τριπλασιάστηκε. Και για να μην μαλώνουν τα κόμματα, ο διαχωρισμός ήταν στην οικονομική αξιολόγηση και στην αλλαγή Κυβέρνησης. Είχε επιλεγεί ο κατασκευαστής, κάποιιοι τον σχεδίασαν, κάποιιοι τον κατασκεύασαν. Και η συνέχεια αυτό το απαιτεί.

Στην συνέχεια, από μετά από συμφωνία κυβερνήσεων, πρόσφατα, Ελλάδας – Ρωσίας αποφασίστηκε να διέλθει από την Ελλάδα ...του ρωσικού αγωγού southstream με κατεύθυνση την Ιταλία και ήδη ξεκίνησαν οι προκαταρκτικές μελέτες.

Κύρια αντικείμενα του τομέα φυσικού αερίου. Επάρκεια. Από την σύγκριση των...ποσοτήτων και των καταναλώσεων του 2008 και συνυπολογίζοντας την αύξηση που θα προκύψει από τις νέες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής που είτε κατασκευάζονται είτε έχει αποφασιστεί η κατασκευή τους, καθώς και την αύξηση του αστικού τομέα, είναι πασιφανής η άμεση ανάγκη διασφάλισης επιπρόσθετων ποσοτήτων για την κάλυψη των αναγκών της αγοράς.

Ασφάλεια τροφοδοσίας. Οι πρόσφατες κρίσεις στις σχέσεις Ουκρανίας – Ρωσίας, και τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν στην τροφοδότηση της χώρας και συνολικά της Ευρώπης, ανέδειξαν την ανάγκη για πολλαπλότητα προμηθευτών και πολλαπλότητα διασυνδέσεων με τα συστήματα φυσικού αερίου κεντρικών χωρών.

Η αναπτυσσόμενη αγορά LNG αποτελεί σοβαρή εναλλακτική λύση που προϋποθέτει ανάλογες υποδομές. Τρίτη δεξαμενή, νέα μονάδα LNG.

Επίσης θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα κατασκευής υπόγειας αποθήκης. Υπάρχει μία ...που θα βάλουμε στην περιοχή της Καβάλας υπάρχει ένα κοιτάσμα, αλλά μέχρι πριν από λίγο θεωρούνταν πολύ ακριβό.

Η ίδρυση στον αστικό τομέα. Η πλέον αποδοτική χρήση του φυσικού αερίου είναι η αστική όπου υποκαθιστά άλλες μορφές ενέργειας με πολύ σημαντικά οφέλη.

Οι υπάρχουσες ΕΠΑ θα πρέπει να εντείνουν τους ρυθμούς επέκτασης των δικτύων τους και να δοθούν σωστά στοχευμένα κίνητρα

στους καταναλωτές που θα τους προσελκύουν στην χρήση φυσικού αερίου.

Το πιο σημαντικό πρόβλημα είναι η καθυστέρηση που παρατηρείται στην ίδρυση νέων ΕΠΑ. Και στις περιοχές Στερεά Ελλάδα, Κεντρική Μακεδονία και Ανατολική Μακεδονία και Θράκη.

Βρίσκονται δίπλα στον αγωγό, οι κάτοικοι υποχρεώνονται να κατασκευάζουν εσωτερικές εγκαταστάσεις στις νέες οικοδομές και δεν φαίνεται κανένα δίκτυο στον ορίζοντα. Ίσως θα πρέπει να επανεξεταστεί το μοντέλο ανάπτυξης της διαδρομής και η ΔΕΠΑ να αναλάβει σχετικές πρωτοβουλίες.

Το φυσικό αέριο είναι κοινωνικό αγαθό και θα πρέπει να είναι διαθέσιμο σε όσο το δυνατόν περισσότερους Έλληνες πολίτες. Έτσι θα πρέπει να εγκριθεί παράλληλα η ανάπτυξη εσωτερικής αγοράς LNG ή CNG με την χρήση νέων τεχνολογιών που εφαρμόζονται επιτυχώς σε πολλές χώρες.

Η περαιτέρω ανάπτυξη της ...σε όλη την χώρα στους τομείς μέσων μαζικής μεταφοράς, ...εμπορικών δικτύων, απορριμματοφόρων κλπ, θα έχει επιπτώσεις και στο περιβάλλον και στο κόστος.

Τιμολόγηση φυσικού αερίου. Δεν θα μείνω πολύ εδώ γιατί ακούστηκαν πολλά και ...το έχει μειώσει.

Τους προηγούμενους μήνες δημιουργήθηκε σοβαρό πρόβλημα ειδικά στην Θεσσαλία και Θεσσαλονίκη εξαιτίας του συστήματος τιμολόγησης που εφαρμόζεται από τις εκεί ΕΠΑ ως plus, με αποτέλεσμα οι τιμές του φυσικού αερίου να είναι μέχρι και 40% υψηλότερες του πετρελαίου θέρμανσης τους κρίσιμους χειμερινούς μήνες.

Βασική αιτία ήταν η μεγάλη πτώση των τιμών του πετρελαίου τους προηγούμενους μήνες ενώ το φυσικό αέριο, είναι γνωστό, ότι διεθνώς ακολουθεί ...εξαμήνου. Αυτό δεν συνέβη στην Αττική που ακολουθεί το σύστημα τιμολόγησης με βάση τον ανταγωνιστικό χάρτη.

Το ότι θα συνέβαινε αυτό το γεγονός θα μπορούσε εύκολα να προβλεφθεί και να ληφθούν από όλους τους εμπλεκόμενους τα κατάλληλα μέτρα.

Τελικά εκτός από τον αγανακτισμένο καταναλωτή, μεγάλος ζημιωμένος είναι και το ίδιο το φυσικό αέριο. Είναι επιβεβλημένο να

εφαρμοστεί ενιαίο σύστημα τιμολόγησης και να σχεδιαστούν μέτρα για την ανατροπή και πρόληψη αναλόγων κρίσεων στο μέλλον.

Διεθνής ρόλος. Τα έργα των διεθνών διασυνδέσεων θα πρέπει να προχωρήσουν με γρήγορους ρυθμούς προκειμένου να παραχθούν συγκεκριμένα αποτελέσματα και να καθιερώσει την χώρα μας ως σημαντικό παράγοντα στο ενεργειακό γίνεσθαι της ευρύτερης περιοχής.

Καλοί είναι οι σχεδιασμοί στο χαρτί, μόνο όταν μπει στην σωλήνα και τρέξει το αέριο αποκτά σάρκα και οστά. Στην επαγγελματική μου καριέρα έχω δει τόσους σχεδιασμένους αγωγούς, ελάχιστους να γίνονται.

Σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να ασκηθούν προς την Τουρκία οι αναγκαίες πιέσεις και να γίνουν οι απαραίτητοι χειρισμοί προκειμένου να λειτουργήσει με τους κανόνες ...μεταφοράς και να ανοίξουν οι δρόμοι για την προώθηση του φυσικού αερίου από την Κασπία και προς την Ευρώπη.

Προσαρμογή στις ευρωπαϊκές οδηγίες. Μετά την πρόσφατη τροποποίηση της οδηγίας 55/2003 θα πρέπει να προχωρήσουμε σε νομοθετικές ρυθμίσεις προσαρμογής λαβαίνοντας υπόψη τις ειδικές συνθήκες της ελληνικής αγοράς.

Διεθνικοποίηση ΔΕΠΑ. Η Κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι είναι άμεση κυβερνητική προτεραιότητα η επιλογή του στρατηγικού επενδυτή για την ΔΕΠΑ.

Το Τ.Ε.Ε. στις 19/6/2009 εξέδωσε δελτίο τύπου με το οποίο δηλώνει την πλήρη αντίθεσή του σε αυτή την απόφαση και ζητά η ΔΕΠΑ όπως και οι άλλες ΔΕΚΟ να διατηρήσουν το δημόσιο χαρακτήρα.

Η είσοδος του στρατηγικού επενδυτή στην ΔΕΠΑ θα αποξενώσει το ελληνικό κράτος από τις εξελίξεις γεωστρατηγικής σημασίας, από τις στρατηγικές υποδομές, όπως το δίκτυο μεταφοράς και τον σταθμό IFAR. Οι εθνικές υποδομές θα περάσουν σε χέρια ξένων, ενώ θα χαθεί ο έλεγχος και η εποπτεία του δημοσίου στην επέκταση του δικτύου μεταφοράς και διανομής.

Η ανακοίνωση υπάρχει στο site και υπάρχει και στην είσοδο.

Ενδιαφέρον του Τ.Ε.Ε. για το φυσικό αέριο. Το Τ.Ε.Ε. και ειδικά η μόνιμη επιτροπή ενέργειας παρακολουθεί με ιδιαίτερο ενδιαφέρον

και συστηματικά τα θέματα φυσικού αερίου πιστεύοντας στην μεγάλη σημασία που έχει για το ελληνικό ενεργειακό σύστημα και το περιβάλλον.

Η σημερινή εκδήλωση για το φυσικό αέριο, στα πλαίσια του συνεδρίου του Τ.Ε.Ε., με τις πολύ αξιόλογες εισηγήσεις που υπάρχουν και την συζήτηση που θα γίνει, εκτιμούμε ότι θα συμβάλλει θετικά σε αυτή την κατεύθυνση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Βακιρλή. Να πούμε ότι η εισήγηση είναι μία συλλογική δουλειά ορισμένων μελών της μόνιμης επιτροπής ενέργειας και ιδιαίτερα των μελών που συμμετέχουν στην οργανωτική επιτροπή της παρούσας εκδήλωσης.

Το κείμενο, η εισήγηση, και αυτό θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Τ.Ε.Ε.

Και να πούμε, επίσης, και αυτό που είπε ο κύριος Βακιρλής για τα θέματα της ΔΕΠΑ, το δελτίο τύπου που εξέδωσε την προηγούμενη βδομάδα το Τεχνικό Επιμελητήριο ήταν ένα αποτέλεσμα μίας εργασίας και της δικής μας επιτροπής μίας πρότασης προς την Διοικούσα και τον Πρόεδρο τον κύριο Αλαβάνο.

Και μετά από αυτό εξεδώθη αυτό το δελτίο τύπου, το οποίο, όπως είπε, είναι απέξω, μπορείτε να το πάρετε αλλά είναι και αναρτημένο από την προηγούμενη βδομάδα στην ιστοσελίδα.

Προχωρώντας να πούμε επίσης ότι κατά την διάρκεια της εκδήλωσης υπάρχει πολύς χρόνος και για παρεμβάσεις και για παρατηρήσεις, σχόλια κλπ, και προφανές είναι ότι ζητάμε την συμμετοχή σας έτσι ώστε ο διάλογος να είναι και ζωντανός αλλά και εποικοδομητικός.

Προχωρώντας, λοιπόν, τώρα στο επόμενο θέμα, που είναι η εισήγηση της μόνιμης επιτροπής περιβάλλοντος και αειφορίας του Περιφερειακού Τμήματος Κεντρικής και Δυτικής Θεσσαλίας, θα καλέσω, παρακαλώ πολύ, τον κύριο Παπαγεωργίου, ο οποίος είναι μέλος της επιτροπής και τον κύριο Κόκαλη.

Τώρα κάποιος από τους δύο, και οι δύο αν θέλουν. Και οι δύο; Εντάξει.

Κος ΚΟΚΑΛΗΣ:

Σας καλωσορίζουμε και εμείς με την σειρά μας εκ μέρους των μόνιμων επιτροπών ενέργειας και βιομηχανίας και της μόνιμης επιτροπής περιβάλλοντος και αειφορίας.

Ξεκινώντας θα ήθελα να συγχαρώ τους συνάδελφους της ομάδας εργασίας που ασχολήθηκε με την σημερινή εισήγηση, την ενημερωτική επιτροπή της προσυνεδριακής εκδήλωσης και όλους εσάς που μας τιμάτε με την παρουσία σας.

Το θέμα της σημερινής εισήγησής μας είναι περιβαλλοντικά και ενεργειακά οφέλη, προβλήματα και προοπτικές της χρήσης του φυσικού αερίου σε τοπικό επίπεδο, στην Θεσσαλία.

Από την πρώτη διαφάνεια παρατηρούμε ότι τα αέρια καύσιμα συμβάλλουν ελάχιστα στην παραγωγή ενέργειας στην Ελλάδα, σε ένα ποσοστό 8% που έχει αναφερθεί, σε σχέση με τα υγρά καύσιμα που συμμετέχουν σε ποσοστό 71% και τα στερεά καύσιμα ...

Όσον αφορά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, η συμμετοχή του φυσικού αερίου είναι 20%, οι περισσότερες μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα χρησιμοποιούν ως πρώτη ύλη λιγνίτη και ένα 25% είναι τα υδροηλεκτρικά.

Θα σας παρουσιάσουμε γενικά τα περιβαλλοντικά οφέλη για την χρήση του φυσικού αερίου και θα καταλήξουμε τι γίνεται στην Θεσσαλία.

Γνωστό είναι ότι οι εκπομπές από το φυσικό αέριο αερίων ρύπων είναι πολύ χαμηλές σε σχέση με άλλα καύσιμα. Παρατηρούμε σε αυτή την διαφάνεια τους...σχετικά με τα οξείδια του αζώτου, ότι το φυσικό αέριο βρίσκεται σε πολύ χαμηλό επίπεδο.

Το ίδιο ισχύει και για τα σωματίδια...και ΒΜ10, τα οποία συνήθως προκαλούν την ατμοσφαιρική ρύπανση στα μεγάλα αστικά κέντρα και στις βιομηχανικές περιοχές, όπου και εδώ πέρα το φυσικό αέριο σε σχέση με άλλα καύσιμα είναι στην τελευταία θέση.

Γνωρίζουμε ότι είναι μηδαμινή η περιεκτικότητα του...του φυσικού αερίου οπότε είναι λογικό στο διοξείδιο του θείου να βρίσκεται στην τελευταία θέση.

Και συνοψίζοντας τις παραπάνω διαφάνειες σε ένα πίνακα, παρατηρούμε ότι όντως οι μέσες τιμές εκπομπών ρύπων στο φυσικό αέριο είναι χαμηλότερες σε σχέση με τα υπόλοιπα καύσιμα.

Προσπαθώντας να συγκρίνουμε κάποια καύσιμα από την εκπομπή αερίων ρύπων και σε σχέση με την κατωτέρα ρυπογόνο δύναμη, παρατηρούμε ότι το φυσικό αέριο κατέχει μία πλεονεκτική θέση τόσο σε εκπομπές αερίων ρύπων, αλλά και όσον αφορά την κατωτέρα θερμογόνα δύναμη, έχει μεγαλύτερη σε σχέση με καύσιμα όπως το diesel, το υγραέριο και το μαζούτ.

Πάμε να δούμε τι γίνεται στην Θεσσαλία.

Οι καταναλώσεις φυσικού αερίου στην Θεσσαλία την τελευταία 4ετία παρατηρούμε ότι είναι συνολικά 360 εκατομμύρια κυβικά μέτρα, 170 εκατομμύρια κυβικά μέτρα στην βιομηχανία και 190 εκατομμύρια κυβικά μέτρα για θέρμανση και εμπορική χρήση.

Εάν βρούμε τις καταναλώσεις στην βιομηχανία, δεν βλέπουμε σημαντική αύξηση, ενώ παρατηρούμε ότι στην θέρμανση και στην εμπορική χρήση έχει αυξηθεί αρκετά, έχει διπλασιαστεί τα τελευταία 4 χρόνια η κατανάλωση του φυσικού αερίου.

Αυτό βέβαια σημαίνει ότι η βιομηχανία έχει ήδη εισχωρήσει από το 2005, ενώ σιγά, σιγά μπαίνει στην θέρμανση και την εμπορική χρήση.

Τα περιβαλλοντικά οφέλη που έχουμε από την οικιακή και εμπορική χρήση φυσικού αερίου έχουν να κάνουν με τους αέριους ρύπους, τους οποίους είπαμε.

Αν για αυτά τα τελευταία 4 χρόνια δεν είχαμε καταναλώσει φυσικό αέριο αλλά πετρέλαιο, θα δούμε κάποιες διαφάνειες που φαίνεται η διαφορά των εκπεμπόμενων αερίων ρύπων όταν χρησιμοποιούμε φυσικό αέριο από πετρέλαιο.

Για παράδειγμα, αν χρησιμοποιούσαμε από το 2005 έως το 2008, μόνο πετρέλαιο, θα είχαμε πολύ περισσότερους χιλιάδες τόνους διοξειδίου του άνθρακα σε σχέση με την χρήση του φυσικού αερίου.

Το ίδιο συμβαίνει και με το διοξείδιο του θείου, το μονοξείδιο του άνθρακα, τα οξείδια του αζώτου, τους υδρογονάνθρακες και τα αέρια σωματίδια.

Συγκεντρωτικά, αν πάμε να εκτιμήσουμε τα περιβαλλοντικά οφέλη από την οικιακή και εμπορική χρήση του φυσικού αερίου θα παρατηρήσουμε, θα βγάλουμε κάποια συμπεράσματα, τα οποία είναι σημαντικά για την Θεσσαλία.

Όσον αφορά τις εκπομπές του διοξειδίου του άνθρακα έχουν ελαττωθεί τα τελευταία τέσσερα χρόνια λόγω της χρήσης φυσικού αερίου, δηλαδή έχουμε λιγότερους εκπεμπόμενους τόνους διοξειδίου του άνθρακα κατά 139.000, 122.000 λιγότερους τόνους διοξειδίου του θείου, 50 τόνους μονοξείδιο του άνθρακα, 100 τόνους οξειδίων του αζώτου, 21 τόνους υδρογονανθράκων και 35 τόνους σωματιδίων.

Βέβαια, αυτά τα περιβαλλοντικά οφέλη έχουν να κάνουν μόνο με την οικιακή και εμπορική χρήση του φυσικού αερίου, που το φυσικό αέριο έχει αντικαταστήσει το πετρέλαιο θέρμανσης.

Φανταστείτε ότι στην βιομηχανία όπου το φυσικό αέριο έχει αντικαταστήσει πιο ρυπογόνα καύσιμα, ποια είναι εκεί πέρα τα περιβαλλοντικά οφέλη.

Μία μικρή εκτίμηση του ενεργειακού οφέλους για τις οικιακές καταναλώσεις. Βλέπουμε ότι τα τελευταία 4 χρόνια δεν έχουμε καταναλώσει 174.000 τόνους πετρελαίου καταναλώνοντας φυσικό αέριο.

Θα δώσω την σκυτάλη στον συνάδελφο Νίκο Παπαγεωργίου να σας πει κάποια από τα προβλήματα τα οποία έχουμε.

Κος ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θα αναφέρουμε εδώ πέρα ότι η ομάδα εργασίας εστίασε την προσοχή της όπως ακριβώς στα οφέλη έτσι και στα προβλήματα είτε έχουν ανακύψει είτε θα ανακύψουν από την χρήση του φυσικού αερίου.

Εστίασαμε σε τρεις κατηγορίες προβλημάτων.

Η πρώτη κατηγορία αφορά προβλήματα που προέρχονται από τους νόμους. Έτσι το πρώτο πρόβλημα ανακύπτει από το άρθρο 1 του Προεδρικού Διατάγματος 420/87

Όπως όλοι γνωρίζουμε το συγκεκριμένο άρθρο περιλαμβάνει τους πίνακες που περιλαμβάνουν τις περιοχές ισχύος για τον έλεγχο των μελετών και της έκδοσης των σχετικών βεβαιώσεων, με αποτέλεσμα στις περιοχές που δεν υπάρχει φυσικό αέριο, ή δεν πρόκειται να επεκταθεί στα επόμενα χρόνια, το πρόβλημα που ανακύπτει ότι ουσιαστικά ο ιδιοκτήτης αναγκάζεται και να ταλαιπωρείται αλλά και να έχει μία χωρίς λόγο οικονομική επιβάρυνση.

Σαν δεύτερο θέμα μπορούμε να πούμε αυτό που προκύπτει από την κάλυψη των αναγκών για μαγειρική χρήση. Από όσο γνωρίζουμε,

υποχρεωτικά πρέπει να εφαρμόσουμε την μελέτη καύσιμου αερίου της ..., ουσιαστικά αυτό οδηγεί στο γεγονός ότι θα πρέπει να κατασκευάσουμε τον αγωγό του φυσικού αερίου μέχρι την υποτιθέμενη μαγειρική συσκευή αερίου που μπορεί να τοποθετηθεί σε μία ιδιοκτησία.

Αυτό αναγείρει ένα πρόβλημα, όπως καταλαβαίνετε, ασφάλειας καταρχάς που υποτίθεται ότι η εγκατάσταση θα έχει, οπότε σε μία πιθανή διαρροή είναι το πρόβλημα ότι θα ελευθερωθεί αέριο μέσα σε ένα διαμέρισμα.

Σαν τρίτο θέμα να αναφέρουμε τις αναθεωρήσεις μελετών. Όπως είναι γνωστό κατά την διαδικασία αυτοψίας από την ΕΠΑ, όσον αφορά την εφαρμογή της μελέτης φυσικού αερίου, παρατηρούνται διαφοροποιήσεις.

Το αποτέλεσμα είναι να υπάρχει μία ταλαιπωρία μεταξύ μελετών, όπως και ιδιοκτητών, το οποίο πιστεύουμε ότι είναι και αυτό ένα πρόβλημα.

Και σαν τέταρτο και τελευταίο θέμα θα θέσουμε το θέμα της αδειοδότησης των υφιστάμενων κτιρίων.

Εδώ πέρα ανεγείρονται προβλήματα, όπως ότι σε πολλές περιπτώσεις δεν τηρείται ο κτιριακός κανονισμός, δεν τηρούνται οι προδιαγραφές πυρασφάλειας, μέσα πυρόσβεσης.

Επίσης ένα άλλο πράγμα που ανακύπτει από εδώ είναι αυτό της αισθητικής των κτιρίων, στις περιπτώσεις όπου οι οικοδομές οδηγούνται σε μία λύση επίτοιχων συσκευών αερίου.

Αν και υπάρχει η αντίστοιχη διάταξη, σύμφωνα με τον νόμο 3173/2003 ότι θα πρέπει να ανέβουν...και σύμφωνη γνώμη της ΕΠΑ μία τέτοια επέμβαση στο κτίριο, υπάρχουν κάποια κενά στη νομοθεσία και αυτό δημιουργεί ένα πρόβλημα.

Αντίστοιχα προβλήματα, ή κάποια από αυτά ή όλα αυτά, δημιουργούνται και στα μικρά κτίρια, που ως γνωστόν δεν αποτελούν μελέτες θέρμανσης.

Μία άλλη κατηγορία προβλημάτων, όπως όλοι ανέφεραν, είναι το τιμολογιακό πρόβλημα. Καταρχάς είχαμε πρόσφατα στην Θεσσαλία το θέμα της τιμής πώλησης του φυσικού αερίου. Όλοι γνωρίζουμε ότι αυτό έγινε εν μέσω μίας γενικότερης οικονομικής κρίσης, όπως επίσης υπήρχε και μία ...αυτό φάνηκε από λανθασμένη άποψη στο κοινό, όσον

αφορά το φυσικό αέριο είναι 20% φθηνότερο. Κάτι το οποίο προφανώς εδώ στην Θεσσαλία δεν ισχύει.

Προχωρώντας θα θέσουμε ένα άλλο θέμα που έχει να κάνει με την ...του μηχανικού όσον αφορά την ...της εφαρμογής.

Καταρχάς, κάνοντας μία εκτίμηση σαν ..., τα τελευταία χρόνια στην Θεσσαλία θεωρούν ότι η αγορά του φυσικού αερίου αγγίζει τα 100 εκατομμύρια ευρώ.

Αν λάβουμε υπόψη τις προβλέψεις της ανάπτυξης της ΕΠΑ Θεσσαλίας στα επόμενα 5 χρόνια, θα διπλασιάσει σχεδόν τους καταναλωτές, προφανώς ανάλογα θα διπλασιαστεί και η αντίστοιχη αγορά.

Σίγουρα κάτι τέτοιο είναι πολύ καλό γιατί ενισχύει την ελληνική οικονομία, αλλά δεν ξέρουμε κατά πόσο βοηθά στην εξυγίανση. Πόσο μάλλον όταν καταρχάς οι αμοιβές του μηχανικού δεν είναι κατοχυρωμένες.

Μία τρίτη κατηγορία προβλημάτων πιστεύουμε ότι είναι η ασφάλεια και η λειτουργία. Όπως όλοι γνωρίζουμε, οποιαδήποτε μηχανολογική εγκατάσταση καλό είναι να συντηρείται και για προληπτικούς λόγους αλλά και για τη εύρυθμη λειτουργία της.

Επομένως πάμε στο θέμα της συντήρησης της εγκατάστασης. Αν και υπάρχουν κανονισμοί, δυστυχώς δεν υπάρχει κάποιος φορέας ελέγχου. Το αποτέλεσμα είναι το αν γίνεται, τελικά, ή όχι συντήρηση σε μία εγκατάσταση φυσικού αερίου, ουσιαστικά είναι θέμα του καταναλωτή, αν αυτός θελήσει και κάθε πόσο συχνά θα το κάνει.

Και πάμε και στο επόμενο θέμα, το οποίο έχει σχέση με τον επανέλεγχο της εγκατάστασης. Όπως γνωρίζουμε, αν και υπάρχει σχετικός κανονισμός που αναφέρει ότι μετά το πέρας της 4ετίας της λειτουργίας μίας εγκατάστασης απαιτείται να γίνεται επανέλεγχός της, δυστυχώς και εδώ δεν υπάρχει κάποιος φορέας για να το ελέγξει αυτό, με αποτέλεσμα να μην γνωρίζουμε κατά πόσο τηρείται αυτό.

Και τα δύο αυτά προβλήματα μας οδηγούν στο επόμενο που έχει να κάνει με την πρόληψη ατυχήματος. Εδώ πραγματικά μπορούμε να πούμε ότι δεν θεωρούν ότι είναι...έτοιμη τόσο η Πολιτεία όσο και ο πολίτης στο θέμα πρόληψης ατυχήματος.

Ας δούμε, όμως, λίγο τι γίνεται όσον αφορά τα ατυχήματα, σε άλλες χώρες.

Στην Αμερική, την δεκαετία 1995-2004, μέσα σε ένα δίκτυο διανομής πάνω από 3 εκατομμύρια χιλιόμετρα, και αναφερόμαστε σε 69 εκατομμύρια καταναλωτές, παρατηρούμε ότι έχουν αναφερθεί 1961 συμβάντα.

Καταρχάς πρέπει να πούμε ότι το συμβάν δεν είναι ατύχημα. Με το συμβάν εννοούμε σαν μία βρύση όπου υπάρχει διαρροή αερίου.

Ας σημειώσουμε εδώ πέρα ότι τα περισσότερα από αυτά τα συμβάντα οφείλονται λόγω εκσκαφών. Δηλαδή έχει πάει κάποιος τρίτος, έχει σκάψει και χτυπήσει τον αγωγό του φυσικού αερίου.

Αν δούμε λίγο πιο στενά την επόμενη διαφάνεια την διετία 2002-2003 και ...στις ΗΠΑ, βλέπουμε ότι πρωταρχικώς...

...αιτία αναφοράς συμβάντος είναι η διάρθρωση των σωληνώσεων, η οποία έχει την μεγαλύτερη επίπτωση σε ζημιές ιδιοκτησιών.

Αν δούμε τώρα τα αντίστοιχα για αγωγούς διανομής φυσικού αερίου, πλέον μιλάμε για αγωγούς που βρίσκονται μέσα στις πόλεις, βλέπουμε εδώ ότι πάνω από 60% των συμβάντων οφείλονται σε εξωγενή αιτία. Αυτό ουσιαστικά περιλαμβάνει πάλι τις εκσκαφές τρίτων και φυσικές καταστροφές.

Ας έρθουμε τώρα λίγο στην Ευρώπη, να δούμε τι γίνεται.

Καταρχάς, το EGIG, αν γνωρίζετε, είναι ένας φορέας που έχει δημιουργηθεί στην Ευρώπη, συμπεριλαμβάνει και τους διανομείς φυσικού αερίου στην Ευρώπη. Ουσιαστικά έχει μία πολύ καλή βάση δεδομένων από το 1970-2008, και αφορά γύρω στις 120.000 ..αερίου. Εκεί πέρα έχουν καταγραφεί ως τώρα 1.200 συμβάντα.

Και εδώ βλέπουμε ουσιαστικά ότι η ..αιτία αναφοράς συμβάντος είναι οι εξωγενείς παράγοντες, δηλαδή πάλι εκσκαφές τρίτων.

Και συγκρίνοντας τώρα στην επόμενη διαφάνεια την Ευρώπη με την Αμερική, αναφέρεται εδώ πέρα ότι η πιθανότητα συμβάντος, ανά έτος, ανά 1000 χιλιόμετρα δικτύου, όπως βλέπετε, στην μεν Ευρώπη είναι στο 0,37% ενώ στις ΗΠΑ στο 0,44%.

Θα δούμε εδώ ότι τα τελευταία 5 χρόνια έχει μειωθεί αυτό. Πριν 5 χρόνια ήταν γύρω στο 0,5% και στις δύο περιπτώσεις.

Βέβαια από αυτά τα συμβάντα που μπορεί πιθανόν να δημιουργηθούν, μόλις το 3%-4% οδηγούν σε ανάφλεξη. Η ουσία πάντως είναι ότι και στις δύο περιπτώσεις η κύρια αιτία δημιουργίας

ενός τέτοιου φαινομένου είναι οι εκσκαφές τρίτων και οι φυσικές καταστροφές.

Τώρα από εδώ και πέρα θα σας αναφέρουμε λίγο τις προτάσεις σαν τοπικό τμήμα πάνω στα προβλήματα που αναφέραμε.

Ξεκινώντας, καταρχήν, με τα νομικά. Θεωρούμε ότι, όπως τόνισε ο Πρόεδρος του Τμήματός μας, είναι απαραίτητη η εκπροσώπηση του Τεχνικού Επιμελητηρίου στην διοίκηση της ΕΠΑ. Σίγουρα με συνολικότερο στόχο την σύνταξη ενός νέου πληρέστερου κανονισμού.

Θεωρούμε ότι πρέπει να τροποποιηθεί το άρθρο 1 του Προεδρικού Διατάγματος 420/87 ώστε να μην περιλαμβάνει περιοχές, ουσιαστικά δεν πρόκειται να ...φυσικό αέριο εκεί πέρα.

Θεωρούμε ότι θα πρέπει να γίνουν υποχρεωτικές οι μελέτες θέρμανσης για τα μικρά κτίρια. Μια άλλη πρόταση είναι να γίνονται μελέτες στην δόμηση ...στις εγκαταστάσεις φυσικού αερίου.

Επίσης πρότασή μας για τα υφιστάμενα κτίρια. Θα δούμε ότι θα πρέπει να είναι προαπαιτούμενη μία αρχική συνολική μελέτη για μία οικοδομή που θέλει να προχωρήσει στην τοποθέτηση συσκευών αερίου.

Στην μελέτη αυτή θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται τα πάντα, ακόμα και οι μετρητές της ΕΠΑ, οι σωληνώσεις, οι καπνοδόχοι. Αυτή η μελέτη θα πρέπει να έχει τόσο την έγκριση πρώτα της ΕΠΑ και αμέσως μετά και της ΕΠΑΕ. Μόνο και μόνο τότε θα μπορεί η οικοδομή αυτή να προχωρεί να συνάψει συμβόλαια με την ΕΠΑ.

Θα δούμε ότι κάπως έτσι θα λυθεί το πρόβλημα της αισθητικής των κτιρίων.

Επίσης πρέπει να γίνει υποχρεωτική η τοποθέτηση των μετρητών και της...στην πίσω όψη των κτιρίων όπου αυτό είναι εφικτό. Εκτός από τις περιπτώσεις βέβαια που είναι ένα διαμέρισμα που δεν έχει πρόσβαση στο πίσω μέρος της οικοδομής.

Τώρα όσον αφορά τα οικονομικά προβλήματα που αναφέραμε, εκτός από τις θέσεις του Προέδρου μας, εμείς θα αναφέρουμε ότι θεωρούμε ότι καλό θα ήταν η ΕΠΑ, εφ' όσον είναι αυτό δυνατό, να μπορούσε να ανακοινώνει στο καταναλωτικό κοινό την τιμή πώλησης του φυσικού αερίου στο προσεχές διάστημα.

Επίσης θεωρούμε ότι πρέπει να ενταχθούν οι τεχνικές εργασίες της εγκατάστασης του φυσικού αερίου στο υπό σύσταση μητρώο των

....έργων. Για να γίνει αυτό θα πρέπει να τροποποιηθεί το άρθρο 1, παράγραφος 1 του συγκεκριμένου Προεδρικού Διατάγματος στο οποίο ουσιαστικά αναφέρεται το πεδίο εφαρμογής.

Και εδώ να πω ότι αφορά, σύμφωνα με το συγκεκριμένο άρθρο, μόνο όλα τα έργα που δεν εντάσσονται στον νόμο περί δημοσίων έργων, αλλά και όλα τα έργα για τα οποία απαιτείται άδεια οικοδομής. Και από την στιγμή που δεν απαιτείται, αυτή την στιγμή εξαιρούνται.

Καθώς επίσης θεωρούμε ότι θα πρέπει να κατοχυρωθούν οι αμοιβές των μηχανικών για υπηρεσίες μελέτης και επίβλεψης.

Τώρα, όσον αφορά τα θέματα ασφάλειας και λειτουργίας. Θεωρούμε απαραίτητη την σύσταση φορέα ελέγχου των εγκαταστάσεων που έχουν ξεπεράσει τα 4 χρόνια λειτουργίας, μεταξύ Πολιτείας και Τεχνικού Επιμελητηρίου, όσον αφορά την υποχρέωση συντήρησης και την υποχρέωση πυρασφάλειας αυτών.

Θεωρούμε ότι πρέπει να συσταθεί μία επιτροπή εμπειρογνομόνων μεταξύ πάλι Πολιτείας και Τεχνικού Επιμελητηρίου, προκειμένου να μπορεί να επεξεργάζεται και να ...περιστατικά ατυχημάτων.

Θεωρούμε, και από όσο γνωρίζουμε ήδη γίνεται, να γίνεται ακριβή καταγραφή της διέλευσης των αγωγών του φυσικού αερίου από την ΔΕΠΑ, με την λογική ότι οι κυριότερες αιτίες ατυχημάτων είναι οι εκσκαφές τρίτων.

Επίσης προτείνουμε την συνεργασία του Τεχνικού Επιμελητηρίου και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας προκειμένου να εγκριθεί ένα ενημερωτικό δελτίο πυρασφάλειας για τους καταναλωτές.

Θεωρούμε ότι πρέπει να είναι υποχρεωτική η τήρηση ενός βιβλίου λειτουργίας και συντήρησης της εγκατάστασης, το οποίο θα ενημερώνει ο υπεύθυνος λειτουργίας και συντήρησης. Στην περίπτωση που αυτό δεν θα γίνεται, η ΕΠΑ πρέπει να προβεί στην διακοπή του φυσικού αερίου. Κάτι ανάλογο, ουσιαστικά, με τους ανελκυστήρες.

Τώρα όσον αφορά, κλείνοντας, κάποιες προοπτικές και συμπεράσματα, θεωρούμε ότι είναι πάρα πολλά τα περιβαλλοντικά οφέλη, όπως επίσης η ανάπτυξη της αγοράς του φυσικού αερίου συμβάλλει πάρα πολύ στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας.

Για αυτό θεωρούμε υποχρεωτική την αλλαγή όλων των καυστήρων πετρελαίου οικιακής χρήσης με αυτούς του φυσικού

αερίου. Φυσικά για να γίνει αυτό θα πρέπει να δοθούν κάποια κίνητρα είτε με μορφή επιδότησης, είτε με το να αλλάξει το καθεστώς της φοροαπαλλαγής.

Ενίοτε ότι το Τ.Ε.Ε. θεωρεί ότι πρέπει να γίνει υποχρεωτικό και για τις βιομηχανίες.

Συμπεραίνοντας, ουσιαστικά πρέπει να συνεργαστεί το Τεχνικό Επιμελητήριο μαζί με την ΕΠΑ προκειμένου να θεσπιστεί ένας νέος κανονισμός αλλά και κάποιοι φορείς ελέγχου.

Θεωρούμε ότι το ...του φυσικού αερίου έχει τόσα μα τόσα καλά που πρέπει να επεκταθεί όσο το δυνατόν περισσότερο. Όπως αναφέραμε και πριν, να ενταχθούν οι εργασίες του φυσικού αερίου στο υπό σύσταση μητρώο συντελεστών ...έργων.

Να γίνουν υποχρεωτικές οι μελέτες θέρμανσης για τα μικρά κτίρια. Και μία άλλη πρόταση που είναι του Τοπικού Τμήματος προς την ΕΠΑ Θεσσαλίας, θα μπορούσε ίσως πιλοτικά στην Θεσσαλία να ξεκινήσει αυτό πάλι με την συνεργασία του Τεχνικού Επιμελητηρίου, αν αυτή κρίνεται απαραίτητη, να γίνεται ηλεκτρονική υποβολή όλων των απαιτήτων εγγράφων και των μελετών στην ΕΠΑ Θεσσαλίας.

Κάτι τέτοιο θεωρούμε ότι θα γλίτωνε πάρα πολύ χρόνο και από εσάς όσον αφορά τον έλεγχο της μελέτης αλλά και πολύ χρόνο στα ΚΕΠ που θα χειρίζονταν, όσον αφορά , την αδειοδότηση της εγκατάστασης.

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Ευχαριστούμε και εμείς για την εισήγησή σας.

Κος _____ :

Συγνώμη, ερωτήσεις μπορούμε να κάνουμε τώρα ή μετά;

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Θα σας δώσω τον λόγο.

Ευχαριστούμε πάρα πολύ τους συναδέλφους από το Περιφερειακό Τμήμα, νομίζω ήταν μία πολύ εμπειριστατωμένη εισήγηση.

Εμείς από την μόνιμη επιτροπή ενέργειας καλύψαμε τα πολύ γενικά που αφορούν όλη την Ελλάδα. Εδώ οι συνάδελφοι πήγαν σε πιο τεχνικά θέματα και προτάσεις.

Εγώ θα ήθελα μία μικρή πρόταση να κάνω στους συναδέλφους εισηγητές της ΔΕΠΑ και των δύο ΕΠΑ ή όποιος άλλος συνάδελφος επιθυμεί, αλλά κυρίως για αυτούς, και επειδή τέθηκαν κάποια θέματα είτε κατά την διάρκεια των παρουσιάσεών τους είτε στη συνέχεια, αν μπορούν να απαντήσουν ή να δώσουν κάποιες θέσεις των δύο ΕΠΑ ή της ΔΕΠΑ ή του ΔΕΣΦΑ, αν τίθεται θέμα ΔΕΣΦΑ, στα πλαίσια της συζήτησης.

Τώρα, για την δική σας παρατήρηση, προφανώς μπορούν να γίνουν ερωτήσεις και αν θέλετε και τοποθετήσεις, έχουμε βάλει την ώρα εδώ και μπορούμε να μην κόψουμε τη διαδικασία στην μέση.

Το επόμενο μέρος της παρουσίασης είναι εισηγήσεις φορέων. Το Τεχνικό Επιμελητήριο από την Αθήνα με έγγραφο του κυρίου Αλαβάνου, όπως είπε και ο Πρόεδρος, ο κύριος Διαμάντος, είχε καλέσει και τα κόμματα και τους φορείς όλους.

Δυστυχώς οι δύο φορείς που εμπλέκονται με το φυσικό αέριο, δηλαδή το Συμβούλιο Εθνικής Ενεργειακής Στρατηγικής και η ΡΑΕ, μάλιστα το Συμβούλιο μας απάντησε ότι δεν μπορούσε για κάποιους λόγους ο Πρόεδρός του και τα στελέχη να συμμετάσχουν.

Η ΡΑΕ απλώς τηλεφωνικά μας είπε ότι ...και μας δεν μας έδωσαν μία τελική απάντηση. Οπότε σε αυτή την φάση δεν έχουμε κάποια εισήγηση από αυτούς τους δύο φορείς.

Και επομένως πάμε στον επόμενο ομιλητή. Όπως βλέπετε ξεκινάμε και οι παρουσιάσεις είναι από την ΔΕΠΑ, που καλύπτουν πρώτα συνάδελφοι από τις εταιρείες που ειδικεύονται στην χρήση γενικότερα του φυσικού αερίου.

Ο κύριος Κωστόπουλος, καταρχήν, Διευθυντής Τεχνικής Υποστήριξης της ΔΕΠΑ Α.Ε.

Κος ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι εκ μέρους της Δημόσιας Επιχείρησης Αερίου θα ήθελα να ευχαριστήσω το Τεχνικό Επιμελητήριο και το Περιφερειακό Τμήμα Κεντρικής και Δυτικής Θεσσαλίας του Τεχνικού Επιμελητηρίου για την πρωτοβουλία αυτής της διοργάνωσης και την ευκαιρία που μας δίνουν να βρεθούμε εδώ σήμερα και να συζητήσουμε τα θέματα για το φυσικό αέριο.

Στην εισήγηση που θα ακολουθήσει γίνεται μία αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο που οδήγησε στην απελευθέρωση της αγοράς του

φυσικού αερίου σταδιακά. Παρατίθενται κάποια στοιχεία της διείσδυσης του φυσικού αερίου. Και ολοκληρώσουμε με μία αναφορά στην ασφάλεια, σε θέματα ασφάλειας, στην μεταφορά, διανομή και χρήση, καθώς τα θέματα ασφάλειας εκτός από τον κοινωνικό χαρακτήρα, την κοινωνική διάσταση που πρέπει να έχει τον πρώτο ρόλο και τις οικονομικές διαστάσεις του θέματος που επηρεάζουν οπωσδήποτε, ο τομέας της ασφάλειας επηρεάζει, και αυτή την διείσδυση του φυσικού αερίου.

Είναι λοιπόν διαπιστωμένο κατά τα παρελθόντα έτη μέχρι σήμερα ότι η διείσδυση του φυσικού αερίου στην ελληνική αγορά είναι διαρκώς αυξανόμενη.

Στην αύξηση της διείσδυσης συντελούν διάφοροι παράγοντες, μεταξύ των οποίων είναι και τα πλεονεκτήματα του φυσικού αερίου και η ασφάλεια που παρέχει κατά την χρήση του. Η εξοικείωση των χρηστών που αποκτήθηκε με την πάροδο των ετών.

Η παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας από όλες τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον χώρο, η οποία παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, όπως είπαμε, εξασφαλίζει την ικανοποίηση των πελατών. Και βέβαια οι επεκτάσεις των συστημάτων μεταφοράς και διανομής.

Θα ήθελα εδώ να δείτε, στην επόμενη διαφάνεια, τις περιοχές στις οποίες είναι σήμερα, στις περιοχές, τονίζω, εκτός των ΕΠΑ, όπου είναι σήμερα διαθέσιμο το φυσικό αέριο, κύρια βέβαια για βιομηχανική χρήση, αλλά και σε κάποιες από αυτές τις πόλεις έχει κατασκευαστεί από την ΔΕΠΑ η βασική αστική υποδομή.

Πράσινες περιοχές είναι εκείνα τα δίκτυα που βρίσκονται σήμερα σε λειτουργία. Ενώ σύντομα προβλέπεται να ολοκληρωθούν τα έργα στην Αλεξανδρούπολη και στο άμεσο μέλλον θα ενεργοποιηθεί και εκεί το δίκτυο.

Στην Κόρινθο αυτή την στιγμή υπάρχει βιομηχανικό δίκτυο κατασκευασμένο, αλλά μη ακόμα ενεργοποιημένο, στην βιομηχανική περιοχή Καλαμακίου στους Αγίους Θεοδώρους.

Έτσι, λοιπόν, αέριο διαθέσιμο σαν βασική υποδομή σε ένα μεγάλο μέρος της ελληνικής επικράτειας, και τονίζω ότι οι περιοχές που φαίνονται εδώ είναι εκτός εκείνων την ευθύνη των οποίων έχουν αναλάβει ήδη οι υφιστάμενες ΕΠΑ.

Όσον αφορά το θεσμικό πλαίσιο, τώρα, του φυσικού αερίου. Ξεκινήσαμε, λοιπόν, το 1995 με τον νόμο 2364 όπου η ΔΕΠΑ, τότε, ήταν ο αποκλειστικός προμηθευτής των ΕΠΑ, των μεγάλων καταναλωτών, και ορίζονται στον νόμο ως μεγάλες καταναλωτές οι καταναλωτές με ετήσια κατανάλωση που αγγίζει τα 10 εκατομμύρια κυβικά περίπου, δηλαδή οι καταναλωτές με κατανάλωση πάνω από 100 αεριοβατόρες.

Επίσης ήταν ο αποκλειστικός προμηθευτής η ΔΕΠΑ, με τον νόμο αυτό των καταναλωτών, για κίνηση.... Επίσης των καταναλωτών που βρίσκονταν εκτός των περιοχών των ΕΠΑ και μέχρι την ίδρυση αυτών.

Στην συνέχεια, ιδρύθηκαν οι ΕΠΑ το 2000, Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας, με συμμετοχή 51% της ΔΕΠΑ, και το υπόλοιπο 49% ήταν στον επενδυτή, ο οποίος έχει και το management βέβαια. Και τον επόμενο χρόνο, το 2001, ιδρύθηκε η ΕΠΑ Αττικής.

Τα γεωγραφικά όρια των τριών ΕΠΑ, των υφιστάμενων ΕΠΑ, Αττικής, Θεσσαλίας και Θεσσαλονίκης, φαίνονται αριστερά στον χάρτη με το κόκκινο χρώμα, σημειώνονται οι γεωγραφικές περιοχές. Ενώ δεξιά φαίνονται οι περιοχές των νέων, των υπό σύσταση ΕΠΑ για την σύσταση των οποίων ολοκληρώνονται τώρα οι διαδικασίες ανάδειξης χρηματοοικονομικού συμβούλου που θα προετοιμάσει τα τεύχη διακήρυξης των σχετικών διαγωνισμών.

Αυτές είναι η ΕΠΑ Στερεάς Ελλάδας, η ΕΠΑ Κεντρικής Μακεδονίας και η ΕΠΑ Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Ακολούθως, το 2003 με τον νόμο 3175 απελευθερώνονται, καθορίζεται ότι απελευθερώνονται και δεν είναι πλέον ο ...προμηθευτής τους η ΔΕΠΑ, απελευθερώνονται η ηλεκτροπαραγωγή και η συμπαραγωγή με ετήσια κατανάλωση μεγαλύτερη των 25 εκατομμυρίων κυβικών. Και αυτό από 1/7/2005.

Για να έρθουμε στην συνέχεια με τον νόμο 3428/2005 που γίνεται η πλήρης απελευθέρωση της αγοράς, καθορίζονται τα θέματα του διαχωρισμού της ΔΕΠΑ, όπου διαχωρίστηκε σε ΔΕΠΑ και ΔΕΣΦΑ.

Και καθορίζονται επίσης και οι επιλέγοντες πελάτες, όπου είναι πάλι η ηλεκτροπαραγωγή, διευρύνεται ο αριθμός των συμπαραγωγών που απελευθερώνει και τώρα απελευθερώνει την συμπαραγωγή με ετήσια κατανάλωση μεγαλύτερη των 10 εκατομμυρίων κυβικών, από 25 που ήταν με τον προηγούμενο νόμο.

Από 15/11/2008 απελευθερώνονται οι μεγάλοι πελάτες, οι πελάτες για αεριοκίνηση, οι νέες ΕΠΑ, οι υφιστάμενες ΕΠΑ για τις επιπλέον ποσότητες, από εκείνες που είχαν συμβολαιοποιηθεί με την ΔΕΠΑ για το έτος 2010. Και για όλες τις ποσότητες βέβαια μετά την λήξη της σύμβασης που έχουν με την ΔΕΠΑ.

Επίσης για τις περιοχές εκτός ΕΠΑ, απελευθερώνονται οι οικιακοί πελάτες μαζί με τους υπόλοιπους, δηλαδή από 15 ...το 2008 τον επόμενο χρόνο απελευθερώνονται και οι οικιακοί πελάτες.

Για τους πελάτες που βρίσκονται στα όρια των υφιστάμενων ΕΠΑ, η απελευθέρωση γίνεται, για τους υπόλοιπους πελάτες, εκτός από τους μεγάλους καταναλωτές, δηλαδή, μετά την λήξη αδειάς των ΕΠΑ.

Με το νόμο 3428, λοιπόν, η ΔΕΠΑ, της οποίας η μετοχική σύνθεση ήταν 35% στα Ελληνικά Πετρέλαια, τα ΕΛΠΕ, και 65% στο ελληνικό δημόσιο, παίρνει την εταιρική μορφή, το επιχειρησιακό σχήμα που φαίνεται στη οθόνη, όπου έχει 100% θυγατρικές τον ΔΕΣΦΑ και την ΕΔΑ και τις υπόλοιπες θυγατρικές που σήμερα είναι ...και ενδεχομένως αύριο και άλλες.

Στην οποία ΕΔΑ τώρα, η ΕΔΑ συμμετέχει στις ΕΠΑ με 51%, όπως είπαμε, ενώ με 49% έρχονται οι επενδυτές οι οποίοι κατέχουν επίσης και το management όπως είπαμε.

Ακολουθώς παρατίθενται κάποια στοιχεία από την διείδυση του φυσικού αερίου.

Στο ιστόγραμμα που φαίνεται στην οθόνη βλέπουμε ότι την δεκαετία 1998-2008 η διείδυση του φυσικού αερίου ήταν διαρκώς αυξανόμενη, για να φτάσουμε τα 800 εκατομμύρια κυβικά το 1998 στα 4 δις κυβικά το 2008.

Αυτή η κατανάλωση των 4 δις κυβικών, 4 dcm, κατανέμεται κατά 72% περίπου στην ηλεκτροπαραγωγή, 16% στην βιομηχανία και 13% στις ΕΠΑ.

Η συνολική κατανομή της κατανάλωσης αυτής των 4 dcm στους διάφορους τομείς, και μιλάμε τώρα συνολικά για τις καταναλώσεις στην Ελλάδα, ΔΕΠΑ, ΕΠΑ όλοι μαζί, δίνουν ένα 71,8%, 72% που είδατε προηγουμένως περίπου στην ηλεκτροπαραγωγή, 12,5% σε βιομηχανική χρήση, θερμικές χρήσεις βιομηχανίας, χημικές χρήσεις στην βιομηχανία 5,4%.

Ενώ μικρό είναι το ποσοστό της συμπαραγωγής στην βιομηχανία, της βιομηχανικής συμπαραγωγής η οποία αγγίζει περίπου το 1%. Χαμηλό είναι ακόμα βέβαια και το ποσοστό διακίνησης οχημάτων, είναι στο 0,4% σήμερα. Αλλά βέβαια με τις ενέργειες που γίνονται, επειδή είναι ένας τομέας αναπτυσσόμενος, εκτιμούμε στο άμεσο μέλλον εδώ θα αυξηθεί κάπως αυτό το ποσοστό και η αεριοκίνηση θα είναι ένας τομέας που ελπίζουμε ότι θα περπατήσει στην Ελλάδα.

Εδώ έχουμε ένα διάγραμμα που εμφανίζει την κατανομή της ζήτησης του φυσικού αερίου μέσα στον χρόνο. Και αυτό είναι φρασμένο με στοιχεία του 2008.

Παρατηρούμε, λοιπόν, ότι κατά τους θερινούς μήνες, από τον Μάιο μέχρι τον Σεπτέμβριο, υπάρχει στην κάτω, κάτω καμπύλη μία πτώση κατανάλωσης, όπως είναι αναμενόμενη, των ΕΠΑ, επειδή είναι οι καλοκαιρινοί μήνες και δεν έχουμε βέβαια κεντρικές θερμάνσεις. Έχουμε, όμως, μία μικρή άνοδο, κατά την περίοδο αυτή, της ζήτησης στην βιομηχανική παραγωγή.

Βέβαια, τους μήνες τους καλοκαιρινούς, με ένταση τον Ιούλιο έχουμε την γνωστή αύξηση ζήτησης για ηλεκτροπαραγωγή, γεγονός που δείχνει την συνολική ζήτηση φυσικού αερίου αιχμή κατά τον μήνα Ιούλιο.

Και επίσης κατά τον μήνα Ιανουάριο, που η αιχμή εκεί της ζήτησης του φυσικού αερίου προκύπτει από την αυξημένη ζήτηση των ΕΠΑ για οικιακή και εμπορική κατανάλωση.

Όσον αφορά τώρα τις προβλέψεις πωλήσεων για τα επόμενα έτη συγκριτικά με τα λίγα προηγούμενα χρόνια, βλέπουμε ότι αναμένεται βεβαίως ότι τα επόμενα χρόνια η ζήτηση του φυσικού αερίου θα ενταθεί για να φτάσει το 2020 τα 7 dcm περίπου.

Όπως και για τον επόμενο χρόνο βλέπουμε ότι είναι η πρώτη φορά που έχουμε μία αισθητή μείωση, για το 2009, το τρέχον έτος δηλαδή, της κατανάλωσης η οποία εκτιμούμε ότι ανταποκρίνεται στις διεθνείς οικονομικές συγκυρίες.

Η κατανάλωση εδώ από το 2009 αναμένεται από τα 4 dcm να φτάσει τα 3,5 περίπου.

Οι πηγές προμήθειας φυσικού αερίου, για αυτή την ζήτηση δηλαδή, καλύπτεται από τις μακροχρόνιες συμβάσεις της ΔΕΠΑ, που είναι, όπως ακούστηκε προηγουμένως, η σύμβαση με την...και το

φυσικό αέριο, η οποία συμβολαιοποιήθηκε στα 2,8 δις κυβικά, ποσότητα που αντιστοιχεί στο 66% των συμβολαιοποιημένων ποσοτήτων.

Το αλγερινό αέριο με την σύμβαση της Sonatrach, για 0,7 dcm, 700 εκατομμύρια κυβικά, που αντιστοιχεί στο 16% των συμβολαιοποιημένων ποσοτήτων.

Και την σύμβαση με την Botas για φυσικό αέριο, για 0,75 dcm, 750 εκατομμύρια κυβικά, που αντιστοιχεί στο 18% περίπου των συμβολαιοποιημένων ποσοτήτων.

Εδώ είναι οι πηγές προμήθειας φυσικού αερίου καθώς επίσης και μικρές ποσότητες από ...υγροποιημένου αερίου από την ελεύθερη αγορά. ....

Κλείνοντας θέλω να κάνω μία αναφορά στο θέμα της ασφάλειας, καθώς είναι ένας τομέας όπου μέχρι σήμερα αναμφίβολα όλες οι εταιρείες οι οποίες δραστηριοποιούνται στο χώρο τόσο της μεταφοράς όσο και της διανομής του φυσικού αερίου, είχαν ένα θετικό αποτέλεσμα, δηλαδή γενικά όλα αυτά τα χρόνια δεν είχαμε ατυχήματα.

Και πρέπει με την ίδια ευαισθησία να αντιμετωπιστεί το θέμα της ασφάλειας και τα χρόνια που θα ακολουθήσουν με την απελευθέρωση της αγοράς και με το νέο περιβάλλον που διαμορφώνεται.

Την ασφάλεια, λοιπόν, στην μεταφορά και διανομή καθορίζουν να μεν ο σχεδιασμός και η κατασκευή των συστημάτων, και οι διαδικασίες λειτουργίας και συντήρησης.

Όσον αφορά την κατασκευή των συστημάτων, εδώ τόσο στην μεταφορά όσο και στην διανομή, η κατασκευή έχει γίνει με τους πιο αυστηρούς διεθνείς και ευρωπαϊκούς κώδικες.

Η λειτουργία και συντήρηση, τώρα, των συστημάτων, γίνεται από εκπαιδευμένο και έμπειρο πια προσωπικό στην βάση διαδικασιών οι οποίες στοχεύουν στην διατήρηση των συστημάτων σε καλή κατάσταση ώστε να εξυπηρετούν τους διάφορους σκοπούς για τους οποίους κατασκευάστηκαν.

Σε διατήρηση διαδικασίας επιφυλακής, ετοιμότητας δηλαδή για τα ανταπόκριση σε έκτακτα περιστατικά, ώστε να περιορίσουν αμέσως το επίπεδο κινδύνου αν και οπότε και όπου αυτό παρουσιαστεί.

Και βεβαίως στην αδιάλειπτη τροφοδότηση πελατών. Και εδώ είναι ένας τομέας στον οποίο μπορούμε, κάνοντας ένα απολογισμό του παρελθόντος, να πούμε ότι ήταν επιτυχής η προσπάθεια των επιτρεπόμενων στο θέμα, καθώς δεν είχαμε διακοπές τροφοδοσίας των πελατών μας.

Λειτουργεί πάντοτε και σε 24ωρη βάση το κέντρο λήψης μηνυμάτων που ανταποκρίνεται στα τηλέφωνα που βλέπετε και ενεργοποιεί τα συνεργεία επιφυλακής. Και η ετοιμότητα εδώ είναι βέβαιη και ελέγχεται σε τακτά χρονικά διαστήματα με τις σχετικές ασκήσεις.

Στον τομέα ασφάλειας τώρα, σημαντική συνεισφορά των συστημάτων τηλεχειρισμού και τηλε-ελέγχου με τα οποία είναι εφοδιασμένο το σύστημα αυτό.

Στην διανομή το φυσικό αέριο έχει υποστεί όσμηση ώστε να γίνει διακριτό αμέσως σε περίπτωση διαρροής και αυτό είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κώδικα άρθρο B31.8 όπου απαιτεί να γίνεται αντιληπτή τυχόν διαρροή από την μη όσφρηση σε μίγμα αερίου στον αέρα περίπου 1%.

Επίσης, την αδιάλειπτη τροφοδοσία των πελατών εξασφαλίζει το...

...των συστημάτων, οι σταθμοί δηλαδή τροφοδότησης των πελατών έχουν δύο ρεύματα πάντοτε ώστε σε περίπτωση βλάβης να μην διακοπεί η τροφοδότηση των πελατών.

Αυτό βέβαια έχει ένα κόστος για τις εταιρείες, η επένδυση στους σταθμούς ...

Το φυσικό αέριο όλοι ξέρουμε και πρέπει εδώ να επαναλάβουμε ότι από την φύση του, από τις φυσικές του ιδιότητες είναι ασφαλές καύσιμο, καθώς είναι ελαφρότερο από τον αέρα και δημιουργεί δύσκολα συνθήκες εκρηκτικού μίγματος.

Οι εσωτερικές εγκαταστάσεις, τέλος, των πελατών είναι και αυτό ένα σημείο που πρέπει να προσέχεται πάντοτε. Οι εσωτερικές εγκαταστάσεις έχουν κατασκευαστεί με κώδικες που από πολύ νωρίς μπήκαν σε εφαρμογή για την δική μας περιοχή, για την Ελλάδα δηλαδή, και έγιναν νόμοι, υπουργικές αποφάσεις δηλαδή.

Σήμερα είμαστε στην διαδικασία αναθεώρησης αυτών των κανονισμών. Πλην όμως έχουν δώσει το καλό αποτέλεσμα και την

καλή βάση πάνω στην οποία μπορούμε να προχωρήσουμε και να βελτιωθούμε ακόμα παραπάνω.

Τόσο η ΔΕΠΑ όσο και οι υπόλοιπες εταιρείες που εμπλέκονται στον χώρο διανομής, από όσο γνωρίζω, ελέγχουν τις εσωτερικές εγκαταστάσεις από το στάδιο της μελέτης μέχρι και την κατασκευή.

Και με την ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων και τον τελικό έλεγχο που πραγματοποιούν, εκδίδουμε σχετικές άδειες χρήσης των εγκαταστάσεων ώστε να είμαστε βέβαιοι για την ορθή λειτουργία τους.

Με αυτό το θέμα της ασφάλειας κλείνουμε και την εισήγηση. Και σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Στην συνέχεια, εκ μέρους του ΔΕΣΦΑ θα έκανε την παρουσίαση ο κύριος Μαρούλης, Διευθυντής Διαχείρισης Μη Ρυθμιζόμενων Υπηρεσιών.

Λόγω εκτάκτου κωλύματος, την παρουσίαση θα κάνει ο κύριος Πιέρος Χατζηγιάννης, τον οποίο καλώ στο βήμα.

Κος ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Αξιότιμο προεδρείο, αγαπητοί συνάδελφοι, πριν ξεκινήσω την εισήγηση θα ήθελα να ζητήσω συγνώμη εκ μέρους του κυρίου Μαρούλη που δεν μπόρεσε να παραβρεθεί λόγω κάποιων κωλυμάτων της τελευταίας στιγμής.

Και να ξεκινήσω και εγώ την εισήγηση της ΔΕΣΦΑ, κάνοντας πρώτα μία εισαγωγή.

Σε ένα κόσμο που διαρκώς αλλάζει, η ενέργεια αναδεικνύεται σε παράγοντα ειρήνης, σταθερότητας, ανάπτυξης και ποιότητας ζωής για δισεκατομμύρια ανθρώπους στον πλανήτη.

Οι εξελίξεις στις ενεργειακές αγορές, τα μέτρα που λαμβάνονται σε παγκόσμιο επίπεδο για την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και οι διεθνείς συνθήκες για χάραξη μίας κοινής οικολογικής πολιτικής, επιβάλλουν ένα σαφή προσανατολισμό σε καθαρές μορφές ενέργειας και αναδεικνύουν το φυσικό αέριο ως το σημαντικότερο ενεργειακό καύσιμο του 21^{ου} αιώνα.

Μέσα από μία σειρά διπλωματικών κινήσεων και συμφωνιών σε διακρατικό επίπεδο, η Ελλάδα τυγχάνει της διασφάλισης της ενεργειακής επάρκειας για τις αναπτυξιακές της ανάγκες και ταυτόχρονα μετατρέπεται σε ενεργειακό σταθερό ...

Η συμφωνία με την Τουρκία για την διασύνδεση των δικτύων μεταφοράς φυσικού αερίου αποτελεί μίας μεγάλης σημασίας στρατηγική κίνηση για την χώρα μας, καθώς με τον τρόπο αυτό η Ελλάδα διαφοροποιεί περαιτέρω τις υπάρχουσες πηγές προμήθειας φυσικού αερίου.

Παράλληλα η συμφωνία των κυβερνήσεων Ελλάδας και Ιταλίας για την κατασκευή υποθαλάσσιου αγωγού έχει δημιουργήσει προοπτικές για να συνδεθεί η χώρα μας με την Ιταλία και την υπόλοιπη Ευρώπη.

Θα κάνω μία σύντομη παρουσίαση του ΕΣΠΑ καθώς οι προηγούμενοι, και ο εκπρόσωπος της ΔΕΠΑ και ο κύριος... με κάλυψαν, ήταν επικαιροποιημένοι.

Η δημιουργία εθνικού συστήματος φυσικού αερίου αποτελεί ένα από τα σπουδαιότερα έργα υποδομής της σύγχρονης Ελλάδας. Ένα ενεργειακό έργο που μπορεί να συγκριθεί σε μέγεθος μόνο με τον εξηλεκτισμό της χώρας στα προηγούμενα χρόνια.

Το εθνικό σύστημα μεταφοράς του φυσικού αερίου μεταφέρει φυσικό αέριο από τα ελληνοβουλγαρικά σύνορα, τα σύνορα με την Τουρκία στους Κήπους, και τον τερματικό σταθμό ..φυσικού αερίου ο οποίος βρίσκεται εγκατεστημένος στην νήσο Ρεβυθούσα του κόλπου Μεγάρων.

Αποτελείται, δε, από τον κεντρικό αγωγό μεταφοράς, συνολικού μήκους 512 χιλιομέτρων και πίεση 170...από όπου ξεκινούν κλάδοι διανομής μέσης πίεσης, συνολικού μήκους 610 χιλιομέτρων.

Τα στοιχεία που ανέφερα αφορούν το 2008.

Περιλαμβάνει επίσης τον ....τους σταθμούς φυσικού αερίου από τους οποίους τροφοδοτούνται τα δίκτυα μέσης πίεσης, ο μετρητικός ....Σιδηροκάστρου και ο μετρητικός....

Το κέντρο ελέγχου διανομής στο ...Ελευσίνας και τα κέντρα λειτουργίας και συντήρησης νοτίου, κεντρικού, βορείου και βορειοανατολικού τομέα.

Ποιος είναι ο ΔΕΣΦΑ. Ο ΔΕΣΦΑ ιδρύθηκε τον Απρίλιο του 2007 μετά την ολοκλήρωση του ...διαχωρισμού των δραστηριοτήτων μεταφοράς και εμπορίας της Δημόσιας Επιχείρησης Αερίου, σύμφωνα με τον νόμο 3428 περί απελευθέρωσης της αγοράς του φυσικού αερίου.

Σήμερα ο ΔΕΣΦΑ, με γνώμονα την μεγιστοποίηση της ευημερίας και του δημόσιου συμφέροντος, λειτουργεί, συντηρεί, διαχειρίζεται και αναπτύσσει το εθνικό σύστημα φυσικού αερίου ..., μελετά και εφαρμόζει μετά από έγκριση των θεσμικών φορέων, όπου αυτοί είναι η ΡΑΕ, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας και το ΥΠ.ΑΝ, την τιμολογιακή πολιτική και τις διαδικασίες μεταφοράς του φυσικού αερίου για τους χρήστες του συστήματος, οι οποίοι αναλαμβάνουν την διάθεση στους τελικούς καταναλωτές.

Παρέχει πρόσβαση στο εθνικό σύστημα φυσικού αερίου σε κάθε χρήστη που θα θελήσει να αναπτύξει δραστηριότητα εμπορίας ή απευθείας προμήθειας ...για ίδια χρήση, με απόλυτη διαφάνεια, αξιοπιστία, και σεβασμό στους κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Επί του παρόντος, ο μόνος χρήστης του εθνικού συστήματος φυσικού αερίου είναι η ΔΕΠΑ.

Επίσης από τον Απρίλιο του 2009, οπότε και τέθηκε σε λειτουργία η μονάδα συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης, 13 ... ενέργειας και 14,5 μεγαβάτ ηλεκτρικής ενέργειας, στον τερματικό σταθμό της Ρεβυθούσας, ο ΔΕΣΦΑ μπορεί να πουλά ενέργεια, ηλεκτρική ενέργεια, στο ..., σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 35 του νόμου 2773 που αφορά τους παραγωγούς.

Ουσιαστικά αυτό μεταφράζεται ότι μπορούμε να πουλάμε το 20% της ετήσιας παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας στο σταθμό της Ρεβυθούσας.

Οι προαναφερθέντες αποτελούν ρυθμιζόμενες υπηρεσίες για τις οποίες ο ΔΕΣΦΑ ελέγχεται από την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας.

Πέραν των υπηρεσιών πρόσβασης στο εθνικό σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου και την χρήση εγκατάστασης, ο ΔΕΣΦΑ παρέχει πρόσθετες υπηρεσίες σύμφωνα με όρους και αποζημιώσεις προσδιορίζοντας συμβάσεις μεταξύ των δύο μερών.

Τέτοιες υπηρεσίες και τέτοια παροχή υπηρεσιών λειτουργίας και συντήρησης συστημάτων φυσικού αερίου, την παροχή υπηρεσιών τιμολόγησης καταναλωτών φυσικού αερίου, την ψύξη πλοίων μεταφοράς φυσικού ..., την εκπαίδευση σε θέματα διαχείρισης εκτάκτων περιστατικών σε σχέση με υποδομές φυσικού αερίου και άλλες συναφείς υπηρεσίες.

Οι φυσικές ιδιότητες του φυσικού αερίου σε συνδυασμό με το φθινό κόστος παραγωγής και την υψηλή θερμική του απόδοση το καθιστούν ιδανικό καύσιμο για την ηλεκτροπαραγωγή.

Η χρήση του για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας εγγυάται τον υψηλό βαθμό απόδοσης ..., συμβάλλει καθοριστικά στην προστασία του περιβάλλοντος και εξελίσσεται με ταχύτατους ρυθμούς σε όλη την Ευρώπη.

Μετά την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας και στην χώρα μας, οι σταθμοί συνδυασμένου κύκλου φυσικού αερίου και η συμπαραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού αποκτούν ιδιαίτερα επίκαιρο χαρακτήρα.

Η συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας αποτελεί μία από τις αποδοτικές χρήσεις του φυσικού αερίου. Παράλληλα διευρύνεται η διείσδυση του φυσικού αερίου στον βιομηχανικό τομέα. Σημαντικό κίνητρο σε αυτή την κατεύθυνση αποτελεί η αναγκαιότητα για μείωση εξάρτησης από το πετρέλαιο.

Χρησιμοποιείται για την παραγωγή θερμικής ενέργειας, καθώς και στην παραγωγή αμμωνίας και μεθανόλης ως πρώτης ύλης.

Η σύνδεση των βιομηχανιών με το δίκτυο εξασφαλίζει αφ' ενός μεν τον απρόσκοπτο εφοδιασμό τους, αφ' ετέρου μειώνει το κόστος λειτουργίας τους αποδεσμεύοντας κεφάλαια τα οποία με την χρήση συμβατικών καυσίμων θα χρησιμοποιούνταν για την διατήρηση αποθεμάτων και συντήρηση αποθηκευτικών χώρων.

Διαθέτοντας αυξημένη ενεργειακή απόδοση, σε σχέση με τα συμβατικά καύσιμα, συνεισφέρει και στην εξοικονόμηση ενέργειας. Ενώ σε συνδυασμό με τις φιλικές προς το περιβάλλον ιδιότητές του, μειώνει σημαντική την εκπομπή αέριων ρύπων και συμβάλλει στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Παρόμοια πλεονεκτήματα παρουσιάζονται και στον εμπορικό τομέα. Στο συγκεκριμένο τομέα περιλαμβάνεται μεγάλος αριθμός εγκαταστάσεων και υπηρεσιών από ξενοδοχειακές μονάδες και νοσοκομεία έως πλυντήρια, εμπορικά καταστήματα και συνεργεία αυτοκινήτων.

Το φυσικό αέριο στα νοικοκυριά υποκαθιστά το ηλεκτρικό και το πετρέλαιο και παρέχει την δυνατότητα ...χρήσεως και ...οικιακών συσκευών.

Σε αυτό το σημείο βγαίνει μία συγκεκριμένη υποκατηγορία του εμπορικού τομέα, η αυτοκίνηση. Το φυσικό αέριο μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε συνδυασμένη μορφή για την κίνηση οχημάτων.

Το συνεχώς διογκούμενο πρόβλημα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα αστικά κέντρα, σημαντικό μέρος του οποίου οφείλεται στην αυτοκίνηση, καθιστά επιτακτική την ανάγκη την ανάγκη της σταδιακής αντικατάστασης μεγάλου μέρους συμβατικού στόλου οχημάτων, με οχήματα εναλλακτικών καυσίμων.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει ως στόχο το 10% των οχημάτων που θα κυκλοφορούν το 2020 να είναι οχήματα εναλλακτικών καυσίμων. Επί του παρόντος ...περί το 0,2%.

Ο ΔΕΣΦΑ αυτή την στιγμή διαθέτει ιδιωτικής χρήσης επιβατικά τα οποία χρησιμοποιούν το φυσικό αέριο. Λαμβάνοντας δε υπόψη της εταιρείας Opel για το μοντέλο Zafira 1600CMG και υπολογίζοντας μία μέση κατανάλωση καυσίμου 55,3 κιλά φυσικού αερίου ανά 100 χιλιόμετρα με τιμή 0,76 ευρώ το κιλό του φυσικού αερίου, το κόστος καυσίμου μπορεί να μειωθεί μέχρι 30% συγκριτικά με πετρελαιοκίνητες εκδόσεις ή ακόμα και ...

Κατά συνέπεια, σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ακολουθούν παρόμοιες πολιτικές και προγράμματα εισαγωγής και ενθάρρυνσης της αυτοκίνησης με φυσικό αέριο.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η κατασκευή και λειτουργία του ...εμπορίου με φυσικό αέριο στη χώρα μας, στα Νέα Λιόσια και στην Ανθούσα. Οι δύο αυτοί σταθμοί ανήκουν στην ΔΕΠΑ και η λειτουργία τους έχει ανατεθεί στο ΔΕΣΦΑ μέσω σχετικής σύμβασης.

Σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας οι σταθμοί που προανέφερα είναι πλήρως οικολογικοί με ....εκπομπές υδρογονανθράκων στο περιβάλλον.

Ποια είναι τα οφέλη από την χρήση του φυσικού αερίου; Η εξαγωγή του φυσικού αερίου στην ελληνική επικράτεια και η χρήση του στον βιομηχανικό αλλά και στον οικιακό τομέα έχει ήδη επιφέρει μία σειρά ευνοϊκών επιπτώσεων στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας.

Επί δεκαετίες στο ενεργειακό ...πρωτογενών πηγών ενέργειας της χώρας κυριαρχούσε το πετρέλαιο. Δεδομένου των διεθνών εξελίξεων στις πετρελαϊκές αγορές και τις αλληπάλληλες αυξήσεις στην τιμή του, είναι πλέον ξεκάθαρο ότι η μείωση της εξάρτησης από

το πετρέλαιο θα πρέπει λογικά να θεωρείται ως πρωταρχικός στόχος της χώρας μας.

Η συνεισφορά του φυσικού αερίου σε αυτή την κατεύθυνση είναι καθοριστικής σημασίας. Η ευρεία χρήση του φυσικού αερίου τόσο στον οικιακό αλλά κυρίως στον βιομηχανικό τομέα, παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, αναμένεται να ...το υπάρχον ενεργειακό ...πρώτων υλών ενέργειας.

Όσον αφορά τον οικιακό και τον εμπορικό τομέα, το φυσικό αέριο υποκαθιστά την χρήση ηλεκτρικής ενέργειας σε ένα πλήθος εφαρμογών ακολουθώντας την πρακτική που εφαρμόστηκε στις δυτικοευρωπαϊκές χώρες.

Το αποτέλεσμα εφαρμογής αυτής της πρακτικής στην χώρα μας θα οδηγήσει στην εξοικονόμηση σημαντικών ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη την μείωση που θα επέλθει στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στους εν λόγω τομείς.

Αυτή η μείωση έχει ως άμεσο αποτέλεσμα την εξοικονόμηση των απωλειών των ηλεκτροπαραγωγών και την μετατροπή της θερμικής ενέργειας σε ηλεκτρισμό καθώς και των απωλειών ...στα αστικά κέντρα.

Σε ό,τι αφορά τον τομέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η χρήση του φυσικού αερίου καθιστά δυνατή την παραγωγή ηλεκτρισμού σε μονάδες συνδυασμένου κύκλου. Οι σταθμοί αυτοί αυξάνουν τον βαθμό απόδοσης της παραγωγής ηλεκτρισμού σε 50% -55%, ένα 35%-40% ...

Η βελτίωση βαθμού ...αυτών των σταθμών μειώνει την συνολική κατανάλωση καυσίμου, γεγονός που επιφέρει ευεργετικές ενέργειες όσον αφορά στο κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Μεγάλα οφέλη από την χρήση φυσικού αερίου μπορεί να αποκομίσει και ο βιομηχανικός τομέας της χώρας. Αλλά αυτά τα ξέρετε. Οπότε προχωράμε παρακάτω.

Να δούμε, λοιπόν, τα στοιχεία κατανάλωσης.

Η χρήση του φυσικού αερίου την τελευταία οκταετία αυξάνεται με ετήσιο ρυθμό άνω το 12%. Έτσι κατά το 2008 η ζήτηση ήταν σχεδόν ...

Μέσα στο διάστημα 2004-2008 αυξήθηκε σημαντικά η συμμετοχή του εμπορικού και οικιακού τομέα στην συνολική ζήτηση

λόγω της συνεχούς ανάπτυξης του δικτύου διανομής του φυσικού αερίου από τις ΕΠΑ.

Κατά το διάστημα η διεθνής ζήτηση παρουσιάζει επίσης σημαντική αύξηση. Το ποσοστό συμμετοχής του τομέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της ζήτησης είναι της τάξεως του 70% με ακριβώς φθίνουσα τάξη.

Βεβαίως η πτώση ποσοστού συμμετοχής του τομέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ...λαμβάνοντας υπόψη την αύξηση της ζήτησης του φυσικού αερίου στην ενεργειακή εμπορική κατανάλωση.

Ενώ στα προηγούμενα χρόνια η ζήτηση του φυσικού αερίου ακολουθούσε ανοδική πορεία, το έτος 2009 αναμένεται να παρουσιάσει μείωση.

Η εν λόγω μείωση, όμως, προκύπτει ως επακόλουθο της παγκόσμιας κάμψης στην αγορά ενέργειας και ειδικότερα στην εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του ΔΕΣΜΥΕ, τον Φεβρουάριο του 2009 η συνολική ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας μειώθηκε κατά 5,29% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2008. Τον Ιανουάριο του 2009 η ζήτηση είχε υποχωρήσει σε ποσοστό 6,37%.

Τόσο τον Ιανουάριο, όσο και τον Φεβρουάριο, την μεγαλύτερη υποχώρηση παρουσίασε η κατανάλωση υψηλής τάσης, ένδειξη της κρίσης που αντιμετωπίζει η μεγάλη βιομηχανία της χώρας.

Πέραν όμως της μειωμένης ηλεκτρικής ενέργειας από τις αρχές του τρέχοντος έτους ...πρόσφατες βροχοπτώσεις, κάνει σημαντική χρήση της υδροηλεκτρικής παραγωγής που έχει μηδενικό κόστος και παράγει.... Ως εκ τούτου η Δ.Ε.Η. έχει μειώσει κατά πολύ την κατανάλωση του φυσικού αερίου.

Η περαιτέρω μείωση ζήτησης, κατά το πρώτο 4μηνο του 2009 ήταν εκτός δύο από τους ηλεκτροπαραγωγούς της χώρας, την ...

Στον αντίποδα η κατανάλωση ...στον ενεργειακό τομέα παρουσιάζει μία σταθερά αυξητική τάση στη χώρα μας η οποία δεν φαίνεται να διακοπεί ούτε το 2009.

Η οικιακή κατανάλωση το 2001 ήταν 550.000 μεγαβατώρες, ενώ το 2007 ήταν 65,27 εκατομμύρια μεγαβατώρες. ....

Τα ποσοστά συμμετοχής του οικιακού τομέα στην συνολική κατανάλωση αερίου στο ...εξαπλασιάστηκε. Παίρνοντας ως δεδομένο

ότι η ηλεκτροπαραγωγή αποτελεί την βάση της εγχώριας ...φυσικού αερίου σε σχετικά σταθερό ποσοστό συμμετοχής στην συνολική κατανάλωση, συμπεραίνουμε ότι η αύξηση της κατανάλωσης στον ενεργειακό τομέα ....

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι αν το 2009 η κακή ψυχολογία, εξαιτίας της κρίσης, μπορεί να είχε ως συνέπεια την ...να μειώσουν τις δαπάνες τους όσον αφορά την ενέργεια, εντούτοις η συνολική ετήσια κατανάλωση αυξήθηκε λόγω της αμοιβαίας αύξησης ...στο δίκτυο που έχει ξεκινήσει από το 2008.

Όσον αφορά το βιομηχανικό τομέα, η συμμετοχή του δεν παρουσιάζει σημαντικές διακυμάνσεις και χαρακτηρίζεται από μία σχετική σταθερότητα.

Η κατανάλωση της βιομηχανίας έχει παρουσιάσει μία ελαφριά κάμψη κατά την διάρκεια της τελευταίας διετίας σε σχέση με την 5ετία που προηγήθηκε σταθερά με αυξητική τάση.

Συνοψίζοντας και έχοντας λάβει υπόψη τα πρόσφατα 5ετή προγράμματα ανάπτυξης των τριών υφιστάμενων ΕΠΑ, τα οποία υποβάλλονται και ...τις προβλέψεις της ΔΕΠΑ, η αναμενόμενη ένταξη νέων μονάδων ηλεκτρικής ενέργειας με φυσικό αέριο, και το βασικό σενάριο του ΔΕΣΜΥΕ σχετικά με την εξέλιξη της ζήτησης της ηλεκτρικής ενέργειας, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η χρήση του φυσικού αερίου αναμένεται να ακολουθήσει αυξητική πορεία αρχής γενομένης από το έτος 2010.

Πολύ συνοπτικά να αναφερθώ στο περιβάλλον, γιατί αναφέρθηκε και πριν.

Η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί μία από τις προτεραιότητες της ΔΕΣΦΑ. Βασικός στόχος της εταιρείας είναι να ....το περιβάλλον στους φυσικούς πόρους, στην ατμόσφαιρα, σε κάθε δραστηριότητα που έχει ο ΔΕΣΦΑ.

Ο ΔΕΣΦΑ τόσο κατά τον χρόνο κατασκευής όσο και κατά τον χρόνο λειτουργίας των εγκαταστάσεων του τηρεί τις αυστηρότερες περιβαλλοντικές προδιαγραφές που διέπουν την ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εγκαταστάσεις στην Ρεβυθούσα λειτουργούν με περιβαλλοντικές προδιαγραφές αυστηρότερες ακόμα και από αυτές που επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η εκπομπή αιωρούντων σωματιδίων είναι σχεδόν μηδενική, δεν έχει καθόλου διοξείδιο του θείου, καθόλου μόλυβδο και ελάχιστες εκπομπές οξειδίου του αζώτου και υδρογονανθράκων.

Ένα σημαντικό έργο που είναι ακόμα σε φάση μελέτης είναι ο σταθμός IFA που θα γίνει στην Κρήτη. Τα στοιχεία που φαίνονται στην διαφάνεια προέρχονται από μελέτη που πραγματοποίησε το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο το 2006 για λογαριασμό της Δ.Ε.Η.

Η Δ.Ε.Η. είχε αποφασίσει από κοινού με το Υπουργείο Ανάπτυξης της εισαγωγής του φυσικού αερίου στο ενεργειακό ισοζύγιο της Κρήτης για την κάλυψη των αναγκών ηλεκτροπαραγωγής αλλά και για ...που προκαλούν στο περιβάλλον, στην δημόσια υγεία τα ρυπογόνα εργοστάσια στα ...του Ηρακλείου και στη....

Το φυσικό αέριο θα ενταχθεί στο ενεργειακό ισοζύγιο της Κρήτης με την κατασκευή τερματικού σταθμού υδροποιημένου φυσικού αερίου στο βόρειο τμήμα του νησιού στα όρια του νομού Ρεθύμνου και Ηρακλείου.

Με την ολοκλήρωση του έργου θα δρομολογηθεί η σταδιακή κατάσταση ...η Δ.Ε.Η. στοχεύει να θέσει εκτός λειτουργίας και σταθμούς παλιάς τεχνολογίας στο...των Χανίων.

Ενδεικτικά οι εκπομπές του διοξειδίου του θείου και διοξειδίου του αζώτου που προήλθαν από την ηλεκτροπαραγωγή στην Κρήτη κατά το έτος 2000, οπότε και δεν υπήρχε μονάδα παραγωγής που να χρησιμοποιεί φυσικό αέριο, ανήλθαν στις 11.650 τόνους και 8.850 τόνους, χωρίς την χρήση φυσικού αερίου για την ηλεκτροπαραγωγή και με δεδομένη την διαρκή αύξηση ζήτησης....οι εκπομπές διοξειδίου του θείου για τα έτη 2010, 2015, 2020 εκτιμάται ότι θα ανέβουν σε 4.500 περίπου και στο τέλος του 2020 σε 5.500 τόνους αντίστοιχα. Οι δε εκπομπές διοξειδίου του αζώτου, εκτιμάται ότι ανέλθουν σε 5.500 με 6.000 τόνους αντίστοιχα.

Στην σημερινή εποχή η ενέργεια αναδεικνύει σε παράγοντα κλειδί για την αειφόρο ανάπτυξη αλλά και την σταθερότητα σε όλο τον πλανήτη την συνολική στροφή προς τις νέες και εναλλακτικές μορφές ενέργειας, η αξιοποίηση των οποίων θα έχει την εξασφάλιση της ενεργειακής επάρκειας ...την μεγαλύτερη παγκόσμια πρόκληση.

Στο περιβάλλον αυτό, η χρήση του φυσικού αερίου αναλαμβάνει να οδηγήσει την Ελλάδα στην διεθνή σκηνή συνδέοντας το μέλλον της χώρας με το καύσιμο του 21^{ου} αιώνα, το φυσικό αέριο.

Στην Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα, ...φυσικό αέριο για την φυσική ζωή, για τον άνθρωπο, την κοινωνία, το περιβάλλον.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λάβαμε μία επιστολή από τον Βουλευτή Λάρισας, τον κύριο Μάξιμο Χαραλαμπίδου, που λόγω ειλημμένων υποχρεώσεων δεν μπορεί να παραβρεθεί. Μας εύχεται καλή επιτυχία και περιμένει τα αποτελέσματα των εργασιών.

Και θα γυρίσουμε στα τοπικά..., Λεωνίδα, έχεις τον λόγο. Ο φίλος μου ο Λεωνίδας ο Μπακούρας είναι η ψυχή της ανάπτυξης του αερίου εδώ στην Θεσσαλία και στην βόρεια Ελλάδα. Και εγώ προσωπικά τον εκτιμώ ιδιαίτερα.

Κος ΜΠΑΚΟΥΡΑΣ:

Εκ μέρους της ΕΠΑ Θεσσαλίας να σας ευχαριστήσουμε για την πρόσκληση και εκ μέρους του Γενικού Διευθυντή, που δεν μπόρεσε να παραβρεθεί για λόγους υγείας, σας ζητά συγνώμη, την επόμενη φορά στην επόμενη πρόσκληση θα είναι παρών.

Εμείς θέλουμε να δώσουμε μία νότα αισιοδοξίας στον κόσμο ως πολίτες της Θεσσαλίας στους εγκαταστάτες φυσικού αερίου, τους υδραυλικούς, τους καυτηριατζήδες, στους μηχανολόγους γιατί μετά από 8 χρόνια, από το 2000 που ξεκινήσαμε το τελευταίο εξάμηνο, δηλαδή από τον Δεκέμβριο, τουλάχιστον, μέχρι τον Απρίλιο ήταν η πιο δύσκολη περίοδος που περάσαμε.

Και ήταν και μία περίοδος που συνέπεσε με πολλά άλλα γεγονότα, που οδήγησαν τους καταναλωτές και να μειωθεί η ζήτηση αλλά και να πέσει και το prestige και της ΕΠΑ αλλά και του φυσικού αερίου.

Η ΕΠΑ Θεσσαλίας, όπως ξέρετε όλοι, ιδρύθηκε το 2000, 51% το ελληνικό δημόσιο και 49% ο ξένος επενδυτής, η ..., που μετά απορροφήθηκε από την ...

Εμείς από την ίδρυση της ΕΠΑ Θεσσαλίας τηρούμε με σεβασμό την άδεια διανομής και την σύμβαση αγοράς αερίου. Η σύμβαση

αγοράς αερίου και η άδεια διανομής είναι το ευαγγέλιο της εταιρείας, το ευαγγέλιο του επενδυτή.

Κανείς δεν μπορεί να πει, αλλαγές κυβερνήσεων μπορούν να γίνουν άλλες πέντε, εμείς υπογράψαμε μία άδεια, αλλάζει μόνο με υπουργική απόφαση και αλλάζει μόνο με την σύμφωνη γνώμη του επενδυτή.

Και υπογράψαμε και μία σύμβαση αγοράς αερίου, που πολλά ακούστηκαν τον τελευταίο χειμώνα, πολλές ανακρίβειες, ότι άλλη η σύμβαση της Θεσσαλίας, άλλη της Θεσσαλονίκης, άλλη της Αττικής.

Είναι ίδιες ακριβώς, δεν αλλάζει σε τίποτα. Το μόνο που αλλάζει είναι η μέγιστη ετήσια συμβατική ποσότητα, σύμφωνα με την Περιφέρεια του καθενός.

Εμείς σαν ευαγγέλιο την έχουμε, τηρούμε όλους τους όρους της αδειας και όλους τους όρους της σύμβασης πώλησης.

Τα συμβόλαια που έχει σήμερα η ΕΠΑ Θεσσαλία, τον Μάιο του 2009, ανέρχονται σε 37.430. Οι ενεργοί πελάτες είναι περίπου 33.000. Και εδώ είναι ένα καλό σημείο της ΕΠΑ Θεσσαλίας, είναι ότι έχουμε κατασκευάσει ως ΕΠΑ Θεσσαλίας 35.899 παροχές, δηλαδή περίπου 3.000 παροχές, ενώ τα παλαιότερα χρόνια βρισκόμασταν πίσω, τώρα βρισκόμαστε μπροστά. Περιμένουν τον εσωτερικό εγκαταστάτη να αλλάξει τον καυστήρα, ή τον λέβητα για να ενεργοποιηθεί η παροχή.

Δηλαδή η ΕΠΑ Θεσσαλίας έχει κάνει ήδη την δουλειά της, που η αρμοδιότητα είναι να τοποθετηθεί και τους μετρητές στο σημείο παροχής, και περιμένουν τον μηχανικό να καταθέσει την μελέτη, να γίνει εσωτερική εγκατάσταση για να ενεργοποιηθεί η παροχή. Αυτό είναι ένα καλό σημείο για την εταιρεία γιατί έτσι βελτιώνει τις υπηρεσίες της προς τους καταναλωτές.

Οι πωλήσεις φυσικού αερίου. Εμείς ξεκινήσαμε το 2000 και πωλούσαμε 17, περίπου, εκατομμύρια κυβικά. Φτάσαμε το 2008 να κλείσουμε με 103 εκατομμύρια κυβικά. Φέτος, το 2009, θα κλείσουμε με 117 εκατομμύρια κυβικά.

Δηλαδή, εμείς δίνουμε και μία νότα αισιοδοξίας, γιατί όπως ξέρετε τα κυβικά στην Ελλάδα πέφτουν, εδώ με αυτά που περάσαμε εμείς ανεβάζουμε πάλι τα κυβικά. Άρα, επηρέασε η τιμή του αερίου αλλά ...και τι άλλο επηρέασε την διείσδυση του αερίου στην Θεσσαλία.

Και ελπίζουμε στα επόμενα χρόνια με την ολοκλήρωση των έργων, Καρδίτσα και Τρίκαλα, στην Δυτική Θεσσαλία να προχωρήσουν οι πωλήσεις του φυσικού αερίου και να ανέλθουν, στο business plan που έχουμε, πάνω από 180 εκατομμύρια κυβικά το 2013.

Το μπλε είναι η μεταφορά αερίου που κάνουμε για λογαριασμό πελατών της ΔΕΠΑ, που είναι πελάτες πάνω από 10 εκατομμύρια κυβικά στην περιοχή της Λάρισας και του Βόλου, αυτή την στιγμή μόνο στο Βόλο, γιατί η Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης δεν τραβάει φυσικό αέριο.

Ο αριθμός των συμβολαίων φυσικού αερίου, ξεκινήσαμε το 2000 με 7 συμβόλαια, με 7 βιομηχανίες που παραλάβαμε από την ΔΕΠΑ, φτάσαμε σήμερα να έχουμε 35.601 και στο τέλος του 2009 θα κάνουμε περίπου 5.000 συμβόλαια ακόμα και στο 2013 θα φτάσουμε το 63.000, ελπίζουμε.

Έχουμε καλύψει μέχρι τώρα το 30% της αγοράς. Δηλαδή τα 35.000 του 2008 καλύπτουν το 30% της αγοράς στην Λάρισα και στον Βόλο. Στην Καρδίτσα και στα Τρίκαλα έχουμε διεισδύσει πολύ λίγο, έχουμε περίπου 1.500 συμβόλαια στην Καρδίτσα, και 50 συμβόλαια στα Τρίκαλα. Και τις επόμενες ημέρες θα δώσουμε αέριο και στα Τρίκαλα.

Η τιμολογιακή πολιτική, αυτό το οποίο ήταν το τελευταίο εξάμηνο στα..

Εμείς καταθέσαμε τον Νοέμβριο του 2003 την τιμολογιακή μας πολιτική, την μέθοδο της τιμολογιακής πολιτικής στην Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας.

Από 1/1/2004 ακολουθούμε την ίδια τιμολογιακή πολιτική, σύμφωνα και με την γνώμη της ΡΑΕ, η οποία λέει ότι δεν πρέπει να αλλάζει η τιμολογιακή πολιτική κάθε χρόνο. Και είναι μία μεθοδολογία που εφαρμόζεται από 1/1/2004 έως σήμερα.

Αυτά τα χρόνια, αυτή η τιμολογιακή πολιτική, η οποία είναι μία τιμολογιακή πολιτική η οποία είναι διεθνώς αναγνωρισμένη και κατά 99% αυτή είναι η τιμολογιακή πολιτική που ακολουθούν όλες οι εταιρείες, όλες οι επιχειρήσεις, ότι έχω το κόστος του προϊόντος και βάζω ένα περιθώριο διανομής, το οποίο περιθώριο διανομής τι μου καλύπτει; Την απόδοση του κεφαλαίου που έχει βάλει η εταιρεία στην Θεσσαλία και στην Θεσσαλονίκη, τα οποία ξεπερνούν τα 200

εκατομμύρια ευρώ. Να μπορώ να κάνω επενδύσεις και αυτές οι επενδύσεις που θα κάνω, το 2029, όταν θα παραδώσω στο ελληνικό δημόσιο να έχω βγάλει το κεφάλαιο που έχω βάλει.

Και να μπορώ να πληρώνω το προσωπικό χωρίς πρόβλημα στις 26 του μηνός. Διότι η ENI και η ..., πληρώνουν κάθε 26 του μηνός. Και στον πόλεμο του '40 ενώ τα αεροπλάνα έριχναν βόμβες στην Ιταλία, έφτανε ο ταχυδρόμος του χωριού στις 26 του μηνός να πληρώσει τους μισθούς. Ήταν τόσο συνεπείς.

Άρα και εμείς θέλουμε στις 26 του μηνός το προσωπικό να πληρώνεται. Και για αυτό θα πρέπει να ακολουθήσουμε μία τιμολογιακή πολιτική που να είναι υγιής. Και υγιής τιμολογιακή πολιτική δεν μας ενδιαφέρει τι γίνεται γύρω από εμάς. Δεν μας ενδιαφέρει.

Μας ενδιαφέρει μόνο όταν φτάνουμε στο θέμα να συζητήσουμε τον ανταγωνισμό. Αλλά για να συζητήσουμε τον ανταγωνισμό δεν πρέπει να τον πάρουμε σε ένα τρίμηνο μέσα στα 9 χρόνια. Πρέπει να πάρουμε από το 2000 μέχρι το 2008 τι κέρδισε ο κόσμος στην Θεσσαλία και στην Θεσσαλονίκη;

Το 2005 κέρδισε 35% σε σχέση με το πετρέλαιο. Το 2006 28%, το 2007 30%. Το 2008, τους πρώτους πέντε μήνες, από Ιανουάριο μέχρι Μάιο, κέρδισε 40% σε σχέση με το πετρέλαιο.

Βέβαια εμείς δεν έχουμε την καμπάνια που λέει -20% με το πετρέλαιο θέρμανσης. Αυτό βέβαια τι σημαίνει; Ότι ο κόσμος στην Θεσσαλία και στην Θεσσαλονίκη δεν το έχει αυτό στο μυαλό του.

Αλλά αυτό το έχει επειδή οι συνάδελφοι από την ΕΠΑ Αττικής χρησιμοποιούν τα μέσα ενημέρωσης που ακούγονται σε όλη την Ελλάδα, ίσως περνάει και στον δικό μας καταναλωτή ότι πρέπει να έχω 20% από το πετρέλαιο.

Εμείς ποτέ δεν είπαμε ότι θα τηρήσουμε το 20%, γιατί όταν πάμε 25% ή πάμε 35% κανένας δεν έρχεται να μας πει ευχαριστώ.

Αυτή την φορά που πήγαμε 30% πάνω από το πετρέλαιο, που το θεωρούμε μία συγκυρία που συνέβη στα 8 χρόνια, δεν ήταν στο χέρι να αλλάξουμε οτιδήποτε. Δηλαδή αν εμείς τον μήνα Ιανουάριο βγάσαμε το περιθώριο διανομής όλο, θα ήμαστε 25% πάνω από το πετρέλαιο.

Άρα, δεν ήταν σε εμάς να κάνουμε κάτι. Δεν μπορούσαμε να κάνουμε τίποτα. Απλώς αυτή η συγκυρία ήταν μία συγκυρία που μπορεί να μην επαναληφθεί τα επόμενα χρόνια.

Αλλά κάποιος, όχι εμείς, θα πρέπει να πει στην Ελλάδα πώς έρχεται το φυσικό αέριο. Πώς έχουν γίνει οι διεθνείς συμβάσεις. Οι διεθνείς συμβάσεις που έκανε η Ελλάδα, είναι οι συμβάσεις που κάνει η Ιταλία, είναι οι συμβάσεις που κάνει η Γαλλία, είναι οι συμβάσεις που κάνει η Γερμανία. Το εξάμηνο είναι εξάμηνο.

Άρα, όταν πάει προς τα κάτω το πετρέλαιο ξαφνικά, τότε έχουμε πρόβλημα. Όταν όμως πάει και προς τα πάνω ξαφνικά, υπάρχει το πλεονέκτημα της δικής μας επιλογής που κερδίζει ο καταναλωτής.

Αλλά αυτό θα πρέπει να το ξεκαθαρίσουμε σε όλους, αυτή την χρονιά που συνέβη, ότι δεν είμαστε εμείς που ρυθμίζουμε την τιμή του φυσικού αερίου.

Η τιμή του φυσικού αερίου εξαρτάται, κατά 80% από το κόστος, το κόστος αερίου. Και μετά έχει και ένα περιθώριο διανομής, το οποίο έχουμε εμείς, και το περιθώριο διανομής θα πρέπει να το βάλουμε για να καλύψουμε τις ανάγκες της εταιρείας. Και έχουμε μία σταθερή τιμολογιακή πολιτική.

Δεν προτίθεται η εταιρεία να αλλάξει αυτή την τιμολογιακή πολιτική, απεναντίας περιμένουμε να έρθουν οι άλλοι μαζί μας να ακολουθήσουν την ίδια τιμολογιακή πολιτική.

Αυτή είναι η τιμολογιακή πολιτική που ακολουθούμε και στις οικιακές και στις εμπορικές χρήσεις. Στην βιομηχανία έχουμε μία άλλη τιμολογιακή πολιτική που είναι η τιμολογιακή πολιτική της ΔΕΠΑ. Ό,τι μας παρέδωσε η ΔΕΠΑ με τις συμβάσεις του 2000 ακολουθούμε την ίδια τιμολογιακή πολιτική. Όσο πουλάει η ΔΕΠΑ στον βιομήχανο τον δικό της, πουλάμε και εμείς στην Θεσσαλία και στην Θεσσαλονίκη.

Και οι τιμές είναι σε σύγκριση με το μαζούτ. Άρα, εκεί, να πούμε την αλήθεια, δεν έχουμε κανένα περιθώριο διανομής. Είμαστε δηλαδή όσο αγοράζουμε τόσο πουλάμε και πολλές φορές πολλούς μήνες ίσως χάνουμε.

Το δίκτυο του φυσικού αερίου το είπαν όλοι, δεν το λέω και εγώ. Καλό είναι το δίκτυο.

Αυτή είναι μία απεικόνιση πώς λειτουργεί η ΕΠΑ Θεσσαλίας. Η ΕΠΑ Θεσσαλίας χειρίζεται δίκτυα μέσης πίεσης και δίκτυα χαμηλής πίεσης, τους σταθμούς από 19 έως 4 bar.

Οι αγωγοί μέσης πίεσης είναι οι καλύτεροι αγωγοί που έχουμε με 19 bar. Είστε όλοι, όπως βλέπω εδώ, πάνω στους αγωγούς, ΔΕΣΦΑ, ΔΕΠΑ, ΕΠΑ Αττικής, ΕΠΑ Θεσσαλίας, τα ξέρετε ίσως και καλύτερα από εμένα αφού ασχολείστε καθημερινά.

Έχουμε τους σταθμούς διανομής για να μην πω ότι τα 5.000 κυβικά, αυτά ...

Αυτά, όμως, είναι τα προβλήματα τα οποία για να ξεπεραστούν αυτά τα χρόνια και για να ξεπεραστούν και τώρα, δεν είναι εύκολα. Όταν πάμε να τοποθετήσουμε ένα σταθμό στην Καρδίτσα, ένα σταθμό στα Τρίκαλα, ο κάθε ανειδίκευτος πολιτικός βγάζει μία ανακοίνωση, η οποία λέει: μπαίνει σταθμός βόμβα δίπλα από το σχολείο. Άντε εσύ να πείσεις τον κόσμο για το φυσικό αέριο. Αφού ξεκινάς με -10 την διείσδυση του φυσικού αερίου.

Εκεί, για να πείσεις τον κόσμο να έρθει στο φυσικό αέριο έχεις 6 μήνες που παλεύεις με τις τοπικές αρχές, με όλες τις ανακοινώσεις πρώτα, πρώτα για να βάλεις τον σταθμό από τα 19 στα 4 για να δώσεις φυσικό αέριο. Και αρχίζουν και εκεί οι προστριβές στους Δήμους που ξεκινάμε να διεισδύσουμε.

Το δίκτυο χαμηλής πίεσης που κατασκευάζεται σύμφωνα με το ΦΕΚ1530/2006.

Πώς επεκτείνεται το δίκτυο του φυσικού αερίου. Εμείς σε όλες τις πόλεις που μπήκαμε, είτε εδώ είτε στην Θεσσαλονίκη, χωρίσαμε τις περιοχές ανά τομείς και μετά τις χωρίσαμε ανά νησίδες. Νησίδες είναι περίπου περιοχές που θέλουν 3-4 χιλιόμετρα δίκτυο.

Εκεί κάνουμε μία καμπάνια εμπορική. Ενημερώσαμε τον κόσμο και είπαμε ότι στο επόμενο δίμηνο, όπως βλέπετε εδώ μία νησίδα, αυτή είναι μία περιοχή περίπου 3 χιλιόμετρα δίκτυο, ενημερώσαμε τον κόσμο ότι θα κάνουμε δίκτυο σε όλη την περιοχή, θα το γεμίσουμε και ότι εσείς θα έχετε χαμηλά τέλη σύνδεσης, από 1.500 σε 200 ευρώ, όσοι συνδεθείτε.

Είχαμε μεγάλη επιτυχία σε αυτό, γιατί σκάβαμε μία φορά, ρίχναμε 4 χιλιόμετρα και παίρναμε και πελάτες σε αυτή την περιοχή.

Έτσι προχωρήσαμε στην Λάρισα, στον Βόλο, έχουμε γεμίσει περίπου κατά 80% Λάρισα, Βόλο, Νέα Ιωνία με δίκτυο. Και τώρα έτσι προχωράμε και στην Καρδίτσα και στα Τρίκαλα με την ίδια επιτυχία, πιστεύω, που Είχαμε εδώ.

Οι παροχευτικοί αγωγοί κατασκευάζονται και αυτοί βάσει του ΦΕΚ 1810. Από το δίκτυο ως τον μειωτή είναι πολυαιθυλένιο, από τον μειωτή ως τον μετρητή είναι χαλύβδινη. Γίνονται όλες οι δοκιμές.

Μέχρι τώρα τα πήγαμε καλά στην Θεσσαλία. Δεν είχαμε το παραμικρό ατύχημα. Και όλα βασίζονται γιατί τηρούμε όλες τις προδιαγραφές, όλους τους κανονισμούς, έχουμε το τρίτο μέρος, έχουμε την επίβλεψη, έχουμε την πιστοποίηση και σεβόμαστε τα πάντα. Ό,τι υπάρχει στο ελληνικό δημόσιο, είτε λέγεται άδεια, είτε λέγεται σύμβαση, είτε λέγονται κοινοτικοί κανονισμοί, εμείς τους σεβόμαστε κατά γράμμα και για αυτό ίσως δεν μπόρεσαν αυτό το 5μηνο να μας κλείσουν και φυλακή.

Γιατί ήθελαν να βάλουν τους εισαγγελείς να μας κλείσουν μέσα γιατί πουλούσαμε 40%, λέει, παραπάνω, φυσικό αέριο. Αλλά κανένας δεν είπε ότι προμηθευόμασταν με 50% παραπάνω την τιμή του φυσικού αερίου.

Οι παροχευτικές συνδέσεις έχουν το διακόπτη ... που σε περίοδο μίας βλάβης είτε από ένα σκαφτικό μηχάνημα, είτε από ένα αυτοκίνητο που θα πέσει πάνω στον μειωτή, είτε από ένα σεισμό, θα διακοπεί η παροχή του αερίου προς τον καταναλωτή.

Η λειτουργία και συντήρηση των δικτύων γίνονται βάσει του κανονισμού. Υπάρχουν εταιρικές διαδικασίες, προγραμματισμένη συντήρηση, έκτακτη συντήρηση. Υπάρχει η περιπολία, είτε με το αυτοκίνητο είτε με περιπολία.

Έλεγχος καλής κατάστασης των εγκαταστάσεων, των εργασιών. Οι τρίτοι φορείς ζητούν χαρτογράφηση, να μην συμβεί το ατύχημα. Και έτσι προχωράμε ή προχωρήσαμε αυτά τα χρόνια.

Υπάρχει το αυτοκίνητο το οποίο κάνει την προγραμματισμένη έρευνα διαρροών. Ένα ειδικό όχημα το οποίο δίνει την ασφαλή χρήση στους καταναλωτές.

Τα πρώτα χρόνια Είχαμε το πρόβλημα αν είναι ασφαλές το φυσικό αέριο. Το καταφέραμε. Μετά το 2003 δεν μιλούσε κανείς για

την ασφάλεια. Μετά άρχισε η τιμή του φυσικού αερίου, χαμηλή και ασφαλές και πήγαινε καλά.

Αυτό το πρόβλημα που αντιμετωπίσαμε στους 6 μήνες τώρα, ναι ο κόσμος νιώθει ασφάλεια με το φυσικό αέριο, δεν συζητάει πια για ασφάλεια, εκείνο το πρόβλημα που είναι τώρα είναι η τιμή.

Δηλαδή εμείς τι κάναμε; Εμείς απογοητεύσαμε τον κόσμο. Η απογοήτευση στον κόσμο, που ήξερε ότι αυτό το προϊόν είναι χαμηλό και σε μία στιγμή αποκαλύπτει ότι είναι 40% ακριβότερο.

Εδώ υπάρχει μία απογοήτευση. Πρέπει να ξανακερδίσουμε τώρα, θα είναι πολύ δύσκολα. Γιατί θυμάται πάντα αυτή την στιγμή. Δηλαδή όσοι βγαίνουν έξω να πάνε να κάνουν μία αυτοψία τώρα για χρήση φυσικού αερίου, έχουν 10 λεπτά να ενημερώσουν ότι αυτό που συνέβη δεν θα ξανασυμβεί και μπορεί να ξανασυμβεί.

Έχουν μάθει όλοι τώρα, έχουν διαβάσει πώς βγαίνει η τιμή του αερίου, εξάμηνα, τρίμηνα, πελάτες και αρχίζουν και συζητούν. Άρα για να τον πείσεις κάνεις μεγάλη προσπάθεια.

Ενώ παλιά πήγαινες στο σπίτι του και σου έλεγε μόνο: εδώ θα μπει ο μειωτής, εδώ ο μετρητής; Εντάξει, τεχνικά σωστά, υπέγραψε και έλα να κάνεις το συμβόλαιο.

Τώρα έχουμε μία αντίσταση για το θέμα της τιμής, το οποίο δεν ξέρω πότε θα ξεπεραστεί. Θα ξεπεραστεί μέσα στην χρονιά, αν τα πράγματα πάνε καλά τον επόμενο Οκτώβριο, Νοέμβριο, και ίσως να έχουμε το πρόβλημα και την επόμενη χρονιά.

...τα είπε ο φίλος μας από την ΔΕΣΦΑ. Το τηλεφωνικό κέντρο της εταιρείας λειτουργεί 24 ώρες το 24ωρο. Έχουμε αριθμό χωρίς χρέωση από σταθερό, από το κινητό, οι κλήσεις απαντούνται σε 30 δευτερόλεπτα, οι κλήσεις ηχογραφούνται. Και γενικά δουλεύει ένα call center σύμφωνα με τα πρότυπα, σύμφωνα με τις προδιαγραφές.

Υπάρχει η έκτακτη ανάγκη κατά την διάρκεια του οκταώρου που δουλεύουμε όλοι είναι όλος ο τομέας. Εκτός του 8ωρου οι 4 τεχνικοί και ο μηχανικός. Επεμβαίνουν σε κλήσεις όλες.

Και κάθε έτος έχουμε την υποχρέωση να στείλουμε στην ΡΑΕ ό,τι πρόβλημα αντιμετωπίσαμε κατά την διάρκεια της χρονιάς.

Έχουμε το σκάνερ που ελέγχει όλες τις ανωμαλίες. Δουλεύει το σκάνερ και από Θεσσαλονίκη και από Θεσσαλία. Αν τυχόν συμβεί κάτι

έχουμε το call center της Θεσσαλίας να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της Θεσσαλονίκης και το αντίθετο.

Αν τυχόν, χτυπάμε ξύλο, υπάρχει ένας σεισμός στην Θεσσαλονίκη, μπορούμε να δουλέψουμε από την Θεσσαλία και το αντίθετο.

Τα δίκτυα. Εμείς παραλάβαμε το 2000 190 χιλιόμετρα δίκτυο. Και φτάσαμε τον Μάιο του 2009 να έχουμε 641 χιλιόμετρα. 576 πολυαιθυλένιο και 65 χαλύβδινο και καλύπτουμε τις ανάγκες αυτών των περιοχών.

Το 2009 θα κάνουμε άλλα 60 χιλιόμετρα για να καλύψουμε μεγάλο ποσοστό στα Τρίκαλα και στην Καρδίτσα.

Και έτσι έχουμε σεβαστεί και τους όρους της αδείας. Γιατί εμείς μέχρι το 7^ο έτος έπρεπε να έχουμε κάνει ένα αριθμό χιλιομέτρων για να μην μπορεί να μας πει κανείς τίποτα.

Το 2000...θα προχωράμε έτσι σύμφωνα με την ζήτηση. Αν δούμε ότι είναι μεγαλύτερη η ζήτηση θα κατασκευάσουμε και περισσότερα χιλιόμετρα.

Χιλιόμετρα για να γίνουν, μόνο χιλιόμετρα ..., δηλαδή εμείς δεν οργώνουμε. Εμείς κάνουμε χιλιόμετρα για να πιάσουμε πελάτες. Αν είναι να πηγαίνουμε να οργώνουμε τις πόλεις και να πληρώνουμε εργολάβους δεν θα το κάνουμε ποτέ.

Εμείς θέλουμε η επένδυση που μπήκε να βγάλει λεφτά, να παίρνει το ελληνικό δημόσιο το 51%, γιατί ό,τι μέρος βγάζει αυτή η εταιρεία, καταβάλλει στο ελληνικό δημόσιο το 51%. Και το 49% ο επενδυτής.

Μέχρι τώρα, το ελληνικό δημόσιο, αυτά τα χρόνια πήρε 20 εκατομμύρια ευρώ. 20 εκατομμύρια ευρώ από την ΕΠΑ Θεσσαλίας – Θεσσαλονίκης.

Ας πάμε λίγο στον τεχνικό κανονισμό των εσωτερικών εγκαταστάσεων.

Όταν ξεκινήσαμε, το 2000 που ξεκίνησε η διείσδυση του φυσικού αερίου δεν υπήρχε τεχνικός κανονισμός. Είχαμε την ...86. Δηλαδή έγινε επένδυση στην Ελλάδα και μετά σκέφτηκαν να βάλουν ένα τεχνικό κανονισμό. Ερχόταν ο κάθε ένας και έλεγε,...,ό,τι ήθελε ο καθένας.

Εμείς είπαμε το αντίθετο. Τι υπάρχει στην Ελλάδα; Υπάρχει το ...86, να πάρουμε αυτή και να δούμε πού υστερεί σε σχέση με το προτεινόμενο κανονισμό, τον νέο υπό έγκριση κανονισμό. Και εκεί κάναμε τον κανονισμό τον δικό μας.

Προσέχαμε από την αρχή να μην συμβεί ένα ατύχημα, γιατί θεωρούμε ότι αν συμβεί ατύχημα θα πάμε 5 χρόνια πίσω. Και μέχρι τα καταφέραμε. Δίνουμε αέριο με ασφάλεια. Ο μηχανικός ελέγχει την εγκατάσταση. Ποτέ δεν θα δώσουμε αέριο έστω και αν υπάρχει 1% πρόβλημα. Ούτε θα πούμε δίνουμε και δεν θα τον ξαναδούμε αύριο.

Μερικές φορές γινόμαστε κακοί με συνάδελφους. Δεν πειράζει όμως αυτό, συνήθισαν και αυτοί. Και φτάσαμε σε σημείο στις 100 εγκαταστάσεις που βλέπουμε να κόβουμε μόνο ένα 10% και αυτό τους λέμε: φτιάξτε το και να έρθουμε το απόγευμα να το ξαναδούμε.

Εμείς στην εταιρεία δεν είμαστε δημόσιοι υπάλληλοι. Εμείς δεν έχουμε καμία σχέση με το δημόσιο ούτε θέλουμε να είμαστε. Εμείς θέλουμε να είμαστε υπάλληλοι που καταλαβαίνουμε τον μηχανολόγο εγκαταστάτη που έχει επενδύσει στο φυσικό αέριο. Καταλαβαίνουμε ότι 31 του μηνός έχει επιταγές, καταλαβαίνουμε ότι έχει συναλλαγματικές. Και ότι πρέπει να του ανοίξουμε το φυσικό αέριο για να παροχεύει τον πελάτη και να πάει μπροστά.

Για αυτό και νύχτα πήγαμε και ανοίξαμε εγκαταστάσεις, και σαββατοκύριακα και δεν σταματήσαμε ποτέ. Η περσινή χρονιά ήταν η καλύτερη χρονιά για την ΕΠΑ Θεσσαλίας, ανοίξαμε μέσα σε μία χρονιά 10.000 εγκαταστάσεις.

Έτσι, η φετινή χρονιά, γιατί με ρωτούσαν πριν πώς πάει, στο πρώτο εξάμηνο κάναμε περίπου 3.500 συμβόλαια. Είχαμε σαν στόχο 4.000, 500 συμβόλαια πιο κάτω, ας ελπίσουμε ότι το δεύτερο εξάμηνο θα καταφέρουμε να φτάσουμε στον στόχο μας.

Τα σημεία που ελέγχουν, τα ξέρουν καλά οι μηχανικοί εδώ της Λάρισας, που ελέγχουν οι δικοί μας οι μηχανικοί. Τα λεβητοστάσια ελέγχονται. Η ύπαρξη μηχανισμού επαναφοράς στην πόρτα. Οι ράμπες στην πόρτα. Καταλληλότητα ηλεκτρολογικής εγκατάστασης. Η στεγανοποίηση του λεβητοστασίου. Και οτιδήποτε θεωρούμε ότι είναι δυνατόν να δώσει ασφάλεια στον καταναλωτή.

Βγάλαμε και ένα κώδικα πρακτικής, που σε μερικά σημεία υπήρχαν προστριβές. Προσπαθήσαμε να τα ξεκαθαρίσουμε για να μην υπάρχουν προβλήματα.

Η συντήρηση των εγκαταστάσεων. Εδώ, στην συντήρηση των εγκαταστάσεων έχουμε ένα πρόβλημα. Σύμφωνα με τον τεχνικό κανονισμό κάθε 4 χρόνια ο καταναλωτής πρέπει να κάνει συντήρηση της εγκατάστασης.

Εδώ πέρα σε 9 χρόνια και δεν υπάρχει ο φορέας, ο κρατικός φορέας, ο οποίος να έρθει και να κάνει δειγματοληπτικά ένα έλεγχο στην Θεσσαλία και να πει ότι εσείς δεν κάνατε συντήρηση.

Έχουμε στείλει πολλές επιστολές και στο Υπουργείο και μέσω της ΔΕΠΑ και με το Τ.Ε.Ε. συζητήσαμε για αυτό το θέμα. Είναι ένα θέμα πολύ σοβαρό γιατί η αμέλεια θα μας φέρει το πρόβλημα.

Υπάρχουν εγκαταστάσεις που εδώ και 8 χρόνια θεωρούν ότι επειδή έχουν φυσικό αέριο, το φυσικό αέριο δεν λερώνει, δεν κάνουν καμία φορά συντήρηση. Εκεί μπορεί να συμβεί το κακό και να την πληρώσουμε όλοι.

Άρα, πρέπει να πάει ένας φορέας που να λέει δειγματοληπτικά, δηλαδή αυτό που γίνεται στην Ιταλία. Στην Ιταλία τι γίνεται; Λέει, δειγματοληπτικά στην Λάρισα θα κάνω 50 ελέγχους. Το πρόστιμο είναι 2.000 ευρώ αν δεν έχει κάνει συντήρηση. Και έτσι τρέχουν όλοι και κάνουν τους ελέγχους.

Εμείς προτείνουμε και ένα άλλο. Αν δεν μπορεί το ελληνικό δημόσιο να κάνει αυτά τα πράγματα, να βάλουμε 1 ευρώ στον καταναλωτή τον χρόνο, δηλαδή έχεις 35.000; 1 ευρώ, 35.000 ευρώ. Και να πούμε σε μία υπηρεσία του δημοσίου να βάλει δύο μηχανικούς, ένα μηχανικό να κάνει αυτή την δουλειά, αν δεν έχει πόρους.

Αλλά πρέπει να βρεθεί μία λύση. Γιατί χωρίς συντήρηση είναι δυνατόν να μην συμβεί κάτι; Δηλαδή πάμε με την λογική ότι κάθε χρόνος που περνάει το ποσοστό είναι πιο κοντά να συμβεί.

Εμείς για να αποφύγουμε και αυτά, κάναμε ένα βήμα πέρσι. Πήραμε όλες τις εγκαταστάσεις που ανοίξαμε, 4.000 εγκαταστάσεις κεντρικής θέρμανσης, εμπορικής χρήσης και βιομηχανίας στην Λάρισα, στον Βόλο και της Θεσσαλονίκης, και τις ελέγξαμε μόνοι μας. Δηλαδή βάλαμε 8 μηχανικούς να ελέγχουν τις εγκαταστάσεις που είχαν

ήδη αέριο. Για να μπαίνουμε μέσα να βλέπουμε μήπως έκαναν κάποιες μετατροπές.

Μετατροπές; Πολλές. Άλλαζε ο διαχειριστής και έκλεινε το άνοιγμα αερισμού, γιατί έλεγε ότι κρυώνει ο λέβητας. Ό,τι ήθελες άκουγες.

Αυτά, όμως, τα πράγματα είναι τα πράγματα τα οποία σου δίνουν την ασφάλεια. Χωρίς άνοιγμα αερισμού, 10 ανιχνευτές να βάλεις, δεν υπάρχει ασφάλεια. Το άνοιγμα αερισμού είναι αυτό το οποίο σου δίνει την ασφάλεια στο φυσικό αέριο.

Αυτά, όμως, θα πρέπει να τα ελέγξουν άλλοι. Δεν είναι η ΕΠΑ Θεσσαλίας, δεν είναι αυτός ο ελεγχόμενος να ελέγχει.

Έχουμε κάνει πολλές προτάσεις. Όπως βλέπετε θέσπιση φορέα ελέγχου εσωτερικών εγκαταστάσεων. Διαχωρισμός των κανονισμών έως 500 mlbar και πάνω από 500mlbar. Κάποιες παρατηρήσεις.

Οι μελέτες της πολεοδομίας, να τα πω πολύ γρήγορα, περνούν από την ΕΠΑ. Ελέγχονται. Στα νέα κτίρια γίνονται σωστές εγκαταστάσεις από την αρχή.

Τα έξοδα που γίνονται, γίνονται έξοδα γιατί μπαίνει το φυσικό αέριο. Καταφέραμε στην Θεσσαλία και στην Θεσσαλονίκη, να πετύχουμε την αυτόνομη θέρμανση. Ο καθένας τον λέβητά του, ο καθένας τον μετρητή του.

Δεν υπάρχει εργολάβος εδώ που να βάλει κεντρική θέρμανση. Δηλαδή ένα λέβητα μαζί με ένα μετρητή. Δεν μπορεί να πουλήσει το σπίτι. Αν δηλαδή εργολάβος κάνει μία νέα οικοδομή και δεν έχει αέριο με αυτόνομη θέρμανση, είναι πολύ δύσκολο να πουλήσει το διαμέρισμα.

Κάναμε προτάσεις προς το Τ.Ε.Ε., συναντηθήκαμε εδώ με το Τ.Ε.Ε.

Ένα πρόβλημα που έχουμε είναι ότι ενώ ξεκίνησε το φυσικό αέριο για την Καρδίτσα το 2004, στην Καρδίτσα δεν έγινε τροποποίηση του Προεδρικού Διατάγματος του '87 και σύμφωνα με την εγκύκλιο του 2004 του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., να έρχονται οι μελέτες από την Καρδίτσα.

Και έτσι ενώ η Καρδίτσα έχει αέριο δεν έρχονται οι μελέτες πολεοδομίας από εμάς. Ενώ κάποιες άλλες περιοχές, το Βελεστίνο που δεν έχει αέριο, πρέπει να φέρει τις μελέτες σε εμάς.

Εν τω μεταξύ, είναι πολύ δύσκολο να πεις σε ένα που δεν θα πάρει ποτέ αέριο, φέρε μας την μελέτη, κάνε και εγκαταστάσεις. Και αν σε ρωτήσει: πότε θα πάρω αέριο; Καμία φορά. Δηλαδή θα φας και ξύλο στο τέλος. Έτσι είναι.

Δηλαδή πας σε μία περιοχή και λες κάνε μελέτη για να είμαστε σύμφωνα με τον νόμο. Ναι, την καταθέτει, την πληρώνει. Κάνε σωληνώσεις. Κάνει και σωληνώσεις. Θα έρθει ποτέ το αέριο εδώ; Όχι.

Αυτή είναι η απάντηση. Πας στην Καρδίτσα. Έχει αέριο; Έχει αέριο. Να φέρουμε την μελέτη της πολεοδομίας; Όχι. Γιατί; Γιατί δεν έχει γίνει τροποποίηση. Εκεί που έχει αέριο δεν μπορούν να τις φέρουν και εκεί που δεν έχει τις φέρνουν.

Και αυτό είναι του 2004. Κάποτε πρέπει να λυθεί.

Τώρα. Άλλες προτάσεις που κάναμε είναι για την χρήση κουζίνας. Για να ανεβαίνουν σωληνώσεις στο διαμέρισμα, καλά είναι να ταπώνονται έξω από την κουζίνα. Γιατί; Γιατί το 90% δεν θέλουν κουζίνα αέριο. Αν βάλεις μέσα, έχεις πρόβλημα και βάλεις αέριο και το βάζεις μέσα στο σπίτι. Άρα, άσε το έξω, τάπωσέ το και αν θέλει αέριο, να πάρει τον μηχανικό του, να κάνει μία μελέτη, θα κάνει ένα μέτρο και θα το βάλει στην κουζίνα.

Εν τω μεταξύ, προσπαθούμε με την κουζίνα, καταρχάς η κουζίνα είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος για να συμβεί ατύχημα, γιατί είναι μέσα στο σπίτι.

Κος _____ :

Συγγνώμη, μην το λέτε αυτό. Προσβάλλετε το αέριο τώρα.

Κος ΜΠΑΚΟΥΡΑΣ:

Δεν προσβάλλω.

Κος _____ :

Όχι για την κουζίνα. Σας παρακαλώ. Όχι τέτοια πράγματα εδώ μέσα. Είμαστε μηχανικοί. Συγγνώμη, δηλαδή, αλλά όχι τέτοια πράγματα.

Κος ΜΠΑΚΟΥΡΑΣ:

Εντάξει.

Εμείς στην κουζίνα προσπαθήσαμε, φέραμε 150 κουζίνες το 2001, τις δώσαμε και τσάμπα στον κόσμο, τις έβαλε, από τότε δεν ξαναπήρε κουζίνα.

Καταρχάς, για ένα λόγο, γιατί δεν ξαναπήρε κουζίνα. Γιατί δεν μαγειρεύει. Εκεί είναι το πρόβλημα. Βρείτε μου εσείς μία να μαγειρεύει για να βάλεις κουζίνα.

Δηλαδή, για να πάρεις κουζίνα αερίου, πρέπει να έχεις κατσαρόλα. Εσύ χρειάζεσαι μόνο τον φούρνο. Τον φούρνο τον θέλουν ηλεκτρικό. Και στην Ιταλία ο φούρνος ηλεκτρικός είναι, γιατί βάζεις μέσα, βάζεις δύο ώρες και φεύγεις από το σπίτι.

Δεν είναι η παλιά, που λέγαμε ότι θα μαγειρέψεις στην κατσαρόλα και θα κάνει αυτά. Άρα, η κουζίνα αερίου είναι πολύ δύσκολα να μπει. Έχει και ένα διπλάσιο κόστος από την κουζίνα την ηλεκτρική. Και εκεί είναι το πρόβλημα.

Εμείς τι λέμε; Εκεί που είναι να κάνουμε εγκαταστάσεις μέσα στα σπίτια, ας αφήνουμε απέξω το αέριο. Γιατί έχουμε και άλλο πρόβλημα. Ενώ σε όλα τα κράτη που υπάρχει αέριο 50 χρόνια, οι κουζίνες και τα μπάνια είναι το ένα πάνω από το άλλο, και όταν βάζεις λέβητες αερίου ανεβάζεις την στήλη κατακόρυφα, τι γίνεται; Εδώ ο πρώτος όροφος έχει την κουζίνα από την μία πλευρά, ο δεύτερος όροφος την έχει από μπροστά. Ο τρίτος όροφος την έχει στη μέση την κουζίνα, και άντε εσύ να πας σωληνώσεις αερίου στην μέση και να περνάς από τρία υπνοδωμάτια.

Και να λες, τις σωληνώσεις τις βάζω εγώ, αλλά μην πάρεις καμία φορά κουζίνα. Εμείς λέμε, τάπωσέ το έξω, και άστο γιατί εμείς θέλουμε να συμβεί τίποτα.

Κος _____ :

Το εγκρίνετε εσείς αυτό;

Κος ΜΠΑΚΟΥΡΑΣ:

Το εγκρίνουμε. Και είμαστε και παράνομοι. Λέμε ότι οι σωληνώσεις αερίου για κουζίνα, όποιος δεν θέλει, μα δεν θέλει ο καταναλωτής. Εδώ θα έχουμε και πρόβλημα με τους καταναλωτές. Ξέρετε τι είναι να βάζουμε σωληνώσεις και να σου λέει εγώ δεν θέλω κουζίνα εκεί. Αυτές τις σωληνώσεις πάρτες.

Οπότε την αφήνουμε έξω στο μπαλκόνι και αν θέλει την βάζει.

Λοιπόν, τώρα, κάναμε πολλές προτάσεις στο Υπουργείο Ανάπτυξης, όπως και δημιουργία του Gas Association, για την διαμόρφωση επαγγελματικών περιγραμμάτων για όλες τις επαγγελματικές φυσικού αερίου.

Εμείς τι λέμε; Ότι ο μηχανικός μπορεί να σφραγίσει την μελέτη, την τεχνική έκθεση, την εγκατάσταση του υδραυλικού, δηλαδή μπορεί να την σφραγίσει μηχανικός. Και την ρύθμιση καυσαερίων.

Δηλαδή αν ένας μηχανικός μας φέρει ρύθμιση καυσαερίων και πει την έκανα εγώ, εμείς δεν μπορούμε να του πούμε τίποτα. Γιατί το επάγγελμά του, του δίνει αυτό το δικαίωμα.

Τώρα, έρχονται οι υδραυλικοί και λένε γιατί αφήνετε τους μηχανικούς. Μα εμείς τι να κάνουμε; Να πάμε σε κάθε σπίτι να δούμε ποιος κάνει την εγκατάσταση; Δεν μπορούμε να το κάνουμε αυτό.

Και λέμε ας πάρει μία απόφαση το Υπουργείο, αν θέλει να κάνει κάτι. Αν δεν θέλει, ας το αφήσει όπως είναι. Δεν έχουμε πρόβλημα.

Κανονισμοί κατασκευών δικτύων, έχουμε κάνει προτάσεις, λειτουργίας και συντήρηση. Αναθεώρηση του κανονισμού. Αυτά τα έχουμε στείλει και στην ΔΕΠΑ και στο Υπουργείο.

Νομοθεσία για διείσδυση του φυσικού αερίου, να καταργήσει το μαζούτ και το πετρέλαιο.

Δηλαδή όταν έχεις πετ-κοκ στην Λάρισα, βιομηχανία που καίει πετ-κοκ μέσα στην Λάρισα, όταν έχεις πετ-κοκ και μέσα στην Θεσσαλονίκη, όταν έχεις πετ-κοκ και μέσα στο Βόλο, αν δεν καταργήσεις αυτό δεν μπορείς να διεισδύσεις το φυσικό αέριο.

Δηλαδή εμείς σήμερα έχουμε 44 βιομηχανίες στην Λάρισα και στο Βόλο. 2 έμειναν. Δεν υπάρχουν άλλες. Για να μπει το αέριο πρέπει να ..., αυτές οι δύο έμειναν, αυτές καίνε πετ-κοκ, και δεν μπορούν να βάλουν φυσικό αέριο, γιατί ανεβαίνει το κόστος.

Και εφαρμογή του 3175 που λέει ότι όλες οι εγκαταστάσεις που υπάρχουν πάνω από 400 κιλοβάτ, θα πρέπει να περάσουν σε χρήση του φυσικού αερίου.

Τώρα, όσο για την προώθηση συμπαραγωγής και ψύξης με αέριο, λένε στο χωριό μου: ήμουν νιος και γέρασα. Όλο συμπαραγωγή και ψύξη ακούς και συμπαραγωγή και ψύξη δεν βλέπεις.

Και μία μονάδα έγινε, μετά από ένα χρόνο είχε πρόβλημα ή έκλεισε. Γιατί; Εμείς είχαμε μία μονάδα, εδώ της ΕΞΑΛΚΟ, στην Λάρισα, συμπαραγωγής. Αλλά αυτού του ανθρώπου έπρεπε να του πουν ότι όταν αγοράζεις αέριο ακριβό, κοστίζει και ακριβά.

Μόλις είδε πέρσι ότι ανέβηκε το αέριο στην βιομηχανία, σταμάτησε. Κάποιος πρέπει από την αρχή να του εξηγήσει τα πράγματα πώς είναι. Ποια είναι η διαστασιολόγηση, τι ανάγκες έχει.

Εγώ όπου βλέπω μονάδες συμπαραγωγής, μετά από έξι μήνες υπάρχει πρόβλημα και ζητούν από εμάς μία έκπτωση. Ποια έκπτωση; Τους κάνεις μία έκπτωση. Πάλι δεν βγαίνουν. Γιατί; Γιατί είναι πράγματα τα οποία δεν γίνονται σωστά από την αρχή.

Εγώ θα ήθελα να σας ευχαριστήσω. Να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον φίλο μου τον Αριστεΐδη εδώ που ήρθε στην Λάρισα.

Και ελπίζω να πάνε καλά όλα με το φυσικό αέριο γιατί όλοι μας, είτε από πολιτική θέση, είτε από θεσμική, είτε στελέχη εταιρειών, όπως είμαστε από την ΕΠΑ Θεσσαλίας, Θεσσαλονίκης και Αττικής, έχουμε ΔΕΠΑ και ΔΕΣΦΑ τον ίδιο σκοπό, να διεισδύσει το φυσικό αέριο.

Αλλά, καλά είναι να λέμε την αλήθεια στον κόσμο. Και η αλήθεια είναι ότι εμείς αγοράζουμε από την Gazprom, αγοράζουμε από την Αλγερία και αγοράζουμε με αυτές τις συμβάσεις. Δεν χρειάζεται να λέμε ψέματα. Ούτε μπορεί να εγγυηθεί κανένας ότι το αέριο θα είναι 20%.

Αν, όπως λέει η Gazprom, δήλωσε χθες ότι θα κάνει έκπτωση 40%, έτσι δήλωσε χθες, στο φυσικό αέριο, θα περάσει στον καταναλωτή. Αν όμως η Gazprom πάρει μία απόφαση να αυξήσει και λήξει η σύμβαση με την ΔΕΠΑ το 2016, ποιος θα εγγυηθεί;

Εμείς δεν μπορούμε να αγοράσουμε φυσικό αέριο από άλλες πηγές, εμείς μέχρι το 2010 το 70% το αγοράζουμε από την ΔΕΠΑ. Μετά από το 2010, όταν το 30% η Θεσσαλία μπορεί να το αγοράζει από άλλους, ίσως να βγει κάποιος να μας πει, κάνετε μία αγορά που δεν συμφέρει στον καταναλωτή.

Εμείς έχουμε τις πηγές μας, έχουμε την ENI, και πιστεύουμε ότι η αγορά του αερίου, όταν θα μπορέσουμε να πάρουμε, θα ρίξουμε το κόστος αγοράς μέσω της ENI που θα μας τροφοδοτεί μία ποσότητα με φυσικό αέριο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να συνεχίσουμε με τους εκπροσώπους και με τον κύριο Παρθένη που θα μας μιλήσει, σε συνεργασία με τον κύριο Χουρδάκη, «Το φυσικό αέριο στην Αττική».

Κος ΠΑΡΘΕΝΗΣ:

Καλησπέρα. Ευχαριστώ πολύ για την πρόσκληση.

Η δική μου παρουσίαση δεν θα έχει την ...του κυρίου Μπακούρα, με τα περισσότερα τα οποία συμφωνούμε σαν ΕΠΑ Αττικής. Θα είναι πολύ σύντομη και θα επισημαίνει σε κάποια συγκεκριμένα στοιχεία της εταιρείας.

Η ΕΠΑ Αττικής έχει σημαντικές διαφορές από τις υπόλοιπες ΕΠΑ. Ποιες είναι.

Πρώτα από όλα ξεκίνησε ένα χρόνο αργότερα σε σχέση με τις ΕΠΑ Θεσσαλίας και Θεσσαλονίκης. Τα ποσοστά συμμετοχής είναι τα ίδια. Δηλαδή το 51% έχει η ..., το 49% το έχει η Αττική..., που αποτελείται από την Duke και από τη Shell.

Και η αποστολή της εταιρείας είναι κοινή όπως ανέφερε προηγουμένως και ο Εμπορικός Διευθυντής της ΕΠΑ Θεσσαλονίκης.

Έχει όμως την εξής διαφορά. Υπάρχει μία πολύ μεγάλη ιστορικότητα που ξεκινάει από το 1957. Εκείνη την εποχή δεν υπήρχε η Δ.Ε.Η. και ο μόνος τρόπος να φωτιστούν οι δρόμοι στην Αθήνα ήταν η Δημοτική Επιχείρηση Φωταερίου Αθηνών.

Με κάποια ιδιαίτερη παραγωγή και με κάποια πίεση ανθρώπων την εποχή εκείνη, υπήρχε φωτισμός στην Αττική, στην Αθήνα. Το 1985 από τα Διυλιστήρια του Ασπροπύργου με την παραγωγή της νάφθα συνεχιζόταν η τροφοδοσία αυτού του παλιού δικτύου.

Το 1998 ξεκίνησε η εισαγωγή από την Ρωσία και από την Αλγερία και όπως πολύ αναλυτικά είπαν οι προλαλήσαντες σχετικά με την Ρεβυθούσα, δεν θα επαναλάβω τα ίδια.

Το 2001 ιδρύθηκε η ΕΠΑ Αττικής, και πολύ σύντομα, 8 χρόνια μετά, έχουμε φτάσει στα 193.000 νοικοκυριά, 5.000 επαγγελματίες, και 400 εμπορικούς και βιομηχανικούς πελάτες.

Θέλω να τονίσω εδώ ότι η Αττική έχει ιδιαιτερότητες πολλές σε σχέση με την Θεσσαλία και την Θεσσαλονίκη. Ελπίζω να το καταλαβαίνετε.

Μερικά νούμερα θέλω να αναφέρω. Η ΕΠΑ Αττικής απασχολεί περίπου 400 εξειδικευμένους υπαλλήλους σε όλες τις βαθμίδες. Αυτή

την στιγμή έχουμε συμπληρώσει 2.930 χιλιόμετρα δίκτυο χαμηλής πίεσης. Να τονίσω εδώ ότι από τα 2.930, γύρω στα 700 είναι από την ΔΕΠΑ ενώ τα 510 είναι από την παλιά ΔΕΦΑ.

Όπως είπα και πριν, 193.000 νοικοκυριά εξυπηρετούνται, 5.000 επαγγελματίες, 400 μεγάλους βιομηχανικούς και εμπορικούς πελάτες. Έχουμε συνδέσει σχεδόν όλα τα σχολικά κτίρια στην Αττική, έχουν μείνει ελάχιστα και δημοτικά. Η διείσδυση που έχουμε με νούμερα, αρχές του 2009, είναι γύρω στο 33%.

Και εδώ πέρα φαίνεται ένας χάρτης πώς είναι αναπτυγμένα τα 2.930 χιλιόμετρα.

Θέλω να τονίσω την κίτρινη περιοχή, εδώ στο κέντρο, είναι το παλιό δίκτυο που υποχρεούμαστε να συντηρούμε και να διατηρούμε, με τρομερά έξοδα επένδυσης στο κομμάτι αυτό.

Αυτή η διαφάνεια παρουσιάζει την διαδρομή της ΕΠΑ μέσα στο 2008. Το 2008 ήταν η καλύτερη χρονιά και για την ΕΠΑ Αττικής, από όλες τις απόψεις. Κάναμε την μεγαλύτερη επένδυση από ποτέ, κάναμε τα περισσότερα ...από ποτέ και συνδέσαμε τους περισσότερους πελάτες από ποτέ.

Να μην σας κουράζω με μία..., έγιναν 502 χιλιόμετρα χαμηλής πίεσης, μόνο, μέσα στο 2008. Σημαντικό νούμερο είναι ότι κατά την διάρκεια του Νοεμβρίου και μόνο, βέβαια βοήθησε και ο καιρός, έγιναν 80 χιλιόμετρα χαμηλής πίεσης, νέα. Ήταν ο καλύτερος μήνας ο Νοέμβριος, φαίνεται και από το διάγραμμα εδώ.

Αντίστοιχα εμείς επειδή δεν έχουμε την τύχη της Θεσσαλονίκης, επειδή η Αθήνα ήδη είχε κεντρικές θερμάνσεις με τα παλιά, χρησιμοποιούμε δύο νούμερα για τους πελάτες μας. Υπάρχει το νούμερο της παροχής, που μία παροχή μπορεί να έχει μέχρι και 2 πελάτες. Και υπάρχει και το νούμερο της παροχής του πελάτη αυτού καθ' αυτού.

Μέσα στο 2008, λοιπόν, συνδέσαμε 8.700 νέες παροχές περίπου. Αυτό αν το μεταφράσω σε πραγματικούς πελάτες, σε μετρητές ουσιαστικά, ήταν 12.000 περίπου μετρητές.

Εδώ υπάρχει, στην τελευταία διαφάνεια, τα τελευταία στοιχεία μέχρι 21/5/2009. Υπάρχει μία σύντομη εξέλιξη του πώς κατασκεύαζε και κατασκευάζει η ΕΠΑ Αττικής, και χιλιόμετρα χαμηλής και μέσης και πόσοι είναι οι νέοι πελάτες.

Και δείχνει ότι ξεκινήσαμε με 21 νέα χιλιόμετρα χαμηλής πίεσης και πήγαν το 2008, μόνο το 2008, στα 502 χιλιόμετρα. Μία επίσης καλή χρονιά το 2004, 431 χιλιόμετρα.

Αυτή είναι η ανάπτυξη και η επένδυση που κάνει η εταιρεία σε όφελος του καταναλωτή.

Ευχαριστώ πολύ.

Κος _____ :

(Ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

Τι διαφορά τιμολογιακής πολιτικής έχετε;

Κος ΠΑΡΘΕΝΗΣ:

Κοιτάξτε, η τιμολογιακή πολιτική που ακολουθούμε είναι η ίδια. Όπως είπε ο κύριος Μπάκουρας, η άδεια είναι κοινή. Τώρα σε εμάς δεν προέκυψε το ίδιο. Τους λόγους τους ακριβείς, λυπάμαι, δεν τους ξέρω, δεν είμαι ο Εμπορικός Διευθυντής, είμαι ο Τεχνικός Διευθυντής.

Δεν θέλω να επεκταθώ, δηλαδή, και να μπω στα χωράφια άλλων.

Κος _____ :

(Ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφήστε το αυτό. Θα τα πούμε μετά. Νομίζω ότι ο κύριος Παρθένης δεν θέλει να απαντήσει.

Κος ΠΑΡΘΕΝΗΣ:

Όχι, δεν μπορώ να απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Ευχαριστούμε πολύ.

*****